

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

9 mai 2023

PROJET DE LOI
**modifiant les dispositions
de l'ancien Code civil
relatives aux ventes
à des consommateurs**

Sommaire	Pages
Résumé	3
Exposé des motifs.....	4
Avant-projet de loi	15
Analyse d'impact	20
Avis du Conseil d'État	32
Projet de loi	40
Coordination des articles	47

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

9 mei 2023

WETSONTWERP
**tot wijziging van de bepalingen
van het oud Burgerlijk Wetboek
met betrekking tot de verkopen
aan consumenten**

Inhoud	Blz.
Samenvatting	3
Memorie van toelichting	4
Voorontwerp van wet.....	15
Impactanalyse	26
Advies van de Raad van State	32
Wetsontwerp	40
Coördinatie van de artikelen	61

09394

Le gouvernement a déposé ce projet de loi le 9 mai 2023.

De regering heeft dit wetsontwerp op 9 mei 2023 ingediend.

Le "bon à tirer" a été reçu à la Chambre le 09 mai 2023.

De "goedkeuring tot drukken" werd op 9 mei 2023 door de Kamer ontvangen.

<i>N-VA</i>	<i>: Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
<i>Ecolo-Groen</i>	<i>: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen</i>
<i>PS</i>	<i>: Parti Socialiste</i>
<i>VB</i>	<i>: Vlaams Belang</i>
<i>MR</i>	<i>: Mouvement Réformateur</i>
<i>cd&v</i>	<i>: Christen-Democratisch en Vlaams</i>
<i>PVDA-PTB</i>	<i>: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique</i>
<i>Open Vld</i>	<i>: Open Vlaamse liberalen en democraten</i>
<i>Vooruit</i>	<i>: Vooruit</i>
<i>Les Engagés</i>	<i>: Les Engagés</i>
<i>DéFI</i>	<i>: Démocrate Fédéraliste Indépendant</i>
<i>INDEP-ONAFH</i>	<i>: Indépendant – Onafhankelijk</i>

Abréviations dans la numérotation des publications:

<i>DOC 55 0000/000</i>	<i>Document de la 55e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi</i>
<i>QRVA</i>	<i>Questions et Réponses écrites</i>
<i>CRIV</i>	<i>Version provisoire du Compte Rendu Intégral</i>
<i>CRABV</i>	<i>Compte Rendu Analytique</i>
<i>CRIV</i>	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)</i>
<i>PLEN</i>	<i>Séance plénière</i>
<i>COM</i>	<i>Réunion de commission</i>
<i>MOT</i>	<i>Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</i>

Afkorting bij de nummering van de publicaties:

<i>DOC 55 0000/000</i>	<i>Parlementair document van de 55e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV</i>	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag</i>
<i>CRABV</i>	<i>Beknopt Verslag</i>
<i>CRIV</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i>
<i>PLEN</i>	<i>Plenum</i>
<i>COM</i>	<i>Commissievergadering</i>
<i>MOT</i>	<i>Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)</i>

RÉSUMÉ

Ce projet de loi modifie l'ancien Code civil afin d'introduire des dispositions particulières sur la garantie légale lors de la vente d'animaux vivants aux consommateurs.

SAMENVATTING

Dit wetsontwerp wijzigt het oud Burgerlijk Wetboek teneinde bijzondere bepalingen in te voeren betreffende de wettelijke garantie bij de verkoop van levende dieren aan consumenten.

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

EXPOSÉ GÉNÉRAL

La directive 1999/44/CE du Parlement européen et du Conseil, du 25 mai 1999, sur certains aspects de la vente et des garanties des biens de consommation (ci-après “la directive européenne initiale sur la garantie des biens de consommation de 1999”) ne permettait pas aux États membres d’élaborer un régime qui ne prévoyait pas un niveau minimal de protection tel que prévu dans cette directive. En d’autres termes, cette directive s’appliquait sans distinction aux biens de consommation ordinaires et aux animaux vivants. La directive (UE) 2019/771 du Parlement européen et du Conseil du 20 mai 2019 relative à certains aspects concernant les contrats de vente de biens, modifiant le règlement (UE) 2017/2394 et la directive 2009/22/CE et abrogeant la directive 1999/44/CE (ci-après “directive actuelle sur la garantie des biens de consommation”) offre cette possibilité et permet même aux États membres d’exclure complètement les animaux vivants du champ d’application de la garantie légale. Cependant, une telle exclusion complète n’est pas opportune. Les consommateurs qui achètent un animal vivant devraient en effet pouvoir bénéficier de la protection prévue par l’actuelle directive sur la garantie des biens de consommation, sous réserve de certaines dispositions particulières qui tiennent compte des spécificités d’un tel achat.

Ainsi, à la suite de la transposition de l’actuelle directive sur la garantie des biens de consommation à l’article 1649bis, § 3, 4°, de l’ancien Code civil, tel que modifié par la loi du 20 mars 2022 modifiant les dispositions de l’ancien Code civil relatives aux ventes à des consommateurs, insérant un nouveau titre *Vlbis* dans le livre III de l’ancien Code civil et modifiant le Code de droit économique. (ci-après “ACC”), il est prévu que les nouvelles règles générales sur la garantie légale des biens de consommation ne s’appliquent pas à la vente d’animaux vivants dans l’attente des dispositions particulières précitées. Entre-temps, ces contrats sont restés soumis aux dispositions de la directive européenne initiale de 1999 sur la garantie des biens de consommation.

Ce projet de loi insère les dispositions particulières susmentionnées pour la vente d’animaux vivants. Plus

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

ALGEMENE TOELICHTING

De Richtlijn 1999/44/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 mei 1999 betreffende bepaalde aspecten van de verkoop van en de garanties voor consumptiegoederen (hierna “de oorspronkelijke Europese Richtlijn inzake garantie voor consumptiegoederen van 1999”) liet de lidstaten niet toe om een regeling uit te werken waarin niet minimaal in de bescherming werd voorzien zoals bepaald in deze richtlijn. Die richtlijn was met andere woorden zonder onderscheid van toepassing op reguliere consumptiegoederen en levende dieren. De Richtlijn (EU) 2019/771 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2019 betreffende bepaalde aspecten van overeenkomsten voor de verkoop van goederen, tot wijziging van Verordening (EU) 2017/2394 en Richtlijn 2009/22/EG, en tot intrekking van Richtlijn 1999/44/EG (hierna “de huidige Richtlijn inzake garantie voor consumptiegoederen”) biedt die mogelijkheid wel en laat lidstaten zelfs toe levende dieren volledig uit te sluiten van het toepassingsgebied van de wettelijke garantie. Dergelijke volledige uitsluiting is evenwel niet opportuun. Consumenten die een levend dier kopen dienen wel degelijk te kunnen genieten van de bescherming zoals voorzien in de huidige Richtlijn inzake garantie voor consumptiegoederen, mits bepaalde bijzondere bepalingen die rekening houden met de specificiteiten van zo’n aankoop.

Aldus werd naar aanleiding van de omzetting van de huidige Richtlijn inzake garantie voor consumptiegoederen in artikel 1649bis, § 3, 4°, van het Oud Burgerlijk Wetboek, zoals gewijzigd door de wet van 20 maart 2022 tot wijziging van de bepalingen van het voormalige Burgerlijk Wetboek met betrekking tot verkoop aan consumenten, het invoegen van een nieuwe titel *Vlbis* in het boek III van het oud Burgerlijk Wetboek en tot wijziging van het Wetboek van economisch recht. (hierna “OBW”), bepaald dat de nieuwe algemene regels inzake de wettelijke garantie voor consumptiegoederen niet van toepassing zijn op de verkoop van levende dieren in afwachting van de hierboven bedoelde bijzondere bepalingen. In de tussentijd bleven op dergelijke overeenkomsten de bepalingen van de oorspronkelijke Europese Richtlijn inzake garantie voor consumptiegoederen van 1999 van toepassing.

Dit ontwerp van wet voegt de hierboven bedoelde bijzondere bepalingen in voor de verkoop van levende

concrètement, l'objectif est d'élaborer un régime équilibré, tenant compte des intérêts du consommateur, des intérêts du vendeur, de la sécurité juridique et de la santé physique et mentale de l'animal.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Art. 2

Cet article modifie l'article 1649bis de l'ACC, qui règle les définitions et le champ d'application de la garantie des biens de consommation.

Il convient de faire remarquer que, conformément à la section IV du chapitre IV du titre VI du livre III de l'ancien Code civil, un "animal" est toujours considéré comme un "bien de consommation". Ainsi, sauf indication contraire explicite, toutes les dispositions des articles 1649bis à 1649nonies de l'ACC s'appliquent pleinement aux animaux vivants. En ce qui concerne la définition de "bien de consommation" il est donc également précisé que celle-ci comprend les animaux.

En ce qui concerne la définition de "garantie commerciale" et la notion de "producteur" qui y est évoquée, il faut comprendre que pour la vente d'animaux, cela peut être un "éleveur" qui peut offrir une telle garantie.

En ce qui concerne la définition de "sans frais", il est précisé que le coût des médicaments nécessaires à la guérison de l'animal est également supporté par le vendeur.

En outre, une définition d'"animal" est ajoutée pour souligner que les dispositions particulières ne couvrent que la vente d'animaux vivants, c'est-à-dire d'animaux qui sont vivants au moment de la livraison. Cela concerne toutes les espèces animales (par exemple, chiens, chats, poules, chevaux, moutons, alpagas, hamsters, poissons, reptiles...). Cette définition est sans préjudice de l'article 3.39 du nouveau Code civil qui prévoit que les animaux sont doués de sensibilité et ont des besoins biologiques. Les animaux destinés à la consommation humaine et les animaux servant d'appâts ou d'aliments pour animaux ne sont cependant pas visés par les dispositions particulières. Ces animaux sont soumis aux règles de garantie applicables aux biens de consommation ordinaires.

En outre, une définition de la "guérison" est ajoutée, à savoir une forme de réparation qui nécessite l'intervention d'un vétérinaire. La réparation est l'un des quatre recours

dieren. Meer concreet is het de beschouwing een evenwichtig regime uit te werken, waarbij rekening wordt gehouden met de belangen van de consument, de belangen van de verkoper, de rechtszekerheid en de fysieke en mentale gezondheid van het dier.

TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Art. 2

Dit artikel wijzigt artikel 1649bis van het OBW, waarin de definities en het toepassingsgebied van de garantie voor consumptiegoederen worden geregeld.

Het dient opgemerkt te worden dat een "dier" voor de toepassing van afdeling IV in hoofdstuk IV van titel VI van boek III van het oud Burgerlijk Wetboek, nog steeds aanziend wordt als een "consumptiegoed". Tenzij expliciet anders aangegeven zijn dus alle bepalingen van artikelen 1649bis tot 1649nonies van het OBW onverminderd van toepassing op levende dieren. Wat betreft de definitie van "consumptiegoed" wordt dan ook gepreciseerd dat deze dieren omvat.

Wat betreft de definitie van "commerciële garantie" en de notie van "producent" die hierin vermeld wordt, moet hieronder verstaan worden dat het bij de verkoop van dieren om een "kweker" kan gaan die een dergelijke garantie kan aanbieden.

Wat betreft de definitie van "kosteloos" wordt gepreciseerd dat de kosten voor medicijnen die noodzakelijk zijn om het dier te genezen tevens ten laste zijn van de verkoper.

Verder wordt een definitie toegevoegd van "dier", om te benadrukken dat de bijzondere bepalingen enkel betrekking hebben op de verkoop van levende dieren, dit zijn dieren die op het ogenblik van de levering in leven zijn. Het betreft daarbij alle diersoorten (bijvoorbeeld honden, katten, kippen, paarden, schapen, alpaca's, hamsters, vissen, reptielen...). Deze definitie doet geen enkele afbreuk aan artikel 3.39 van het nieuw Burgerlijk Wetboek dat stelt dat dieren een gevoelsvermogen en biologische noden hebben. Dieren die bestemd zijn voor humane consumptie en dieren die dienen als aas of dierenvoer worden evenwel niet geviseerd door de bijzondere bepalingen. Dergelijke dieren vallen onder de garantieregels voor reguliere consumptiegoederen.

Verder wordt een definitie toegevoegd van "genezing", met name een vorm van herstelling die de tussenkomst van een dierenarts vergt. Herstelling is een van de vier

prévus par le régime de garantie que le consommateur peut utiliser en cas de défaut de conformité. L'ajout de cette forme spécifique de réparation se justifie au regard des droits et obligations particuliers qui incombent aux parties contractantes en cas d'intervention d'un vétérinaire. En effet, un vétérinaire n'est pas partie au contrat, de sorte que les règles générales en matière de réparation ne peuvent être appliquées purement et simplement.

En ce qui concerne le champ d'application des dispositions particulières, il est rappelé que seuls les contrats d'achat entre un consommateur, il s'agit d'une personne physique qui achète l'animal à des fins privées, et un vendeur professionnel, c'est-à-dire un vendeur agissant dans le cadre d'une activité professionnelle, sont visés. Ni les contrats entre deux personnes agissant chacune dans le cadre de leur activité professionnelle (par exemple, un contrat de vente d'un cheval conclu entre un vendeur professionnel et un acheteur professionnel), ni les contrats entre deux personnes agissant chacune en dehors de leur activité professionnelle (par exemple, un consommateur achète un chaton à un particulier qui a par hasard une portée) ne sont soumis au régime de garantie des biens de consommation.

L'existence ou non d'une activité professionnelle doit être appréciée concrètement, en tenant compte, notamment, des critères de régularité et d'organisation, du caractère lucratif et du nombre d'animaux proposés (cf.: CJCE 4 octobre 2018, C-105/17, Kamenova). L'inscription auprès de la Banque-Carrefour des Entreprises indique qu'une personne physique agit dans le cadre de son activité professionnelle, mais n'est pas en soi une exigence pour être considéré comme un vendeur professionnel. Comme il ressort de la jurisprudence de la Cour de Justice, un professionnel agissant comme intermédiaire pour un particulier et qui n'a pas correctement informé le consommateur-acheteur que le propriétaire de l'animal vendu est un particulier peut également être considéré comme un vendeur (voir CJUE 9 novembre 2016, C-149/15, Wathelet).

Ensuite, il est ajouté que, pour l'application des règles générales de garantie des biens de consommation ainsi que des dispositions particulières aux animaux, les contrats de fourniture d'animaux non encore nés au moment de la conclusion du contrat sont également considérés comme des contrats de vente d'animaux.

Enfin, l'article 1649bis, § 3, 4°, de l'ACC est abrogé, de sorte que les nouveaux contrats de vente d'animaux conclus à partir de l'entrée en vigueur de la présente loi sont régis par ces dispositions particulières ainsi que par

remedies die de garantieregeling voorziet en waarop de consument beroep kan doen in geval van een conformiteitsgebrek. De toevoeging van deze specifieke vorm van herstelling is gerechtvaardigd gelet op de bijzondere rechten en plichten die op de contactpartijen rusten bij een tussenkomst van een dierenarts. Een dierenarts is immers geen partij bij het contract waardoor de algemene regels inzake herstelling niet zonder meer toegepast kunnen worden.

Wat betreft het toepassingsgebied van de bijzondere bepalingen wordt eraan herinnerd dat enkel koopovereenkomsten tussen een consument, dit is een natuurlijk persoon die het dier voor privédoeleinden aankoopt, en een professioneel verkoper, dit is een verkoper die optreedt in het kader van een beroepsactiviteit, geviseerd worden. Nog overeenkomsten tussen twee personen die elk optreden in het kader van hun beroepsactiviteit (bijvoorbeeld een overeenkomst betreffende de verkoop van een paard gesloten tussen een professionele verkoper en een professionele koper), noch overeenkomsten tussen twee personen die elk optreden buiten beroepsactiviteit (bijvoorbeeld een consument koopt een kitten van een particulier die bij toeval één nestje heeft) zijn aan de garantieregeling voor consumptiegoederen onderworpen.

Of er al dan niet sprake is van een beroepsactiviteit dient *in concreto* te worden beoordeeld, rekening houdend met onder meer de criteria van regelmaat en organisatie, winstogmerk en het aantal aangeboden dieren (vgl.: HvJ 4 oktober 2018, C-105/17, Kamenova). De inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen wijst erop dat een natuurlijk persoon optreedt in het kader van zijn beroepsactiviteit, maar is op zich geen vereiste om als professioneel verkoper te kunnen worden beschouwd. Zoals blijkt uit de rechtspraak van het Hof van Justitie kan ook een professioneel die tussenpersoon voor een particulier is en die de consument-koper niet naar behoren op de hoogte heeft gebracht van het feit dat de eigenaar van het verkochte dier een particulier is, als een verkoper worden beschouwd (zie HvJ 9 november 2016, C-149/15, Wathelet).

Verder wordt toegevoegd dat voor de toepassing van de algemene garantieregels voor consumptiegoederen alsook de bijzondere bepalingen voor dieren, de overeenkomsten tot levering van ten tijde van het sluiten van de overeenkomst nog niet geboren dieren eveneens als overeenkomsten voor de verkoop van dieren worden beschouwd.

Tot slot wordt artikel 1649bis, § 3, 4°, van het OBW opgeheven zodat nieuwe overeenkomsten voor de verkoop van dieren die gesloten worden vanaf de inwerkingtreding van deze wet, beheerst worden door onderhavige bijzondere bepalingen alsook de

les dispositions de transposition de la directive actuelle sur la garantie des biens de consommation.

Art. 3

Cet article modifie l'article 1649ter de l'ACC, qui régit les critères de conformité.

En ce qui concerne les critères subjectifs de conformité, l'importance de la description des caractéristiques telles que l'âge, le sexe, la race et l'origine de l'animal est soulignée. En effet, la description détermine l'animal que les parties ont voulu acheter. Il est préférable d'établir cette description en pratique sur papier ou sur un autre support de données durable pour éviter les problèmes de preuve ultérieurs. Le cas échéant, des contrats types peuvent être utilisés. Si le consommateur souhaite utiliser l'animal à des fins spécifiques, il doit en informer le vendeur. Le vendeur n'est responsable que s'il accepte que l'animal soit utilisé à cette fin (par exemple, un cheval destiné à être monté par un enfant).

En ce qui concerne le critère objectif de qualité, il convient de noter que les attentes peuvent différer fondamentalement selon l'âge, le sexe, la race et l'origine de l'animal faisant l'objet d'un contrat (par exemple, un cheval pur-sang par rapport à un poisson rouge). Une telle différence peut se manifester, par exemple, dans la durée de vie estimée d'un animal. Tout écart par rapport à l'idéal ne constitue pas automatiquement un défaut de conformité. Au moment de la livraison, l'animal ne doit cependant pas présenter de maladies infectieuses (par exemple, la parvovirose) et de malformations congénitales (présentes au moment de la naissance, par exemple, une hernie ombilicale, des dents défectueuses, un souffle au cœur, etc.). Dans le cas où certaines vaccinations sont exigées par ou en vertu de la loi pour l'espèce animale concernée (par exemple, les chiens ne sont commercialisés que s'ils ont reçu au moins une primo-vaccination contre le parvovirus, le virus de la maladie de Carré et l'hépatite contagieuse canine et les chats ne sont commercialisés que s'ils ont reçu au moins une primo-vaccination contre la panleucopénie et la rhinotrachéite), ces vaccinations doivent avoir été administrées et l'acheteur doit être informé des vaccinations qui n'ont pas encore pu être administrées compte tenu de l'âge de l'animal et dont il doit assumer la responsabilité. En outre, le cas échéant, le vendeur doit fournir les instructions requises concernant l'espace de vie de l'animal, son alimentation et ses soins, ce qui est également une exigence absolue pour la santé de

omzettingsbepalingen van de huidige Richtlijn inzake garantie voor consumptiegoederen.

Art. 3

Dit artikel wijzigt van artikel 1649ter van het OBW, waarin de conformiteitscriteria worden geregeld.

Wat de subjectieve conformiteitscriteria betreft, wordt het belang van de beschrijving van de kenmerken zoals de leeftijd, het geslacht, het ras en de herkomst van het dier onderlijnd. De beschrijving bepaalt immers het dier dat de partijen hebben willen kopen. Dergelijke beschrijving kan in de praktijk best op papier of op een andere duurzame gegevensdrager worden vastgesteld om later bewijsproblemen te vermijden. In voorkomend geval kan gebruik gemaakt worden van modelovereenkomsten. Indien de consument het dier voor specifieke doelen wenst aan te wenden, moet hij de verkoper daarvan op de hoogte brengen. De verkoper is slechts aansprakelijk indien hij aanvaardt dat het dier voor dat doeleinde geschikt is (bijvoorbeeld het paard dat bestemd is om door een kind te worden bereden).

Wat het objectieve criterium van de kwaliteit betreft, wordt erop gewezen dat de verwachtingen grondig kunnen verschillen naargelang de leeftijd, het geslacht, het ras en de herkomst van het dier dat het voorwerp uitmaakt van een overeenkomst (bijvoorbeeld een raspaard versus een goudvis). Een dergelijk verschil kan zich bijvoorbeeld te kennen geven in de verwachte levensduur van een dier. Niet elke afwijking van het ideaal is automatisch een conformiteitsgebrek. Echter, ten tijde van de levering moet het dier vrij zijn van infectieziektes (bijvoorbeeld parvovirose) en aangeboren afwijkingen (aanwezig op het moment van de geboorte, zoals bijvoorbeeld een navelbreuk, fout gebit, hartruis, ...). In het geval waarin door of krachtens de wet bepaalde vaccinaties zijn vereist voor de betrokken diersoort (bijvoorbeeld honden worden alleen verhandeld als ze ten minste een primovaccinatie hebben gekregen tegen het parvovirus, het distempervirus en hepatitis contagiosa canis en katten worden alleen verhandeld als ze ten minste een primovaccinatie hebben gekregen tegen panleucopenie en rhinotracheïtis), moeten deze vaccinaties zijn toegepast en moet de koper geïnformeerd worden over de vaccinaties die gelet op de leeftijd van het dier nog niet konden worden toegediend en waar hij zelf moet voor instaan. Daarnaast moet de verkoper, in voorkomend geval, de vereiste instructies geven met betrekking tot de leefruimte, voeding en verzorging van het dier, wat ook een absoluut vereiste is voor de gezondheid van het dier. Verzorging houdt onder andere opvoeding, beweging en socialisatie in.

l'animal. Les soins comprennent notamment l'éducation, les exercices et la socialisation.

L'article 1649ter, § 7, de l'ACC reste pleinement applicable de sorte que le vendeur peut vendre un animal présentant une anomalie connue (par exemple, eczéma d'été chez un cheval, absence externe d'un ou des deux testicules (cryptorchidie), hernie ombilicale, œil de cerise chez un chien), sans que cela n'affecte la responsabilité du vendeur. Il faut alors que le consommateur ait expressément et distinctement consenti à l'écart en question, après en avoir été expressément informé. L'exigence d'une acceptation expresse et distincte par le consommateur implique que l'écart ne peut être mentionné avec d'autres caractéristiques de l'animal.

Certaines affections sous-jacentes, comme le fait d'être porteur asymptomatique de pathogènes opportunistes, ne doivent pas nécessairement être considérées comme un défaut de conformité. En effet, la présence de certains agents pathogènes opportunistes est presque la norme chez les animaux vivants, mais la maladie qu'ils provoquent ne se manifeste que dans certaines conditions (par exemple, mauvaise nutrition et stress).

Enfin, un paragraphe 9 est inséré qui précise que tout défaut résultant d'instructions incorrectes, fournies par le vendeur, concernant les vaccinations ultérieures, l'espace de vie, l'alimentation et les soins de l'animal est réputé être un défaut de conformité.

Art. 4

Cet article modifie l'article 1649*quater* de l'ACC, qui règle la responsabilité du vendeur pour les défauts de conformité.

Trois dérogations sont introduites en ce qui concerne les règles applicables aux biens de consommation ordinaires.

Tout d'abord, il est prévu que la responsabilité du vendeur d'animaux vivants se limite aux défauts qui se manifestent durant une période d'un an à compter de la livraison. Ce délai est plus court que le délai de deux ans applicable aux biens de consommation ordinaires. Le délai plus court est justifié par le fait qu'il s'agit d'un animal vivant qui interagit énormément avec son entourage immédiat et dépend des soins corrects donnés par son propriétaire. Après l'expiration de ce délai, les dispositions de droit commun en matière de réparation des vices cachés de la chose vendue s'appliquent pleinement.

Article 1649ter, § 7, van het OBW blijft onverminderd van toepassing zodat de verkoper een dier met een gekende afwijking (bijvoorbeeld zomereczeem bij een paard, uitwendig ontbreken van één of beide teelballen (cryptorchidie), navelbreuk, cherry eye bij een hond), kan verkopen, zonder dat dit de aansprakelijkheid van de verkoper in het gedrang brengt. Vereist is dan wel dat de consument uitdrukkelijk en afzonderlijk heeft ingestemd met de betrokken afwijking, nadat hij daarover uitdrukkelijk is ingelicht. Het vereiste van een uitdrukkelijke en afzonderlijke aanvaarding door de consument impliceert dat de afwijking niet samen met andere kenmerken van het dier vermeld mag worden.

Bepaalde onderliggende aandoeningen, zoals het asymptomatisch drager zijn van opportunistische pathogenen, moeten niet noodzakelijk als een conformiteitsgebrek worden beschouwd. Bepaalde opportunistische pathogenen zijn immers haast standaard bij een levend dier aanwezig, maar de ziekte die ze veroorzaken, komt slechts onder bepaalde omstandigheden (bijvoorbeeld een slechte voeding en stress) tot uiting.

Tot slot wordt een paragraaf 9 ingevoegd die verduidelijkt dat elk gebrek dat het gevolg is van verkeerde instructies, verstrekt door de verkoper, met betrekking tot verdere vaccinaties, de leefruimte, de voeding en de verzorging van het dier, eveneens beschouwd moet worden als een conformiteitsgebrek.

Art. 4

Dit artikel wijzigt artikel 1649*quater* van het OBW, waarin de aansprakelijkheid van de verkoper voor conformiteitsgebreken wordt geregeld.

Er worden drie afwijkingen ingevoerd t.a.v. de regels voor reguliere consumentengoederen.

Vooreerst wordt bepaald dat de aansprakelijkheid van de verkoper van levende dieren zich beperkt tot gebreken die zich manifesteren gedurende een periode van één jaar te rekenen vanaf de levering. Deze termijn is korter dan de termijn van twee jaar die geldt voor reguliere consumptiegoederen. De kortere termijn wordt gerechtvaardigd door het feit dat het gaat om een levend dier, dat enorm interageert met zijn onmiddellijke omgeving en afhangt van een correcte verzorging door zijn eigenaar. Na het verstrijken van deze termijn zijn de gemeenrechtelijke bepalingen met betrekking tot de vrijwaring voor de verborgen gebreken van de verkochte zaak onverminderd van toepassing.

Ensuite, il est prévu que, par dérogation au délai de deux mois pour les biens de consommation ordinaires, le consommateur doit notifier au vendeur le défaut de conformité dès qu'il s'est manifesté de manière suffisamment claire. Cela peut se manifester, entre autres, par des diarrhées, de la toux, des éternuements, des vomissements répétés, des régurgitations, un refus de s'alimenter ou d'autres signes de douleur survenant séparément ou simultanément. La notification doit se faire le plus rapidement possible car les déficiences chez les animaux vivants nécessitent d'intervenir plus rapidement pour éviter des dommages supplémentaires/permanents, ainsi que pour garantir la santé de l'animal. La notification peut déjà se faire simplement et rapidement en contactant le vendeur par téléphone. Le consommateur doit cependant prouver que la notification a eu lieu, ce qu'il peut faire en se référant à ses appels téléphoniques ou ses SMS. Bien entendu, il est préférable que cette notification soit faite sur un support durable (tel qu'un e-mail ou une lettre recommandée), éventuellement en confirmation après un contact téléphonique rendu nécessaire par l'urgence de la situation de l'animal. Le vendeur qui veut se prévaloir de la notification tardive pour limiter sa responsabilité (voir ci-dessous) doit prouver que le consommateur n'a pas notifié dans les meilleurs délais.

Enfin, une disposition spéciale est introduite sur la présomption d'antériorité, en application de laquelle les défauts qui se manifestent dans un certain délai sont présumés être présents au moment de la livraison. Pour les animaux vivants, ce délai est assimilé à la période de garantie légale, à savoir un an à compter de la livraison de l'animal. Il s'agit d'une amélioration significative de la protection du consommateur: pour les animaux vivants achetés avant l'entrée en vigueur de cette loi, ce délai n'était que de six mois. Désormais, pendant toute la période de garantie, le consommateur n'a pas à prouver qu'un défaut de conformité existait déjà au moment de la livraison de l'animal. Comme pour les biens de consommation ordinaires, cette présomption d'antériorité est réfragable. Le vendeur n'est pas responsable s'il peut prouver que le défaut n'existe pas à la livraison ou qu'il n'est apparu que plus tard (par exemple, en raison d'une vaccination intempestive due à l'acheteur). En outre, comme dans le cas des biens de consommation ordinaires, la présomption ne s'applique pas si elle est incompatible avec la nature du défaut (par exemple, la maladie se manifeste un mois après la livraison, alors que la période d'incubation de la maladie en question est d'une semaine; un animal meurt longtemps après sa durée de vie moyenne estimée). De plus, une énumération d'éléments est ajoutée qui doit être prise en compte lors de l'application de la présomption d'antériorité dans le cas d'un animal vivant. Il s'agit tout d'abord

Ten tweede wordt bepaald dat de consument, in afwijking van de termijn van twee maanden voor reguliere consumptiegoederen, de verkoper zo snel als mogelijk in kennis dient te stellen van het conformiteitsgebrek, zodra dit gebrek zich op een voldoende duidelijke wijze heeft gemanifesteerd. Dit kan zich uiten door onder andere diarree, hoesten, niezen, herhaaldelijk overgeven, oprispingen, weigeren om te eten of andere signalen van pijn die zich apart dan wel tegelijk voordoen. Een zo snel mogelijke kennisgeving is vereist omdat gebreken bij levende dieren een sneller optreden vereisen om te vermijden dat er bijkomende/blijvende schade ontstaat, alsook met het oog op het verzekeren van de gezondheid van het dier. De kennisgeving kan alvast eenvoudig en snel gebeuren door telefonisch contact met de verkoper. De consument moet evenwel aantonen dat de kennisgeving heeft plaatsgevonden, wat kan door te wijzen op zijn telefonische oproepen of sms'en. Uiteraard geschiedt deze kennisgeving het best op een duurzame gegevensdrager (zoals een e-mail of aangetekende brief), eventueel als bevestiging volgend op een telefonisch contact dat genoodzaakt werd door de hoogdringendheid van de situatie van het dier. De verkoper die zich op de laattijdige kennisgeving wil beroepen om zijn aansprakelijkheid te beperken (zie *infra*), moet aantonen dat de consument heeft nagelaten tot een zo snel mogelijke kennisgeving over te gaan.

Tot slot wordt een bijzondere bepaling ingevoerd inzake het anterioriteitsvermoeden, bij toepassing waarvan gebreken die zich binnen een bepaalde termijn manifesteren, vermoed worden bij de levering aanwezig te zijn. Deze termijn wordt voor levende dieren gelijkgesteld aan de wettelijke garantietermijn, met name één jaar vanaf de levering van het dier. Dit is een aanzienlijke verbetering van de bescherming van de consument: voor levende dieren die werden aangekocht vóór de inwerkingtreding van onderhavige wet, bedroeg deze termijn slechts zes maanden. Voortaan hoeft de consument dus gedurende de volledige garantietermijn niet aan te tonen dat een conformiteitsgebrek reeds bestond bij de levering van het dier. Dit anterioriteitsvermoeden is, net als bij reguliere consumptiegoederen, weerlegbaar. De verkoper is niet aansprakelijk indien hij kan bewijzen dat het gebrek niet bij de levering aanwezig was of pas later is ontstaan (bijvoorbeeld door een ontijdige vaccinatie in opdracht van de koper). Bovendien geldt het vermoeden, net als bij reguliere consumptiegoederen, niet indien het onverenigbaar is met de aard van het gebrek (bijvoorbeeld de ziekte manifesteert zich één maand na de levering, terwijl de incubatieperiode van de betrokken ziekte één week bedraagt; een dier sterft lang na zijn gemiddeld verwachte levensduur). Tevens wordt een opsomming van elementen toegevoegd waarmee in het bijzonder rekening gehouden moet worden bij de toepassing van het anterioriteitsvermoeden indien het gaat om een

des instructions données par le vendeur (concernant l'alimentation, les vaccins, la socialisation, les exercices, etc.) Les conclusions du rapport d'un examen vétérinaire que le vendeur et l'acheteur ont pu faire effectuer au moment de la conclusion du contrat peuvent également être prises en compte (un tel examen est courant, par exemple, pour la vente de chevaux de la classe de prix supérieure).

Art. 5

Cet article modifie l'article 1649*quinquies* de l'ACC, qui règle les recours dont dispose le consommateur contre le vendeur dans les cas où ce dernier est responsable.

La hiérarchie des recours telle que prévue pour les biens de consommation ordinaires, à savoir la réparation ou le remplacement en premier lieu et la réduction du prix ou la résolution en second lieu, est maintenue sous réserve de certaines dérogations. Ainsi, il est tenu compte du fait que le consommateur qui s'est attaché à l'animal a souvent peu d'intérêt à remplacer l'animal ou à résoudre le contrat.

L'article 1649*quinquies*, § 1er, alinéa 2, de l'ACC prévoit que l'exercice des voies de recours doit tenir compte de l'aggravation du dommage résultant de "l'usage du bien" par le consommateur après le moment où il a constaté le défaut de conformité ou aurait dû le constater. Cette disposition est peu pertinente pour les animaux vivants. C'est pourquoi un alinéa 3 est ajouté au paragraphe 1er prévoyant que le vendeur n'est pas responsable de l'aggravation du dommage résultant du fait que le consommateur a omis d'informer aussi vite que possible le vendeur du défaut de conformité après que le défaut se soit manifesté d'une manière suffisamment évidente; ou a omis de mettre l'animal à la disposition du vendeur aussi vite que possible ou de consulter un vétérinaire de son choix, lorsqu'une intervention immédiate d'un vétérinaire était manifestement nécessaire pour la santé de l'animal. Ces deux situations reflètent les obligations du consommateur telles que prévues aux articles 1649*quater*, § 2, alinéa 2, et 1649*quinquies*, § 3/1, alinéas 3 et 4 de l'ACC. L'article 1649*quinquies*, § 1er, alinéa 3, de l'ACC ne crée donc pas d'obligations supplémentaires dans le chef du consommateur, indépendantes des articles précités.

levend dier. Het betreft vooreerst de instructies die de verkoper heeft gegeven (inzake voeding, vaccinaties, socialisering, beweging, ...). Ook met de bevindingen uit het verslag van een veterinaire keuring die de verkoper en koper in voorkomend geval hebben laten uitvoeren bij het sluiten van de overeenkomst kan rekening worden gehouden (dergelijke keuring is bijvoorbeeld gebruikelijk bij de verkoop van paarden uit de hogere prijsklasse).

Art. 5

Dit artikel wijzigt artikel 1649*quinquies* van het OBW, dat de rechtsmiddelen regelt waarover de consument beschikt ten opzichte van de verkoper in de gevallen waarin de verkoper aansprakelijk is.

De hiërarchie van rechtsmiddelen zoals voorzien voor reguliere consumptiegoederen, met name herstelling of vervanging in eerste instantie en prijsvermindering of ontbinding in tweede instantie, wordt behouden mits bepaalde afwijkingen. Op die manier wordt rekening gehouden met het feit dat de consument die zich aan het dier heeft gehecht vaak weinig interesse heeft in een vervanging van het dier of een ontbinding van de overeenkomst.

Artikel 1649*quinquies*, § 1, tweede lid, van het OBW bepaalt dat bij de uitoefening van de rechtsmiddelen rekening gehouden wordt met de verergering van de schade voortvloeiend uit het "gebruik van het goed" door de consument na het ogenblik waarop hij het conformiteitsgebrek heeft vastgesteld of zou hebben moeten vaststellen. Deze bepaling heeft weinig relevantie voor levende dieren. Daarom wordt aan paragraaf 1 een derde lid toegevoegd dat bepaalt dat de verkoper niet verantwoordelijk is voor de verergering van de schade die het gevolg is van het feit dat de consument heeft nagelaten de verkoper zo snel als mogelijk, nadat het gebrek zich op een voldoende duidelijke wijze heeft gemanifesteerd, in kennis te stellen van het conformiteitsgebrek; of heeft nagelaten het dier zo snel als mogelijk ter beschikking te stellen van de verkoper dan wel een dierenarts naar keuze te consulteren terwijl voor de gezondheid van het dier een onmiddellijke tussenkomst van een dierenarts duidelijk noodzakelijk was. Deze twee situaties reflecteren de verplichtingen van de consument zoals voorzien in de artikelen 1649*quater*, § 2, tweede lid, en 1649*quinquies*, § 3/1, derde en vierde lid van het OBW. Artikel 1649*quinquies*, § 1, derde lid, van het OBW creëert dus geen bijkomende verplichtingen in hoofde van de consument die losstaan van vooroemde artikelen.

En outre, un nouveau paragraphe 3/1 est inséré qui, par dérogation au paragraphe 3, règle la réparation et le remplacement des animaux vivants.

En cas de remplacement de l'animal, conformément à la pratique courante dans ce secteur, il est explicitement indiqué que cela crée un nouveau contrat d'achat, auquel s'applique une nouvelle période de garantie légale d'un an. Cela diffère radicalement de l'article 1649*quater*, § 1er, alinéa 3, de l'ACC, qui ne suspend la période de garantie légale que pendant le temps nécessaire pour obtenir un remplacement, après quoi la période de garantie légale existante continue de courir.

Si l'on choisit une guérison, il faut tenir compte non seulement des intérêts du consommateur et la santé de l'animal, mais aussi de ceux du vendeur. Si le consommateur choisit la réparation sous la forme de la guérison de l'animal et que le coût de celle-ci est disproportionné par rapport aux autres recours, on ne peut pas attendre du vendeur qu'il supporte intégralement ce coût (cf. CJCE 16 juin 2011 C-65/09, Weber et Putz). C'est pourquoi, en vue de la sécurité juridique, il est prévu que le coût supporté par le vendeur en vue de la guérison de l'animal ne peut pas dépasser 130 % du prix de vente de l'animal. Les frais supplémentaires doivent être supportés par le consommateur, qui continue à choisir la guérison, sauf si le vendeur était de mauvaise foi lors de la vente de l'animal ou, le cas échéant, n'a pas respecté les conditions de reconnaissance, d'autorisation ou d'élevage requises par ou en vertu de la loi.

Lorsque la réparation est refusée comme recours par le vendeur parce qu'elle est manifestement contraire à la santé de l'animal, la décision d'y procéder doit, le cas échéant, être prise par le ou les vétérinaires concernés dans le respect du code de déontologie des vétérinaires. En conséquence, le consommateur n'a alors comme recours que le remplacement, la réduction du prix (tout en gardant l'animal) ou la résolution (restitution de l'animal et remboursement du prix d'achat).

Il est essentiel que le vendeur ait d'abord la possibilité de rendre l'animal conforme au contrat. Cela a également été confirmé par la Cour de Cassation (voir Cass. 18 juin 2020, RG C.19.0332.F). Le consommateur qui s'adresse immédiatement à son propre vétérinaire, sans avoir obtenu l'accord préalable du vendeur, perd en principe ses droits. Une exception est cependant prévue lorsque l'intervention immédiate d'un vétérinaire est raisonnablement nécessaire pour la santé de l'animal. Dans ce cas, le consommateur conserve le droit à un dédommagement égal aux frais que le vendeur aurait raisonnablement dû supporter lui-même en vue de la

Verder wordt een nieuwe paragraaf 3/1 ingevoegd die, in afwijking van paragraaf 3, de herstelling en vervanging regelt bij levende dieren.

Bij vervanging van het dier wordt er, in lijn met de huidige praktijk in deze sector, explicet gesteld dat dit een nieuwe koopovereenkomst doet ontstaan, waarop dan ook terug een nieuwe wettelijke garantietermijn van één jaar van toepassing is. Dit verschilt grondig met artikel 1649*quater*, § 1, derde lid, van het OBW die de wettelijke garantietermijn enkel opschort gedurende de tijd nodig om een vervanging te bekomen, waarna de bestaande wettelijke garantietermijn gewoon terug verder loopt.

Er moet, indien geopteerd wordt voor een genezing, niet enkel rekening worden gehouden met de belangen van de consument en de gezondheid van het dier, doch tevens met de belangen van de verkoper. Indien de consument opteert voor herstelling in de vorm van genezing van het dier en de kost daarvan disproportioneel is ten aanzien van de overige remedies, dan kan niet van de verkoper verwacht worden dat hij deze kost volledig draagt (vgl. HvJ 16 juni 2011 C-65/09, Weber en Putz). Daarom wordt, mede met het oog op de rechtszekerheid, bepaald dat de kosten van genezing waarvoor de verkoper moet instaan maximaal 130 % van de aankoopsprijs van het dier bedragen. Additionele kosten moeten door de consument, die blijft opteren voor genezing, gedragen worden, tenzij de verkoper te kwader trouw was bij de verkoop van het dier of, in voorkomend geval, de door of krachtens de wet vereiste erkennings-, vergunnings- of fokkerijvoorraarden niet heeft gerespecteerd.

Daar waar de herstelling als remedie geweigerd wordt door de verkoper omdat dit manifest in strijd is met de gezondheid van het dier, dient de beslissing hiertoe in voorkomend geval door de betrokken dierenarts(en) te worden genomen en dit met eerbiediging van de code der plichtenleer van de dierenartsen. Als gevolg hiervan rest de consument dan enkel vervanging, prijsvermindering (met behoud van het dier) of ontbinding (teruggave van dier en terugbetaling aankoopsprijs) als remedie.

Essentieel is dat de verkoper eerst de kans krijgt om het dier in overeenstemming te brengen met de overeenkomst. Dit werd ook bevestigd door het Hof van Cassatie (zie Cass. 18 juni 2020, AR C.19.0332.N). De consument die zich onmiddellijk tot de eigen dierenarts wendt, zonder daarbij voorafgaandelijk het akkoord van de verkoper te hebben verkregen verliest in beginsel zijn rechten. Een uitzondering is evenwel voorzien voor het geval waarin voor de gezondheid van het dier een onmiddellijke tussenkomst van een dierenarts redelijkerwijze noodzakelijk is. In dat geval behoudt de consument recht op een schadevergoeding ten belope van de kosten

guérison de l'animal si celui-ci lui avait été présenté. Par exemple, le coût de vaccination n'est pas compris. En effet, la guérison vise à résoudre une maladie, tandis que la vaccination vise à prévenir la maladie à l'avenir. Les vaccinations ne peuvent être administrées qu'à des animaux en parfaite santé (sinon elles peuvent entraîner des problèmes supplémentaires). Il appartient au vendeur de démontrer, le cas échéant, le caractère déraisonnable des frais réclamés par le consommateur. La limitation de l'intervention du vendeur à 130 % du prix d'achat de l'animal (sauf si le vendeur était de mauvaise foi lors de la vente de l'animal ou, le cas échéant, n'a pas respecté les conditions de reconnaissance, d'autorisation ou d'élevage requises par ou en vertu de la loi) reste toujours d'application.

De plus, le consommateur peut désormais immédiatement procéder, à une réduction du prix ou à une résolution, lorsqu'un animal meurt des suites d'un défaut de conformité, et lorsque les frais pour soigner l'animal dépassent 130 % du prix d'achat. Dans le premier cas, la réparation est impossible et le remplacement par un nouvel animal peut ne pas être souhaité par le consommateur. Dans le second cas, cela garantit le choix des recours pour le consommateur, lorsqu'il est question de frais de guérison très élevés, bien au-dessus des 130 %, que le consommateur peut ne pas vouloir supporter. Le consommateur peut alors encore décider, par exemple, de procéder à la résolution et au remboursement.

En cas de décès de l'animal des suites d'un défaut de conformité, le vendeur prend en charge les frais d'autopsie si celle-ci est nécessaire à la constatation d'un défaut de conformité et si l'autopsie conduit effectivement à la constatation d'un défaut de conformité pour lequel le vendeur est responsable en vertu de l'article 1649^{quater} de l'ACC.

L'autopsie ne sera pas nécessaire à la constatation d'un défaut de conformité si, par exemple, le vendeur a déjà reconnu l'existence de ce défaut de conformité. Il n'y a pas non plus nécessité si des examens médicaux supplémentaires sont effectués alors que l'autopsie initiale a déjà permis de constater un défaut de conformité.

L'autopsie sera réalisée par un expert indépendant. Sont en tout cas considérés comme des experts indépendants: les facultés de médecine vétérinaire des universités de Gand et de Liège, Sciensano et les laboratoires provinciaux de lutte contre les maladies animales.

die de verkoper redelijkerwijze ook zelf had moeten dragen met het oog op de genezing van het dier indien het dier bij hem zou zijn aangeboden. Bijvoorbeeld de kost van vaccinaties valt hier niet onder. Genezing is immers gericht op het oplossen van een ziekte, terwijl vaccinatie gericht is op het voorkomen van ziekte naar de toekomst. Vaccinaties kunnen enkel toegediend worden aan perfect gezonde dieren (anders kunnen deze aanleiding geven tot bijkomende problemen). Het komt aan de verkoper toe om, in voorkomend geval, de onredelijke aard van de door de consument ingeroepen kosten aan te tonen. De beperking van de tussenkomst van de verkoper tot 130 % van de aankoopsprijs van het dier (tenzij de verkoper te kwader trouw was bij de verkoop van het dier of, in voorkomend geval, de door of krachtens de wet vereiste erkennings-, vergunnings- of fokkerijvoorraarden niet heeft gerespecteerd) blijft onverminderd van toepassing.

Verder kan er voortaan ook onmiddellijk tot prijsvermindering dan wel ontbinding worden overgegaan door de consument, daar waar een dier overlijdt als gevolg van een conformiteitsgebrek alsook daar waar de kostprijs om het dier te genezen hoger is dan 130 % van de aankoopsprijs. In het eerste geval is herstelling onmogelijk en is vervanging, met een nieuw dier, mogelijk niet gewenst door de consument. In het tweede geval wordt hiermee de keuze van remedies voor de consument gewaarborgd, wanneer er sprake is van heel hoge genezingskosten, tot ver boven die 130 %, die de consument mogelijk niet wenst te dragen. De consument kan dan alsnog beslissen om bijvoorbeeld tot ontbinding en terugbetaling over te gaan.

In geval van overlijden van het dier als gevolg van een conformiteitsgebrek, draagt de verkoper de kosten van de autopsie indien deze noodzakelijk is voor de vaststelling van een conformiteitsgebrek en de autopsie daadwerkelijk heeft geleid tot de vaststelling van een conformiteitsgebrek waarvoor de verkoper aansprakelijk is met toepassing van artikel 1649^{quater} van het OBW.

De autopsie zal niet noodzakelijk zijn voor de vaststelling van een conformiteitsgebrek indien bijvoorbeeld de verkoper het bestaan van dat conformiteitsgebrek reeds heeft erkend. Er is evenmin sprake van noodzakelijkheid indien er bijkomende medische onderzoeken worden uitgevoerd terwijl de initiële autopsie reeds heeft geleid tot de vaststelling van een conformiteitsgebrek.

De autopsie wordt verricht door een onafhankelijk expert. Als onafhankelijke experten worden in ieder geval beschouwd: de faculteiten dierengeneeskunde van de Universiteiten van Gent en Luik, Sciensano en de provinciale laboratoria voor dierenziektebestrijding.

Le consommateur informe préalablement le vendeur de son intention de faire pratiquer une autopsie et de l'identité de l'expert indépendant qu'il envisage de charger de l'autopsie.

Exceptionnellement, plusieurs défauts de conformité peuvent survenir pendant la période de garantie (d'abord une infection, puis un problème articulaire) ou le même problème de conformité peut réapparaître quelque temps après la guérison (par exemple, l'animal marche en boitant). Dans la mesure où les conditions de responsabilité sont respectées, c'est-à-dire que le défaut survient dans le délai d'un an et était déjà présent au moment de la livraison, le consommateur peut se prévaloir des recours pour chacun de ces défauts séparément. Les dispositions contenues dans l'article 1649*quinquies* de l'ACC s'appliquent chaque fois que le défaut se manifeste. Ainsi, un vendeur peut, par exemple, avoir à supporter deux fois un coût de guérison allant jusqu'à 130 %.

Enfin, le Roi se voit attribuer la compétence d'imposer, pour les biens de consommation ou les catégories de biens de consommation qu'il désigne, l'utilisation d'un document d'information standardisé expliquant les droits et les obligations du consommateur tels que prévus dans la présente section. Au plus tard au moment de la livraison du bien de consommation, le vendeur fournit au consommateur, sur un support durable, le document d'information standardisé.

Art. 6

Dans un souci de sécurité juridique et de clarté de l'ordonnancement juridique, la disposition transitoire de l'article 23 de la loi du 20 mars 2022 modifiant les dispositions de l'ancien Code civil relatives aux ventes à des consommateurs, insérant un nouveau titre *Vlbis* dans le livre III de l'ancien Code civil et modifiant le Code de droit économique, est abrogée étant donné qu'aucune "nouvelles dispositions législatives spécifiques" visée dans cet article n'a été adoptée au cours de la période allant du 1er juin 2022 à la date d'entrée en vigueur envisagée de cette loi et que ce n'est que cette dernière loi qui fixera de "nouvelles dispositions législatives spécifiques".

De consument stelt de verkoper vooraf in kennis van zijn voornemen een autopsie te laten uitvoeren en van de identiteit van de onafhankelijke expert die hij met de autopsie wil belasten.

Uitzonderlijk kunnen gedurende de garantietermijn verschillende conformiteitsgebreken optreden (eerst een infectie en later een gewrichtsprobleem) of kan hetzelfde conformiteitsprobleem zich enige tijd na genezing opnieuw stellen (bijvoorbeeld het dier loopt mank). Voor zover aan de voorwaarden van aansprakelijkheid is voldaan, i.e. het gebrek zich voordoet binnen de termijn van één jaar en bij de levering reeds aanwezig was, kan de consument zich voor elk van deze gebreken afzonderlijk op de remedies beroepen. De bepalingen die artikel 1649*quinquies* van het OBW bevat gelden per keer dat het gebrek zich manifesteert. Zo kan het voorvallen dat een verkoper dus bijvoorbeeld twee keer een genezingskost van maximaal 130 % moeten dragen.

Tot slot wordt aan de Koning de bevoegdheid verleent om, voor de consumptiegoederen of categorieën van consumptiegoederen die Hij aanwijst, het gebruik van een gestandaardiseerd informatiedocument op te leggen waarin de rechten en plichten van de consument zoals bepaald in deze afdeling worden toegelicht. Uiterlijk op het tijdstip van de levering van het consumptiegoed verstrekt de verkoper aan de consument, op een duurzame gegevensdrager, het gestandaardiseerde informatiedocument.

Art. 6

Ter wille van de rechtszekerheid en de duidelijkheid in het rechtsverkeer wordt de overgangsbepaling van artikel 23 van de wet van 20 maart 2022 tot wijziging van de bepalingen van het oud Burgerlijk Wetboek met betrekking tot de verkopen aan consumenten, tot invoeging van een nieuwe titel *Vlbis* in boek III van het oud Burgerlijk Wetboek en tot wijziging van het Wetboek van economisch recht, opgeheven aangezien er geen "nieuwe specifieke wettelijke bepalingen" zoals bedoeld in dat artikel tot stand zijn gekomen in de periode van 1 juni 2022 tot de datum van de beoogde inwerkingtreding van deze wet en dat pas met deze laatste wet "nieuwe specifieke wettelijke bepalingen" zullen worden vastgesteld.

De overeenkomsten betreffende de verkoop van levende dieren die tussen een verkoper en een consument werden gesloten in de periode van 1 juni 2022 tot de dag van de inwerkintreding van deze wet, blijven onderworpen aan de artikelen 1649*bis* tot 1649*octies* van het OBW zoals deze luidden vóór de bekendmaking van de wet van 20 maart 2022 tot wijziging van de bepalingen van

Les contrats relatifs à la vente d'animaux vivants conclus entre un vendeur et un consommateur pendant la période allant du 1er juin 2022 à la date d'entrée en vigueur de la présente loi restent soumis aux articles 1649bis à 1649octies de l'ACC, tels qu'ils s'énonçaient avant la publication de la loi du 20 mars 2022 modifiant les dispositions de l'ancien Code civil relatives aux ventes à des consommateurs, insérant un nouveau titre *Vlbis* dans le livre III de l'ancien Code civil et modifiant le Code de droit économique.

Art. 7

L'article 7 fixe la date d'entrée en vigueur de la loi au premier jour du deuxième mois qui suit celui de sa publication au *Moniteur belge*. Cela signifie que les présentes dispositions particulières ainsi que les dispositions de transposition de l'actuelle directive sur la garantie des biens de consommation s'appliqueront à tous les contrats conclus à partir de cette date.

Le ministre de l'Économie,

Pierre-Yves Dermagne

Le ministre de la Justice et de la Mer du Nord,

Vincent Van Quickenborne

La secrétaire d'État à la Protection des consommateurs,

Alexia Bertrand

het oud Burgerlijk Wetboek met betrekking tot de verkoop aan consumenten, tot invoeging van een nieuwe titel *Vlbis* in boek III van het oud Burgerlijk Wetboek en tot wijziging van het Wetboek van economisch recht.

Art. 7

Artikel 7 legt de datum van inwerkingtreding van de wet vast op de eerste dag van de tweede maand na die waarin ze is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*. Dit houdt in dat de onderhavige bijzondere bepalingen alsook de omzettingsbepalingen van de huidige Richtlijn inzake garantie voor consumptiegoederen toepassing vinden op alle overeenkomsten die vanaf deze datum worden gesloten.

De minister van Economie,

Pierre-Yves Dermagne

De minister van Justitie en Noordzee,

Vincent Van Quickenborne

De staatssecretaris voor Consumentenbescherming,

Alexia Bertrand

AVANT-PROJET DE LOI**Soumis à l'avis du Conseil d'État****Avant-projet de loi modifiant les dispositions de l'ancien Code civil relatives aux ventes à des consommateurs**

Article 1er. La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Art. 2. A l'article 1649bis, de l'ancien Code civil, inséré par la loi du 1er septembre 2004 et remplacé par la loi du 20 mars 2022, les modifications suivantes sont apportées:

1° le paragraphe 1er, 4°, est complété par un c), rédigé comme suit:

“c) tout animal;”

2° dans le paragraphe 1er, le 13° est complété par les mots “en ce compris, si le bien de consommation est un animal, les médicaments;”;

3° le paragraphe 1er est complété par les 14° et 15°, rédigés comme suit:

“14° “animal”: organisme vivant multicellulaire, capable de se déplacer et de réagir à son environnement au moyen de sens et qui n'est pas destiné à la consommation humaine, ni utilisé comme appât ou aliment pour animaux;

15° “guérison”: une forme de réparation qui nécessite l'intervention d'un vétérinaire.”;

4° le paragraphe 2 est complété par un alinéa rédigé comme suit:

“Pour l'application de la présente section, les contrats de fourniture d'animaux non encore nés au moment de la conclusion du contrat sont également considérés comme des contrats de vente d'animaux.”;

5° dans le paragraphe 3, le 4° est abrogé.

Art. 3. A l'article 1649ter du même Code, inséré par la loi du 1er septembre 2004 et remplacé par la loi du 20 mars 2022, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le paragraphe 1er, les mots “paragraphes 2 à 8” sont remplacés par les mots “paragraphes 2 à 9”;

2° dans le paragraphe 2, 1°, les mots “en ce compris, si le bien de consommation est un animal, l'âge, le sexe, la race et l'origine de l'animal,” sont insérés entre les mots “autres caractéristiques” et les mots “comme prévu dans le contrat de vente;”;

VOORONTWERP VAN WET**Onderworpen aan het advies van de Raad van State****Voorontwerp van wet tot wijziging van de bepalingen van het oud Burgerlijk Wetboek met betrekking tot de verkopen aan consumenten**

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2. In artikel 1649bis, van het oud Burgerlijk Wetboek, ingevoegd bij de wet van 1 september 2004 en vervangen bij de wet van 20 maart 2022, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1, 4°, wordt aangevuld met een bepaling onder c), luidende:

“c) elk dier;”

2° in paragraaf 1, wordt de bepaling onder 13° aangevuld met de woorden “, waaronder, indien het consumptiegoed een dier is, medicatie;”;

3° paragraaf 1 wordt aangevuld met de bepalingen onder 14° en 15°, luidende:

“14° “dier”: meercellig, levend organisme dat in staat is om te bewegen en te reageren op zijn omgeving door middel van zintuigen en die niet bestemd is voor humane consumptie, noch dient als aas of dierenvoer;

15° “genezing”: een vorm van herstelling die de tussenkomst van een dierenarts vergt.”;

4° paragraaf 2 wordt aangevuld met een lid, luidende:

“Voor de toepassing van deze afdeling worden overeenkomsten tot levering van ten tijde van het sluiten van de overeenkomst nog niet geboren dieren eveneens als overeenkomsten voor de verkoop van dieren beschouwd.”;

5° in paragraaf 3 wordt de bepaling onder 4° opgeheven.

Art. 3. In artikel 1649ter van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 1 september 2004 en vervangen bij de wet van 20 maart 2022, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 worden de woorden “paragrafen 2 tot 8” vervangen door de woorden “paragrafen 2 tot 9”;

2° in paragraaf 2, 1°, worden de woorden “waaronder, indien het consumptiegoed een dier is, de leeftijd, het geslacht, het ras en de herkomst van het dier,” ingevoegd tussen de woorden “andere kenmerken,” en de woorden “voldoen aan de koopovereenkomst;”;

3° dans le paragraphe 3, 1°, les mots “ou, si le bien de consommation est un animal, être adapté aux finalités auxquelles serviraient normalement des animaux de la même espèce,” sont insérés entre les mots “de même type,” et les mots “compte tenu,”;

4° dans le paragraphe 3, 3°, les mots “en ce compris, si le bien de consommation est un animal, les instructions concernant d’éventuelles vaccinations ultérieures, l’espace de vie, l’alimentation et les soins de l’animal,” sont insérés entre les mots “autres instructions,” et les mots “que le consommateur peut raisonnablement s’attendre”;

5° dans le paragraphe 3, le 4° est complété par les mots “ou, si le bien de consommation est un animal, présenter les qualités et d’autres caractéristiques, en ce compris l’absence de maladies infectieuses et de malformations congénitales et, le cas échéant, la présence des vaccinations requises par la loi ou en vertu de celle-ci, qui sont normales pour des animaux de même espèce et auxquelles le consommateur peut raisonnablement s’attendre eu égard à l’âge, le sexe, la race et l’origine de l’animal.”;

6° l’article est complété par le paragraphe 9 rédigé comme suit:

“§ 9. Si le bien de consommation est un animal, tout défaut résultant d’instructions incorrectes, fournies par le vendeur, concernant les vaccinations ultérieures, l’espace de vie, l’alimentation et les soins de l’animal est réputé être un défaut de conformité.”.

Art. 4. Dans l’article 1649^{quater} du même Code, inséré par la loi du 1er septembre 2004 et modifié par la loi du 20 mars 2022, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le paragraphe 1er, alinéa 1er, les mots “ou, si le bien de consommation est un animal, un an,” sont insérés entre les mots “deux ans” et les mots “à compter de”;

2° le paragraphe 2 est complété par un alinéa rédigé comme suit:

“Par dérogation à l’alinéa 1er, le consommateur doit, si le bien de consommation est un animal, notifier sans délai le défaut de conformité au vendeur, dès que ce défaut s’est manifesté de manière suffisamment évidente.”;

3° le paragraphe 4 est complété par un alinéa, rédigé comme suit:

“Par dérogation à l’alinéa 1er, ce délai est d’un an si le bien de consommation est un animal. De plus, dans ce cas, lors de l’application et de la réfutation de la présomption, il est notamment tenu compte de la période d’incubation des maladies infectieuses, des instructions détaillées concernant les vaccinations ultérieures, l’espace de vie, l’alimentation et les soins de l’animal fournies par le vendeur au consommateur et, le cas échéant, des conclusions d’un examen vétérinaire effectué par un vétérinaire indépendant.”.

3° in paragraaf 3, 1°, worden de woorden “of, indien het consumptiegoed een dier is, geschikt zijn voor de doeleinden waarvoor dieren van dezelfde soort gewoonlijk zouden dienen,” ingevoegd tussen de woorden “worden gebruikt,” en de woorden “rekening houdend,”;

4° in paragraaf 3, 3°, worden de woorden “waaronder, indien het consumptiegoed een dier is, instructies met betrekking tot eventuele verdere vaccinaties, de leefruimte, voeding en verzorging van het dier,” ingevoegd tussen de woorden “andere instructies,” en de woorden “die de consument redelijkerwijs mag verwachten”;

5° in paragraaf 3 wordt de bepaling onder 4° aangevuld met de woorden “, of, indien het consumptiegoed een dier is, de kwaliteiten en andere kenmerken bezitten, waaronder de afwezigheid van infectieziektes en aangeboren afwijkingen en, in voorkomend geval, de aanwezigheid van de door of krachtens de wet vereiste vaccinaties, die voor diezelfde soort dieren normaal zijn en die de consument redelijkerwijs mag verwachten gelet op de leeftijd, het geslacht, het ras en de herkomst van het dier.”;

6° het artikel wordt aangevuld met een paragraaf 9, luidende:

“§ 9. Indien het consumptiegoed een dier is, wordt elk gebrek dat het gevolg is van verkeerde instructies, verstrekt door de verkoper, met betrekking tot verdere vaccinaties, de leefruimte, voeding en verzorging van het dier, beschouwd als een conformiteitsgebrek.”.

Art. 4. In artikel 1649^{quater} van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 1 september 2004 en gewijzigd bij de wet van 20 maart 2022, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, worden de woorden “, of, indien het consumptiegoed een dier is, één jaar,” ingevoegd tussen de woorden “twee jaar” en de woorden “te rekenen vanaf”;

2° paragraaf 2 wordt aangevuld met een lid, luidende:

“In afwijking van het eerste lid moet de consument, indien het consumptiegoed een dier is, de verkoper onverwijd in kennis stellen van het conformiteitsgebrek zodra dit gebrek zich op een voldoende duidelijke wijze heeft gemanifesteerd.”;

3° paragraaf 4 wordt aangevuld met een lid, luidende:

“In afwijking van het eerste lid bedraagt deze termijn één jaar indien het consumptiegoed een dier is. Bovendien wordt in dat geval bij de toepassing en de weerlegging van het vermoeden in het bijzonder rekening gehouden met de incubatieperiode van infectieziekten, de door de verkoper aan de consument verstrekte gedetailleerde instructies met betrekking tot verdere vaccinaties, de leefruimte, voeding en verzorging van het dier en in voorkomend geval met de conclusies van een veterinaire keuring uitgevoerd door een onafhankelijke dierenarts.”.

Art. 5. Dans l'article 1649*quinquies* du même Code, inséré par la loi du 1er septembre 2004 et modifié par la loi du 20 mars 2022, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le paragraphe 1er, alinéa 1er, les mots "aux paragraphes 2 et 3" sont remplacés par les mots "aux paragraphes 2, 3 et 3/1";

2° le paragraphe 1er est complété par un alinéa, rédigé comme suit:

"Sans préjudice de l'alinéa 2, si le bien de consommation est un animal, le vendeur n'est pas responsable de l'aggravation du dommage résultant du fait que le consommateur:

1° a omis d'informer sans délai le vendeur du défaut de conformité après que le défaut se soit manifesté d'une manière suffisamment évidente ou;

2° a omis de mettre l'animal à la disposition du vendeur aussi vite que possible ou de consulter un vétérinaire de son choix, lorsqu'une intervention immédiate d'un vétérinaire était manifestement nécessaire pour la santé de l'animal.";

3° dans le paragraphe 2, dans l'alinéa unique ancien, devant l'alinéa 1er, le 3° est complété par les mots "ou l'animal, si le bien de consommation est un animal";

4° le paragraphe 2 est complété par un alinéa rédigé comme suit:

"Sans préjudice de l'alinéa 1er, le vendeur peut refuser la réparation à titre de remède si celle-ci est manifestement contraire à la santé de l'animal.";

5° un paragraphe 3/1 est inséré, rédigé comme suit:

"§ 3/1. Par dérogation au paragraphe 3, si le bien de consommation est un animal, la réparation ou le remplacement est régi par le présent paragraphe.

Toute réparation, en ce compris la guérison, ou tout remplacement est effectué:

1° sans frais, étant entendu que, le cas échéant, le coût supporté par le vendeur en vue de la guérison de l'animal ne peut pas dépasser cent trente pour cent du prix de vente de l'animal. Le vendeur informe le consommateur de l'existence de cette limitation tant dans le contrat que lors de l'exercice du droit à la réparation de l'animal. Toutefois, cette limitation ne s'applique pas si le vendeur était de mauvaise foi ou, le cas échéant, n'a pas respecté les conditions de reconnaissance, d'autorisation ou d'élevage requises par ou en vertu de la loi;

2° dans un délai raisonnable à partir du moment où le vendeur a été informé par le consommateur du défaut de

Art. 5. In artikel 1649*quinquies* van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 1 september 2004 en gewijzigd bij de wet van 20 maart 2022, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, worden de woorden "paragrafen 2 en 3" vervangen door de woorden "paragrafen 2, 3 en 3/1";

2° paragraaf 1 wordt aangevuld met een lid, luidende:

"Onverminderd het tweede lid is de verkoper, indien het consumptiegoed een dier is, niet verantwoordelijk voor de verergering van de schade die het gevolg is van het feit dat de consument:

1° heeft nagelaten de verkoper onverwijd nadat het gebrek zich op een voldoende duidelijke wijze heeft gemanifesteerd in kennis te stellen van het conformiteitsgebrek of;

2° heeft nagelaten het dier zo snel als mogelijk ter beschikking te stellen van de verkoper dan wel een dierenarts naar keuze te consulteren wanneer voor de gezondheid van het dier een onmiddellijke tussenkomst van een dierenarts duidelijk noodzakelijk was.;"

3° in paragraaf 2, in het vroeger enig lid, dat het eerste lid wordt, wordt de bepaling onder 3° aangevuld met de woorden "of het dier indien het consumptiegoed een dier is";

4° paragraaf 2 wordt aangevuld met een lid, luidende:

"Onverminderd het eerste lid, kan de verkoper de herstelling als remedie weigeren indien dit manifest in strijd is met de gezondheid van het dier.";

5° een paragraaf 3/1 wordt ingevoegd, luidende:

"§ 3/1. In afwijking van paragraaf 3 wordt de herstelling of vervanging geregeld door deze paragraaf indien het consumptiegoed een dier is.

Elke herstelling, inclusief genezing, of vervanging wordt verricht:

1° kosteloos, met dien verstande dat de kost die door de verkoper in voorkomend geval moet worden gedragen met het oog op de genezing van het dier niet meer dan honderddertig procent van de aankoopprijs van het dier kan bedragen. De verkoper wijst de consument zowel in de overeenkomst als bij de uitoefening van het recht op herstelling van het dier op het bestaan van deze beperking. Deze beperking is evenwel niet van toepassing indien de verkoper te kwader trouw was of in voorkomend geval de door of krachtens de wet vereiste erkennings-, vergunnings- of fokkerijvoorwaarden niet heeft gerespecteerd;

2° binnen een redelijke termijn na het tijdstip waarop de verkoper door de consument in kennis is gesteld van het

conformité, étant entendu que le vendeur doit, le cas échéant, prendre les mesures nécessaires en vue de la guérison de l'animal aussi vite que possible; et

3° sans inconvénient majeur pour le consommateur ou l'animal.

A moins que l'animal ne soit décédé des suites d'un défaut de conformité, le consommateur met, sans délai, l'animal à la disposition du vendeur pour réparation ou remplacement. Le vendeur reprend l'animal à remplacer à ses frais.

Par dérogation à l'alinéa 3, le consommateur peut, si l'intervention immédiate d'un vétérinaire est raisonnablement nécessaire pour la santé de l'animal, soumettre l'animal pour guérison à un vétérinaire de son choix. Le cas échéant, le consommateur a droit à l'indemnisation des frais que le vendeur aurait raisonnablement dû supporter lui-même en vue de la guérison de l'animal si celui-ci lui avait été présenté. Il appartient au vendeur de démontrer, le cas échéant, le caractère déraisonnable des frais réclamés. La limitation et l'exception visées à l'alinéa 2, 1°, sont toujours d'application.

Le consommateur qui souhaite invoquer l'alinéa 4 démontre de manière plausible qu'une intervention immédiate d'un vétérinaire était raisonnablement nécessaire pour la santé de l'animal. Il informe sans délai le vendeur de l'intervention du vétérinaire. A la demande du vendeur, le consommateur fournit les justificatifs pertinents qui justifient les frais engagés.

Le consommateur n'est pas tenu de payer pour l'utilisation ou la jouissance normale de l'animal remplacé pendant la période qui précède le remplacement.

Un remplacement résout automatiquement le contrat de vente existant et crée un nouveau contrat de vente, avec le régime de responsabilité associé tel qu'énoncé dans la présente section.”;

6° dans le paragraphe 5, alinéa 1er, 1°, les mots “, ou, si le bien de consommation est un animal, conformément au paragraphe 3/1, alinéa 2” sont insérés entre les mots “paragraphe 3, alinéas 2 et 3” et les mots “, ou le vendeur”;

7° dans le paragraphe 5, alinéa 1er, le 4° est complété par les mots “, ou le cas échéant, sans inconvénient majeur pour l'animal”;

8° le paragraphe 5, alinéa 1er, est complété par les 5° et 6° rédigé comme suit:

“5° si le bien de consommation est un animal et que l'animal est décédé des suites d'un défaut de conformité;

6° si le bien de consommation est un animal et que le coût pour guérir l'animal est plus élevé que cent trente pour cent du prix de vente.”;

conformiteitsgebrek, met dien verstande dat de verkoper in voorkomend geval zo snel als mogelijk de nodige maatregelen dient te nemen met het oog op de genezing van het dier; en

3° zonder ernstige overlast voor de consument of het dier.

Tenzij het dier is overleden als gevolg van een conformiteitsgebrek, stelt de consument het dier bij een herstelling of vervanging onverwijd ter beschikking van de verkoper. De verkoper neemt het te vervangen dier op zijn kosten terug.

In afwijking van het derde lid kan de consument, indien voor de gezondheid van het dier een onmiddellijke tussenkomst van een dierenarts redelijkerwijze noodzakelijk is, het dier voor genezing voorleggen aan een dierenarts naar zijn keuze. In voorkomendgeval heeft de consument recht op een schadevergoeding ten belope van de kosten die de verkoper redelijkerwijze ook zelf had moeten dragen met het oog op de genezing van het dier indien het dier bij hem zou zijn aangeboden. Het komt aan de verkoper toe om, in voorkomend geval, de onredelijke aard van de ingeroepen kosten aan te tonen. De beperking en de uitzondering bedoeld in het tweede lid, 1°, zijn onverminderd van toepassing.

De consument die zich op het vierde lid wenst te beroepen, maakt aannemelijk dat voor de gezondheid van het dier een onmiddellijke tussenkomst van een dierenarts redelijkerwijze noodzakelijk was. Hij stelt de verkoper onverwijd op de hoogte van de tussenkomst van de dierenarts. Op vraag van de verkoper, bezorgt de consument de relevante bewijsstukken die de gemaakte kosten staven.

De consument is niet gehouden om te betalen voor het normaal gebruik of genot van het vervangen dier tijdens de periode die aan de vervanging voorafgaat.

Een vervanging ontbindt automatisch de bestaande koopvereenkomst en doet een nieuwe koopovereenkomst ontstaan, met daarbij horende aansprakelijkheidsregeling zoals vervat in deze afdeling.”;

6° in paragraaf 5, eerste lid, 1°, worden de woorden “, of, indien het consumptiegoed een dier is, overeenkomstig paragraaf 3/1, tweede lid” ingevoegd tussen de woorden “tweede en derde lid” en de woorden “, of de verkoper”;

7° in paragraaf 5, eerste lid, 4°, worden de woorden “, of, in voorkomend geval, zonder ernstig overlast voor het dier,” tussen de woorden “zonder ernstige overlast voor de consument” en de woorden “conform de overeenkomst zal maken.”;

8° paragraaf 5, eerste lid, wordt aangevuld met de bepalingen onder 5° en 6°, luidende:

“5° indien het consumptiegoed een dier is en het dier overleden is als gevolg van een conformiteitsgebrek;

6° indien het consumptiegoed een dier is en de kostprijs om het dier te genezen hoger is dan honderddertig procent van de aankoopprijs.”;

9° dans le paragraphe 7, un alinéa rédigé comme suit est inséré entre les alinéas 3 et 4:

“Par dérogation à l’alinéa 3, le consommateur n’est pas tenu de restituer l’animal au vendeur si l’animal est décédé des suites d’un défaut de conformité.”;

10° l’article est complété par les paragraphes 8 et 9 rédigés comme suit:

“§ 8. Si le bien de consommation est un animal, en cas de décès de l’animal, le vendeur rembourse les frais d’une autopsie indépendante que le consommateur a fait effectuer, pour autant que celle-ci a conduit à la constatation qu’un défaut de conformité existait au moment de la délivrance de l’animal.

§ 9. Le Roi peut, pour les biens de consommation ou les catégories de biens de consommation qu’il désigne, imposer l’utilisation d’un document d’information standardisé dans lequel les droits et obligations du consommateur tels que définis dans la présente section sont expliqués. Au plus tard au moment de la livraison du bien de consommation, le vendeur fournit au consommateur, sur un support durable, le document d’information standardisé.”.

Art. 6. La présente loi entre en vigueur le premier jour du deuxième mois qui suit celui de sa publication au *Moniteur belge*.

9° in paragraaf 7 wordt tussen het derde en het vierde lid een lid ingevoegd, luidende:

“In afwijking van het derde lid is de consument niet gehouden om het dier terug te bezorgen aan de verkoper indien het dier is overleden als gevolg van een conformiteitsgebrek.”;

10° het artikel wordt aangevuld met de paragrafen 8 en 9, luidende:

“§ 8. Indien het consumptiegoed een dier is, betaalt de verkoper, in geval van overlijden van het dier, de kosten terug van een onafhankelijke autopsie die de consument heeft laten uitvoeren voor zover deze heeft geleid tot de vaststelling van een conformiteitsgebrek dat bestond bij de levering van het dier.

§ 9. De Koning kan, voor de consumptiegoederen of categorieën van consumptiegoederen die Hij aanwijst, het gebruik van een gestandaardiseerd informatiedocument opleggen waarin de rechten en plichten van de consument zoals bepaald in deze afdeling worden toegelicht. Uiterlijk op het tijdstip van de levering van het consumptiegoed verstrekt de verkoper aan de consument, op een duurzame gegevensdrager, het gestandaardiseerde informatiedocument.”.

Art. 6. Deze wet treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand na die waarin het is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

Analyse d'impact intégrée

Fiche signalétique

A. Auteur

Membre du Gouvernement compétent

Vincent Van Quickenborne, Ministre de la Justice

Contact cellule stratégique

Nom : Lieselotte Hendrickx

E-mail : lotte@teamjustitie.be

Téléphone : 0 474 68 65 50

Pierre-Yves Dermagne, Ministre de l'Economie

Contact cellule stratégique

Nom : Nathan Lallemand

E-mail : nathan.lallemand@dermagne.fed.be

Téléphone : 0 473 38 34 59

Alexia Bertrand, Secrétaire d'État à la Protection des consommateurs

Contact cellule stratégique

Nom : Sahin Yazici

E-mail : sahin@bertrand.fed.be

Téléphone : 0 472 18 91 78

Administration

SPF Justice

Contact administration

Nom : Violaine Nandrin

E-mail : violaine.nandrin@just.fgov.be

Téléphone : 02 542 66 54

SPF Economie, P.M.E., Classes moyennes et Energie

Contact administration

Nom : Thibault Willaert

E-mail : thibault.willaert@economie.fgov.be

Téléphone : 02 277 62 37

B. Projet

Titre de la réglementation

Avant-projet de loi modifiant les dispositions de l'ancien Code civil relatives aux ventes à des consommateurs.

Description succincte du projet de réglementation en mentionnant l'origine réglementaire (traités, directive, accord de coopération, actualité, ...), les objectifs poursuivis et la mise en œuvre.

Cet avant-projet de loi modifie la section IV du chapitre IV du titre VI du livre III de l'ancien Code civil afin d'introduire des dispositions particulières sur la garantie légale lors de la vente d'animaux vivants aux consommateurs.

Analyses d'impact déjà réalisées :

Oui Non

C. Consultations sur le projet de réglementation

Consultation obligatoire, facultative ou informelle

Commission consultative spéciale Consommation

D. Sources utilisées pour effectuer l'analyse d'impact

Statistiques, documents, institutions et personnes de référence

Loi du 20 mars 2022 modifiant les dispositions de l'ancien Code civil relatives aux ventes à des consommateurs, insérant un nouveau titre VIbis dans le livre III de l'ancien Code civil et modifiant le Code de droit économique.

E. Date de finalisation de l'analyse d'impact

23.04.2023

Quel est l'impact du projet de réglementation sur ces 21 thèmes ?

1. Lutte contre la pauvreté

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

2. Égalité des chances et cohésion sociale

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

3. Égalité des femmes et des hommes

1. Quelles personnes sont (directement et indirectement) concernées par le projet et quelle est la composition sexuée de ce(s) groupe(s) de personnes ?

Des personnes sont concernées. | Aucune personne n'est concernée.

Expliquez pourquoi :

Le projet de loi traite de la protection du consommateur lors d'un achat d'un animal vivant, indépendamment de son sexe.

4. Santé

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

5. Emploi

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

6. Modes de consommation et production

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

Expliquez

La protection du consommateur lors d'un achat d'un animal vivant est assurée par l'introduction de dispositions spécifiques en matière de la garantie légale.

7. Développement économique

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

8. Investissements

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

9. Recherche et développement

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

10. PME

1. Quelles entreprises sont directement et indirectement concernées ?

Des entreprises (dont des PME) sont concernées. | Aucune entreprise n'est concernée.

Détailler le(s) secteur(s), le nombre d'entreprises, le % de PME (

L'avant-projet de loi vise tous les vendeurs vendant des animaux vivants aux consommateurs.

On entend par vendeur toute personne physique ou morale, qu'elle soit privée ou publique, qui agit, y compris par l'intermédiaire d'une autre personne agissant en son nom ou pour son compte, à des fins qui entrent dans le cadre de son activité commerciale, industrielle, artisanale ou libérale.

2. Identifiez les impacts positifs et négatifs du projet sur les PME.

N.B. les impacts sur les charges administratives doivent être détaillés au thème 11

Négatifs :

- 1) Critères de conformité subjectives et objectives supplémentaires.
- 2) En cas de décès de l'animal, le vendeur rembourse les frais d'une autopsie indépendante que le consommateur a fait effectuer, pour autant que celle-ci a conduit à la constatation qu'un défaut de conformité existait au moment de la délivrance de l'animal.
- 3) Pendant toute la période de garantie, il y a un renversement de la charge de la preuve en faveur du consommateur.
- 4) Si l'intervention immédiate d'un vétérinaire est raisonnablement nécessaire pour la santé de l'animal, soumettre l'animal pour guérison à un vétérinaire de son choix.
- 5) Un remplacement résout automatiquement le contrat de vente existant et crée un nouveau contrat de vente, avec le régime de responsabilité associé tel qu'énoncé dans la avant-projet de loi.

Positifs :

- 1) Le vendeur n'est pas responsable de l'aggravation du dommage résultant du fait que le consommateur :
 - a) a omis d'informer sans délai le vendeur du défaut de conformité après que le défaut se soit manifesté d'une manière suffisamment évidente ou ;
 - b) a omis de mettre l'animal à la disposition du vendeur aussi vite que possible ou de consulter un vétérinaire de son choix, lorsqu'une intervention immédiate d'un vétérinaire était manifestement nécessaire pour la santé de l'animal.
- 2) Le vendeur peut refuser la réparation à titre de remède si celle-ci est manifestement contraire à la santé de l'animal.
- 3) La période de garantie est de 1 an.
- 4) Toute réparation, en ce compris la guérison, ou tout remplacement est effectué sans frais pour le consommateur, étant entendu que, le cas échéant, le coût supporté par le vendeur en vue de la guérison de l'animal ne peut pas dépasser 130% du prix de vente de l'animal. Toutefois, cette limitation ne s'applique pas si le vendeur était de mauvaise foi ou, le cas échéant, n'a pas respecté les conditions de reconnaissance, d'autorisation ou d'élevage requises par ou en vertu de la loi.
- 5) A moins que l'animal ne soit décédé des suites d'un défaut de conformité, le consommateur met, sans délai, l'animal à la disposition du vendeur pour réparation ou remplacement.

 Il y a des impacts négatifs.

3. Ces impacts sont-ils proportionnellement plus lourds sur les PME que sur les grandes entreprises ?

Oui/non > expliquez

Non. Les impacts positifs et négatifs identifiés sous le point 2 se compensent.

4. Ces impacts sont-ils proportionnels à l'objectif poursuivi ?

Oui/non > expliquez

Oui. Les impacts positifs et négatifs identifiés sous le point 2 se compensent.

5. Quelles mesures sont prises pour alléger / compenser les impacts négatifs ?

Les impacts positifs et négatifs identifiés sous le point 2 se compensent.

11. Charges administratives

- | Des entreprises/citoyens sont concernés. Les entreprises/citoyens ne sont pas concernés.

1. Identifiez, par groupe concerné, les formalités et les obligations nécessaires à l'application de la réglementation.

Réglementation actuelle

/

Réglementation en projet

Le cas échéant, l'animal est livré avec les instructions concernant d'éventuelles vaccinations ultérieures, l'espace de vie, l'alimentation et les soins de l'animal vendu.

S'il y a des formalités et/ou des obligations dans la réglementation actuelle, cochez cette case.

S'il y a des formalités et/ou des obligations pour la réglementation en projet, cochez cette case.

2. Quels documents et informations chaque groupe concerné doit-il fournir ?

Réglementation en projet

Le cas échéant, les instructions concernant d'éventuelles vaccinations ultérieures, l'espace de vie, l'alimentation et les soins de l'animal vendu.

3. Comment s'effectue la récolte des informations et des documents, par groupe concerné ?

Réglementation en projet

Sans objet

4. Quelles est la périodicité des formalités et des obligations, par groupe concerné ?

Réglementation en projet

Lors de chaque vente d'un animal vivant à un consommateur.

5. Quelles mesures sont prises pour alléger / compenser les éventuels impacts négatifs ?

Sans objet

12. Énergie

- Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

13. Mobilité

- Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

14. Alimentation

- Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

15. Changements climatiques

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

16. Ressources naturelles

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

17. Air intérieur et extérieur

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

18. Biodiversité

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

19. Nuisances

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

20. Autorités publiques

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

21. Cohérence des politiques en faveur du développement

1. Identifiez les éventuels impacts directs et indirects du projet sur les pays en développement dans les domaines suivants : sécurité alimentaire, santé et accès aux médicaments, travail décent, commerce local et international, revenus et mobilisations de ressources domestiques (taxation), mobilité des personnes, environnement et changements climatiques (mécanismes de développement propre), paix et sécurité.

Impact sur les pays en développement. | Pas d'impact sur les pays en développement.

Expliquez pourquoi :

La loi se concentre sur la relation entre les entreprises et les consommateurs. Il ne semble pas y avoir de lien avec les pays en développement.

Geïntegreerde impactanalyse

Beschrijvende fiche

A. Auteur

Bevoegd regeringslid

Vincent Van Quickenborne, Minister van Justitie

Contactpersoon beleidscel

Naam : Lieselotte Hendrickx

E-mail : lotte@teamjustitie.be

Tel. Nr. : 0 474 68 65 50

Pierre-Yves Dermagne, Minister van Economie

Contactpersoon beleidscel

Naam : Nathan Lallemand

E-mail : nathan.lallemand@dermagne.fed.be

Tel. Nr. : 0 473 38 34 59

Alexia Bertrand, Staatssecretaris voor Consumentenbescherming

Contactpersoon beleidscel

Naam : Sahin Yazici

E-mail : sahin@bertrand.fed.be

Tel. Nr. : 0 472 18 91 78

Overheidsdienst

FOD Justitie

Contactpersoon overheidsdienst

Naam : Violaine Nandrin

E-mail : violaine.nandrin@just.fgov.be

Tel. Nr. : 02 542 66 54

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

Contactpersoon overheidsdienst

Naam : Thibault Willaert

E-mail : thibault.willaert@economie.fgov.be

Tel. Nr. : 02 277 62 37

B. Ontwerp

Titel van de regelgeving

Voorontwerp van wet tot wijziging van de bepalingen van het oud Burgerlijk Wetboek met betrekking tot de verkopen aan consumenten.

Korte beschrijving van het ontwerp van regelgeving met vermelding van de oorsprong (verdrag, richtlijn, samenwerkingsakkoord, actualiteit, ...), de beoogde doelen van uitvoering.

Dit voorontwerp van wet wijzigt de afdeling IV in hoofdstuk IV van titel VI van boek III van het oud Burgerlijk Wetboek teneinde bijzondere bepalingen in te voeren betreffende de wettelijke garantie bij de verkoop van levende dieren aan consumenten.

Impactanalyses reeds uitgevoerd:

Ja Nee

C. Raadpleging over het ontwerp van regelgeving

1/6

Verplichte, facultatieve of informele raadplegingen

Bijzondere raadgevende commissie Verbruik

D. Bronnen gebruikt om de impactanalyse uit te voeren

Statistieken, referentiedocumenten, organisaties en referentiepersonen

Wet van 20 maart 2022 tot wijziging van de bepalingen van het oud Burgerlijk Wetboek met betrekking tot de verkopen aan consumenten, tot invoeging van een nieuwe titel VIbis in boek III van het oud Burgerlijk Wetboek en tot wijziging van het Wetboek van economisch recht.

E. Datum van beëindiging van de impactanalyse

23.04.2023

Welke impact heeft het ontwerp van regelgeving op deze 21 thema's?

1. Kansarmoedebestrijding

Positieve impact Negatieve impact | Geen impact

2. Gelijke kansen en sociale cohesie

Positieve impact Negatieve impact | Geen impact

3. Gelijkheid van vrouwen en mannen

1. Op welke personen heeft het ontwerp (rechtstreeks of onrechtstreeks) een impact en wat is de naar geslacht uitgesplitste samenstelling van deze groep(en) van personen?

Er zijn personen betrokken. | Personen zijn niet betrokken.

Leg uit waarom:

Het voorontwerp van wet handelt over de bescherming van de koper van een levend dier, een consument, en dit los van zijn/haar geslacht.

4. Gezondheid

Positieve impact Negatieve impact | Geen impact

5. Werkgelegenheid

Positieve impact Negatieve impact | Geen impact

6. Consumptie- en productiepatronen

Positieve impact Negatieve impact | Geen impact

Leg uit

De bescherming van consumenten bij de aankoop van een levend dier wordt verstrekt door de invoering van specifieke bepalingen inzake de wettelijke garantie.

7. Economische ontwikkeling

Positieve impact Negatieve impact | Geen impact

8. Investeringen

Positieve impact Negatieve impact | Geen impact

9. Onderzoek en ontwikkeling

Positieve impact Negatieve impact | Geen impact

10. Kmo's

1. Welke ondernemingen zijn rechtstreeks of onrechtstreeks betrokken?

Er zijn ondernemingen (inclusief kmo's) betrokken. | Ondernemingen zijn niet betrokken.

Beschrijf de sector(en), het aantal ondernemingen, het % kmo's (

Het voorontwerp van wet viseert alle verkopers die levende dieren verkopen aan consumenten.

Onder verkoper verstaat men iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon, ongeacht of deze privaat of publiek is, die handelt, mede via een andere persoon die namens hem of voor zijn rekening optreedt, in het kader van zijn handels-, bedrijfs-, ambachts- of beroepsactiviteit.

2. Identificeer de positieve en negatieve impact van het ontwerp op de kmo's.

N.B. de impact op de administratieve lasten moet bij het punt 11 gedetailleerd worden

Negatief:

1. Bijkomende subjectieve en objectieve conformiteitsvereisten.
2. In geval van overlijden van het dier, betaalt de verkoper de kosten terug van een onafhankelijke autopsie die de consument heeft laten uitvoeren voor zover deze heeft geleid tot de vaststelling van een conformiteitsgebrek dat bestond bij de levering van het dier.
3. Gedurende de volledige garantiertermijn bestaat er een omkering van de bewijslast in het voordeel van de consument.
4. Indien voor de gezondheid van het dier een onmiddellijke tussenkomst van een dierenarts redelijkerwijze noodzakelijk is, kan de consument het dier voor genezing voorleggen aan eendierenarts naar zijn keuze.
5. Een vervanging van het dier ontbindt automatisch de bestaande koopovereenkomst en doet een nieuwe koopovereenkomst ontstaan, met daarbij horende aansprakelijkheidsregeling zoals vervat in dit voorontwerp van wet.

Positief:

1. De verkoper is niet verantwoordelijk voor de verergering van de schade die het gevolg is van het feit dat de consument:
 - a) heeft nagelaten de verkoper onverwijd nadat het gebrek zich op een voldoende duidelijke wijze heeft gemanifesteerd in kennis te stellen van het conformiteitsgebrek of;
 - b) heeft nagelaten het dier zo snel als mogelijk ter beschikking te stellen van de verkoper dan wel een dierenarts naar keuze te consulteren wanneer voor de gezondheid van het dier een onmiddellijke tussenkomst van een dierenarts duidelijk noodzakelijk was.
2. De verkoper kan de herstelling als remedie weigeren indien dit manifest in strijd is met de gezondheid van het dier.
3. De garantiertermijn bedraagt 1 jaar.
4. Elke herstelling, inclusief genezing, of vervanging geschiedt kosteloos voor de consument, met dien verstande dat de kost die door de verkoper in voorkomend geval moet worden gedragen met het oog op de genezing van het dier niet meer kan bedragen dan 130% van de aankoopsom van het dier. Deze beperking is evenwel niet van toepassing indien de verkoper te kwader trouw was of in voorkomend geval de door of krachtens de wet vereiste erkennings-, vergunnings- of fokkerijvooraarden niet heeft gerespecteerd.
5. Tenzij het dier is overleden als gevolg van een conformiteitsgebrek, stelt de consument het dier bijeen herstelling of vervanging onverwijd ter beschikking van de verkoper.

Er is een negatieve impact.

3. Is deze impact verhoudingsgewijs zwaarder voor de kmo's dan voor de grote ondernemingen?

Ja/nee > leg uit

Neen. De positieve en negatieve impacten geïdentificeerd onder punt 2, compenseren elkaar.

4. Staat deze impact in verhouding tot het beoogde doel?

Ja/nee > leg uit

Ja. De positieve en negatieve impacten geïdentificeerd onder punt 2, compenseren elkaar.

5. Welke maatregelen worden genomen om deze negatieve impact te verlichten/te compenseren?

De positieve en negatieve impacten geïdentificeerd onder punt 2, compenseren elkaar.

11. Administratieve lasten

- | Ondernemingen of burgers zijn betrokken. Ondernemingen of burgers zijn niet betrokken.

1. Identificeer, per betrokken doelgroep, de nodige formaliteiten en verplichtingen voor de toepassing van de regelgeving.

Huidige regelgeving

Ontwerp van regelgeving

In voorkomend geval, wordt het dier aan de consument geleverd samen met de instructies met betrekking tot eventuele verdere vaccinaties, de leefruimte, voeding en verzorging van het dier.

Vink dit aan indien er formaliteiten en/of verplichtingen zijn in de huidige regelgeving.

Vink dit aan indien er formaliteiten en/of verplichtingen zijn in het ontwerp van regelgeving.

2. Welke documenten en informatie moet elke betrokken doelgroep verschaffen?

Ontwerp van regelgeving

In voorkomend geval, instructies met betrekking tot eventuele verdere vaccinaties, de leefruimte, voeding en verzorging van het verkochte dier.

3. Hoe worden deze documenten en informatie, per betrokken doelgroep, ingezameld?

Ontwerp van regelgeving

zonder voorwerp

4. Welke is de periodiciteit van de formaliteiten en verplichtingen, per betrokken doelgroep?

Ontwerp van regelgeving

Bij elke verkoop van een levend dier aan een consument.

5. Welke maatregelen worden genomen om de eventuele negatieve impact te verlichten / te compenseren?

zonder voorwerp

12. Energie

- Positieve impact Negatieve impact | Geen impact

13. Mobiliteit

- Positieve impact Negatieve impact | Geen impact

14. Voeding

- Positieve impact Negatieve impact | Geen impact

15. Klimaatverandering

Positieve impact Negatieve impact | Geen impact

16. Natuurlijke hulpbronnen

Positieve impact Negatieve impact | Geen impact

17. Buiten- en binnenlucht

Positieve impact Negatieve impact | Geen impact

18. Biodiversiteit

Positieve impact Negatieve impact | Geen impact

19. Hinder

Positieve impact Negatieve impact | Geen impact

20. Overheid

Positieve impact Negatieve impact | Geen impact

21. Beleidscoherente ten gunste van ontwikkeling

1. Identificeer de eventuele rechtstreekse of onrechtstreekse impact van het ontwerp op de ontwikkelingslanden op het vlak van: voedselveiligheid, gezondheid en toegang tot geneesmiddelen, waardig werk, lokale en internationale handel, inkomens en mobilisering van lokale middelen (taxatie), mobiliteit van personen, leefmilieu en klimaatverandering (mechanismen voor schone ontwikkeling), vrede en veiligheid.

Impact op ontwikkelingslanden. | Geen impact op ontwikkelingslanden.

Leg uit waarom:

De wet is gericht op de relatie tussen ondernemingen en consumenten. Er lijkt geen verband te zijn met de ontwikkelingslanden.

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT
N° 2.872/VR DU 22 MARS 2023

Le 28 décembre 2022, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par la Secrétaire d'État à la Protection des consommateurs, adjointe au ministre de la Justice à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, prorogé à quarante-cinq jours*, sur un avant-projet de loi 'modifiant les dispositions de l'ancien Code civil relatives aux ventes à des consommateurs'.

L'avant-projet a été examiné par la première chambre le 14 février 2023. La chambre était composée de Marnix VAN DAMME, président de chambre, Wouter PAS et Inge Vos, conseillers d'État, Michel TISON, assesseur, et Wim GEURTS, greffier.

Le rapport a été présenté par Katrien DIDDEN, auditeur.

Pour ce qui concerne la compétence, l'avant-projet a été examiné par les chambres réunies le 14 mars 2023. Les chambres réunies étaient composées de Marnix VAN DAMME, président de chambre, président et Martine BAGUET, président de chambre, Luc CAMBIER, Bernard BLERO, Wouter PAS et Inge Vos, conseillers d'État, Michel TISON et Sébastien VAN DROOGHENBROECK, assesseurs, et Anne-Catherine VAN GEERSDAELE et Wim GEURTS, greffiers.

Les rapports ont été présentés par Xavier DELGRANGE, premier auditeur chef de section et Katrien DIDDEN, auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Marnix VAN DAMME, président de chambre.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 22 mars 2023.

*

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE
NR. 72.872/VR VAN 22 MAART 2023

Op 28 december 2022 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Staatssecretaris voor Consumentenbescherming, toegevoegd aan de minister van Justitie verzocht binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot vijfenveertig dagen,* een advies te verstrekken over een voorontwerp van wet 'tot wijziging van de bepalingen van het oud Burgerlijk Wetboek met betrekking tot de verkopen aan consumenten'.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 14 februari 2023. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wouter PAS en Inge Vos, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Katrien DIDDEN, auditeur.

Het voorontwerp is, wat de bevoegdheid betreft, door de verenigde kamers onderzocht op 14 maart 2023. De verenigde kamers waren samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, voorzitter en Martine BAGUET, kamervoorzitter, Luc CAMBIER, Bernard BLERO, Wouter PAS en Inge Vos, staatsraden, Michel TISON en Sébastien VAN DROOGHENBROECK, assessoren, en Anne-Catherine VAN GEERSDAELE en Wim GEURTS, griffiers.

De verslagen zijn uitgebracht door Xavier DELGRANGE, eerste auditeur-afdelingshoofd en Katrien DIDDEN, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 22 maart 2023.

*

* Cette prorogation résulte de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois 'sur le Conseil d'État', coordonnées le 12 janvier 1973, qui dispose que le délai de trente jours est prorogé à quarante-cinq jours dans le cas où l'avis est donné par les chambres réunies en application de l'article 85bis.

* Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat de termijn van dertig dagen verlengd wordt tot vijfenveertig dagen in het geval waarin het advies gegeven wordt door de verenigde kamers met toepassing van artikel 85bis.

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique¹ et l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE DE L'AVANT-PROJET DE LOI

2. L'avant-projet de loi soumis pour avis a pour objet de modifier les articles 1649bis à 1649quinquies dans la section IV ("Dispositions relatives aux ventes à des consommateurs") sous le chapitre IV ("Des obligations du vendeur") du titre VI (De la vente) du livre III de l'ancien Code civil, afin d'y insérer des dispositions particulières en vue de protéger le consommateur lors de la vente d'animaux vivants.

Depuis la modification de la section IV précitée de l'ancien Code civil par la loi du 20 mars 2022², l'article 1649bis, § 3, 4°, prévoit que cette section ne s'applique pas aux contrats relatifs à la vente d'animaux vivants. La loi du 20 mars 2022 contient cependant une disposition transitoire, selon laquelle, en l'absence de nouvelles dispositions législatives spécifiques régissant les contrats de vente d'animaux vivants, ces contrats, qui sont conclus entre un vendeur et un consommateur à partir du 1er juin 2022, restent soumis aux articles 1649bis à 1649octies de l'ancien Code civil, tels qu'ils étaient applicables avant la publication de la loi du 20 mars 2022.

L'article 2, 5°, de l'avant-projet vise à abroger l'article 1649bis, § 3, 4°, de l'ancien Code civil. En outre, des dispositions particulières relatives à la vente d'animaux vivants sont insérées dans la section IV, précitée, de sorte que les contrats visés, qui sont conclus à partir de l'entrée en vigueur de la loi à adopter, sont régis tant par les dispositions particulières à insérer par l'avant-projet que par les dispositions transposant la

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond,¹ alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN WET

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van wet strekt tot het wijzigen van de artikelen 1649bis tot 1649quinquies in afdeling IV ("Bepalingen met betrekking tot de verkopen aan consumenten") onder hoofdstuk IV ("Verplichtingen van de verkoper") van titel VI (Koop) van boek III van het oud Burgerlijk Wetboek, teneinde bijzondere bepalingen in te voeren ter bescherming van de consument bij de verkoop van levende dieren.

Sinds de wijziging van de voornoemde afdeling IV van het oud Burgerlijk Wetboek bij de wet van 20 maart 2022² voorziet artikel 1649bis, § 3, 4°, erin dat deze afdeling niet van toepassing is op overeenkomsten met betrekking tot de verkoop van levende dieren. De wet van 20 maart 2022 bevat evenwel een overgangsbepaling waardoor, bij gebrek aan nieuwe specifieke wettelijke bepalingen voor de overeenkomsten voor de verkoop van levende dieren, de artikelen 1649bis tot 1649octies van het oud Burgerlijk Wetboek, zoals van toepassing voor de bekendmaking van de wet van 20 maart 2022, van toepassing blijven op dergelijke overeenkomsten die op of na 1 juni 2022 worden gesloten tussen een verkoper en een consument.

Artikel 2, 5°, van het voorontwerp, beoogt artikel 1649bis, § 3, 4°, van het oud Burgerlijk Wetboek op te heffen. Voorts worden bijzondere bepalingen met betrekking tot de verkoop van levende dieren ingevoegd in de reeds genoemde afdeling IV, zodat de bedoelde overeenkomsten die worden gesloten vanaf de inwerkingtreding van de aan te nemen wet, beheerst worden door zowel de door het voorontwerp in te

¹ S'agissant d'un avant-projet de loi, on entend par "fondement juridique" la conformité avec les normes supérieures.

² Loi du 20 mars 2022 'modifiant les dispositions de l'ancien Code civil relatives aux ventes à des consommateurs, insérant un nouveau titre VIbis dans le livre III de l'ancien Code civil et modifiant le Code de droit économique'. Cette loi transpose la directive (UE) 2019/770 du Parlement européen et du Conseil du 20 mai 2019 'relative à certains aspects concernant les contrats de fourniture de contenus numériques et de services numériques' et la directive (UE) 2019/771 du Parlement européen et du Conseil du 20 mai 2019 'relative à certains aspects concernant les contrats de vente de biens, modifiant le règlement (UE) 2017/2394 et la directive 2009/22/CE et abrogeant la directive 1999/44/CE'.

¹ Aangezien het gaat om een voorontwerp van wet wordt onder "rechtsgrond" de overeenstemming met de hogere normen verstaan.

² Wet van 20 maart 2022 'tot wijziging van de bepalingen van het oud Burgerlijk Wetboek met betrekking tot de verkopen aan consumenten, tot invoeging van een nieuwe titel VIbis in boek III van het oud Burgerlijk Wetboek en tot wijziging van het Wetboek van economisch recht'. Deze wet houdt de omzetting in van richtlijn (EU) 2019/770 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2019 'betreffende bepaalde aspecten van overeenkomsten voor de levering van digitale inhoud en digitale diensten' en richtlijn (EU) 2019/771 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2019 'betreffende bepaalde aspecten van overeenkomsten voor de verkoop van goederen, tot wijziging van Verordening (EU) 2017/2394 en Richtlijn 2009/22/EG, en tot intrekking van Richtlijn 1999/44/EG'.

directive (UE) 2019/771 du Parlement européen et du Conseil du 20 mai 2019³.

L'avant-projet insère, entre autres, des dispositions particulières relatives aux critères subjectifs et objectifs de conformité dans l'article 1649ter de l'ancien Code civil et dispose que tout défaut résultant d'instructions incorrectes, fournies par le vendeur, concernant les vaccinations ultérieures, l'espace de vie, l'alimentation et les soins de l'animal doit également être réputé être un défaut de conformité (article 3).

Dans l'article 1649quater de l'ancien Code civil sont insérées trois règles qui dérogent aux règles applicables aux biens de consommation réguliers (article 4): la responsabilité du vendeur d'animaux vivants est limitée aux défauts qui se manifestent dans un délai d'un an au lieu de deux ans à compter de la livraison, le consommateur doit notifier sans délai le défaut de conformité au vendeur, dès que ce défaut s'est manifesté de manière suffisamment évidente au lieu d'une notification dans les deux mois à partir du constat, et on applique un régime particulier en ce qui concerne ladite présomption d'antériorité.

L'article 1649quinquies de l'ancien Code civil, qui règle les voies de recours dont dispose le consommateur par rapport au vendeur dans les cas où le vendeur est responsable, est également complété par des dispositions particulières, s'agissant de la vente d'animaux vivants. L'article est aussi complété par une disposition habilitant le Roi à imposer, pour les biens de consommation ou les catégories de biens de consommation qu'il désigne, l'utilisation d'un document d'information standardisé dans lequel les droits et obligations du consommateur sont expliqués (article 5).

La loi envisagée est censée entrer en vigueur le premier jour du deuxième mois qui suit celui de sa publication au *Moniteur belge* (article 6).

COMPÉTENCE

3.1. Une correspondance entre le ministre fédéral de l'Économie et la Secrétaire d'État à la Protection des consommateurs, d'une part, et les ministres régionaux du Bien-être des animaux, d'autre part, en ce qui concerne la compétence du législateur fédéral pour adopter le régime en projet, est jointe au dossier de demande⁴.

³ Voir plus particulièrement la transposition en droit interne par la modification de la section IV, précitée, par la loi du 20 mars 2022. L'article 3, paragraphe 5, de la directive concernée dispose notamment que les États membres peuvent exclure du champ d'application de cette directive les contrats relatifs à la vente d'animaux vivants.

⁴ Voir la lettre commune du 17 mars 2022 adressée par les ministres de la Région flamande, de la Région wallonne et de la Région de Bruxelles-Capitale à la Secrétaire d'Etat fédérale à la Protection des consommateurs et la réponse du ministre fédéral de l'Économie et de la Secrétaire d'Etat à la Protection des consommateurs.

voegen bijzondere bepalingen als de omzettingsbepalingen van richtlijn (EU) 2019/771 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2019.³

Het voorontwerp voegt onder andere bijzondere bepalingen in betreffende de subjectieve en objectieve conformiteitsvereisten in artikel 1649ter van het oud Burgerlijk Wetboek en bepaalt dat elk gebrek dat het gevolg is van verkeerde instructies verstrekt door de verkoper, met betrekking tot de verdere vaccinaties, de leefruimte, de voeding en de verzorging van het dier, eveneens beschouwd moet worden als een conformiteitsgebrek (artikel 3).

In artikel 1649quater van het oud Burgerlijk Wetboek worden drie afwijkende regels ingevoerd ten opzichte van de regels voor de reguliere consumptiegoederen (artikel 4): de aansprakelijkheid van de verkoper van levende dieren is beperkt tot gebreken die zich manifesteren binnen een termijn van één jaar in plaats van twee jaar te rekenen vanaf de levering, de consument dient de verkoper onverwijld in kennis te stellen van een conformiteitsgebrek zodra dit zich op een voldoende duidelijke wijze heeft gemanifesteerd in plaats van een kennismaking binnen twee maanden vanaf de vaststelling, en er geldt een bijzondere regeling inzake het zogenaamde anterioriteitsvermoeden.

Ook artikel 1649quinquies van het oud Burgerlijk Wetboek, dat de rechtsmiddelen regelt waarover de consument beschikt ten opzichte van de verkoper in de gevallen waarin de verkoper aansprakelijk is, wordt aangevuld met bijzondere bepalingen in geval van verkoop van levende dieren. Het artikel wordt tevens aangevuld met een bepaling die de Koning machtigt om voor de consumptiegoederen of de categorieën van consumptiegoederen die Hij aanwijst het gebruik van een gestandaardiseerd informatiedocument op te leggen waarin de rechten en plichten van de consument worden toegelicht (artikel 5).

De aan te nemen wet is bedoeld om in werking te treden op de eerste dag van de tweede maand na die waarin ze is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* (artikel 6).

BEVOEGDHEID

3.1. Bij het aanvraagdossier is briefwisseling gevoerd tussen de federale minister van economie en de staatssecretaris voor consumentenbescherming, enerzijds, en de gewestelijke ministers van dierenwelzijn, anderzijds, aangaande de bevoegdheid van de federale wetgever om de ontworpen regeling aan te nemen.⁴

³ Zie meer in het bijzonder de omzetting in het interne recht door de wijziging van de vooroemde afdeling IV bij de wet van 20 maart 2022. In artikel 3, lid 5, van de betrokken richtlijn wordt onder meer bepaald dat de lidstaten overeenkomsten van de werkingssfeer van deze richtlijn kunnen uitsluiten wanneer zij betrekking hebben op de verkoop van levende dieren.

⁴ Zie de gezamenlijke brief van 17 maart 2022 van de ministers van het Vlaamse, Waalse en Brusselse Hoofdstedelijke Gewest aan de Federale Staatssecretaris voor consumentenbescherming en het antwoord van de federale minister van economie en de staatssecretaris voor consumentenbescherming.

Il ressort de cette correspondance que le ministre fédéral de l'Économie et la Secrétaire d'État à la Protection des consommateurs estiment que l'avant-projet peut s'inscrire dans le cadre de la compétence fédérale pour fixer les règles générales en matière de "protection des consommateurs" (article 6, § 1er, VI, alinéa 4, 2°, de la loi spéciale du 8 août 1980 'de réformes institutionnelles').

Les ministres, respectivement, de la Région wallonne, de la Région de Bruxelles-Capitale et de la Région flamande, qui ont le bien-être des animaux dans leurs attributions, font référence à l'arrêté royal du 27 avril 2007 'portant les conditions d'agrément des établissements pour animaux et portant les conditions de commercialisation des animaux', qui a été adapté par les trois régions depuis la sixième réforme de l'État⁵. Plus spécifiquement, ils visent le régime du certificat de garantie pour la commercialisation d'un chien ou d'un chat dans l'annexe XI de l'arrêté royal du 27 avril 2007, tel qu'il a été modifié par la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale⁶, ainsi que l'arrêt du Conseil d'État n° 247.721 du 8 juin 2020⁷. Les ministres concernés sont d'avis que la création d'un régime de garantie pour les ventes d'animaux relève de la législation sur le Bien-être animal et non du Code civil. Ils relèvent qu'il n'est pas tenu compte du principe de proportionnalité, dès lors que le régime en projet aura un impact majeur sur la compétence en matière de bien-être des animaux, et que la mise en œuvre des différents domaines politiques dans cette compétence, comme le commerce des animaux, la législation sur l'élevage d'animaux de compagnie, ainsi que le fonctionnement des refuges, sera rendue excessivement difficile, étant donné que le régime en projet s'appliquera également à ceux-ci.

3.2. Le régime en projet vise à fixer des règles de protection du consommateur lors de la vente d'animaux vivants. Les dispositions et mesures en projet – qui concernent, entre autres, des critères de conformité, des obligations d'information, la responsabilité du vendeur et les voies de recours de l'acheteur – s'inscrivent dans le cadre de cet objectif.

Ainsi, l'autorité fédérale est compétente pour adopter le régime en projet en vertu de l'article 6, § 1er, VI, alinéa 4, 2°, de la loi spéciale du 8 août 1980, qui réserve à l'autorité fédérale la fixation de règles générales en matière de protection du consommateur. Sur la base de cette disposition, le législateur fédéral est en droit d'assurer la protection du consommateur

Uit deze briefwisseling blijkt dat de federale minister van economie en de staatssecretaris voor consumentenbescherming van oordeel zijn dat het voorontwerp kan worden ingepast binnen de federale bevoegdheid om algemene regels vast te stellen inzake "de bescherming van de verbruiker" (artikel 6, § 1, VI, vierde lid, 2°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 'tot hervorming der instellingen').

De ministers bevoegd voor dierenwelzijn van respectievelijk het Waalse, het Brusselse Hoofdstedelijke en het Vlaamse Gewest, wijzen op het koninklijk besluit van 27 april 2007 'houdende erkenningsvoorwaarden voor inrichtingen voor dieren en de voorwaarden inzake de verhandeling van dieren', dat sinds de zesde staatshervorming⁵ door de drie gewesten werd aangepast. Meer specifiek wijzen ze op de regeling van het garantiecertificaat voor de verhandeling van een hond of een kat in bijlage XI bij het koninklijk besluit van 27 april 2007, zoals gewijzigd voor het Vlaamse en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest,⁶ alsook naar het arrest van de Raad van State nr. 247.721 van 8 juni 2020.⁷ De betrokken ministers zijn van mening dat de creatie van een garantieregeling voor de verkoop van dieren thuisloopt in de wetgeving inzake dierenwelzijn en niet in het Burgerlijk Wetboek. Ze stellen dat geen rekening wordt gehouden met het evenredigheidsbeginsel nu de ontworpen regeling een grote impact zal hebben op de bevoegdheid inzake dierenwelzijn, en de uitvoering van de verschillende beleidsvelden binnen deze bevoegdheid zoals de handel in dieren, de wetgeving over het fokken van gezelschapsdieren, alsook de werking van de asielen, extreem bemoeilijk zal worden aangezien de ontworpen regeling ook hierop van toepassing zal zijn.

3.2. De ontworpen regeling heeft tot doel regels vast te stellen ter bescherming van de consument bij de verkoop van levende dieren. De ontworpen bepalingen en maatregelen – die onder meer betrekking hebben op conformiteitscriteria, informatieplichten, de aansprakelijkheid van de verkoper en de rechtsmiddelen van de koper – passen binnen dit doel.

Aldus is de federale overheid bevoegd om de ontworpen regeling vast te stellen op grond van artikel 6, § 1, VI, vierde lid, 2°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, dat het vaststellen van algemene regels inzake de bescherming van de verbruiker aan de federale overheid voorbehoudt. Op grond van die bepaling vermag de federale wetgever niet

⁵ Depuis le 1er juillet 2014, le bien-être des animaux relève de la compétence des régions (article 6, § 1er, XI, de la loi spéciale du 8 août 1980 'de réformes institutionnelles').

⁶ Voir respectivement l'arrêté du gouvernement flamand du 15 février 2019 'modifiant diverses dispositions de l'arrêté royal du 27 avril 2007 portant les conditions d'agrément des établissements pour animaux et portant les conditions de commercialisation des animaux' et l'arrêté du gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 20 septembre 2018 'portant modification de l'arrêté royal du 27 avril 2007 portant sur les conditions d'agrément des établissements pour animaux et portant sur les conditions de commercialisation des animaux'.

⁷ C.E., 8 juin 2020, n° 247.721, en cause l'A.S.B.L. Animaux Zoo e.a.

⁵ Sinds 1 juli 2014 behoort het dierenwelzijn tot de bevoegdheid van de gewesten (artikel 6, § 1, XI, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 'tot hervorming der instellingen').

⁶ Zie respectievelijk het besluit van de Vlaamse regering van 15 februari 2019 'tot wijziging van diverse bepalingen van het koninklijk besluit van 27 april 2007 houdende erkenningsvoorwaarden voor inrichtingen voor dieren en de voorwaarden inzake de verhandeling van dieren' en het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke regering van 20 september 2018 'houdende wijziging van het koninklijk besluit van 27 april 2007 houdende erkenningsvoorwaarden voor inrichtingen voor dieren en de voorwaarden inzake de verhandeling van dieren'.

⁷ RvS 8 juni 2020, nr. 247.721 inzake vzw Animaux Zoo e.a.

non seulement d'une manière générale, mais aussi de manière spécifique, pour certaines conventions en particulier⁸.

Il va de soi qu'il n'est pas exclu que les mesures en projet – même si elles visent à protéger le consommateur – présentent des points de convergence⁹ avec la compétence régionale en matière de bien-être des animaux.

Par ailleurs, le certificat de garantie pour les chiens et chats, auquel font référence les ministres régionaux, est réglé à l'article 30 et à l'annexe XI de l'arrêté royal du 27 avril 2007 et le fondement juridique à cet effet est procuré par l'article 10 de la loi du 14 août 1986 'relative à la protection et au bien-être des animaux' (ci-après: la loi sur le bien-être des animaux)¹⁰. Les dispositions relatives à la commercialisation des animaux qui sont adoptées sur la base de l'article concerné de la loi sur le bien-être des animaux ont effectivement pour objectif principal de protéger les animaux concernés et d'assurer leur bien-être. En soi, le certificat de garantie peut dès lors aussi s'inscrire dans le cadre de la compétence régionale en matière de bien-être des animaux¹¹.

Toutefois, le régime en projet poursuit un autre objectif, à savoir la protection du consommateur lors de la vente d'animaux vivants. Il est simplement logique qu'ainsi comprises, les dispositions en projet s'inscrivent dans la section IV ("Dispositions relatives aux ventes à des consommateurs") du chapitre IV ("Des obligations du vendeur") du titre VI (De la vente) du livre III de l'ancien Code civil et non dans la loi sur le bien-être des animaux ou dans l'arrêté royal du 27 avril 2007, mentionné à plusieurs reprises. Par le régime en projet, le législateur souhaite du reste, en partie, se conformer aux dispositions de la directive (UE) 2019/771, qui ont déjà été transposées en droit interne par les dispositions de l'ancien Code civil.

En outre, on peut souligner que dans son arrêt n° 247.721 du 8 juin 2020, le Conseil d'État a fait référence également, en ce qui concerne le rapport entre, d'une part, les dispositions fédérales en matière de droit des consommateurs et, d'autre part, des conditions qualitatives supplémentaires concernant

⁸ C.C., 21 octobre 1998, n° 105/1998, B.3.2; C.C., 15 juillet 1999, n° 95/1999, B.2.2. Voir e.a. aussi K. REYBROUCK et S. SOTIAUX, *De federale bevoegdheden*, Anvers, Intersentia, 2019, 557-558.

⁹ Ainsi, les instructions, telles que visées à l'article 1649ter, § 3, 3°, modifié par l'article 3, 4°, de l'avant-projet, et à l'article 1649ter, § 9, en projet, de l'ancien Code civil (article 3, 6°, de l'avant-projet), que le vendeur doit fournir à l'acheteur, concernant les soins et la santé de l'animal.

¹⁰ L'article 10 de la loi du 14 août 1986 s'énonce comme suit: "Le Roi peut imposer les conditions afférentes à la commercialisation des animaux dans le but de les protéger et d'assurer leur bien-être. Ces conditions ne peuvent se rapporter qu'à l'âge des animaux mis en vente, à leur identification, aux informations à l'acheteur, aux garanties pour l'acheteur et aux certificats y afférents, au traitement contre des maladies, au conditionnement, à la présentation et l'exposition en vue de la commercialisation".

¹¹ C.E., 8 juin 2020, n° 247.721, en cause l'A.S.B.L. Animaux Zoo e.a., n° 32.

enkel te voorzien in de bescherming van de consument op algemene wijze, doch ook op specifieke wijze, met betrekking tot bepaalde overeenkomsten in het bijzonder.⁸

Het is uiteraard niet uitgesloten dat de ontworpen maatregelen – ook al beogen ze de bescherming van de consument – raakvlakken⁹ vertonen met de gewestbevoegdheid inzake dierenwelzijn.

Daarenboven wordt het garantiecertificaat voor honden en katten, waarnaar de gewestministers verwijzen, geregeld in artikel 30 en bijlage XI van het koninklijk besluit van 27 april 2007 en wordt daarvoor rechtsgrond geboden door artikel 10 van de wet van 14 augustus 1986 'betreffende de bescherming en het welzijn der dieren' (hierna: dierenwelzijnswet).¹⁰ De bepalingen met betrekking tot de verhandeling van dieren die op basis van het betrokken artikel van de dierenwelzijnswet worden aangenomen, hebben wel degelijk als hoofdzakelijk doel de betrokken dieren te beschermen en hun welzijn te verzekeren. Het garantiecertificaat kan op zich dan ook worden ingepast in de gewestelijke bevoegdheid inzake dierenwelzijn.¹¹

De ontworpen regeling echter heeft een andere doelstelling, namelijk het beschermen van de consument bij het verkopen van levende dieren. Aldus begrepen is het zonder meer logisch dat de ontworpen bepalingen worden ingepast binnen afdeling IV ("Bepalingen met betrekking tot de verkopen aan consumenten") onder hoofdstuk IV ("Verplichtingen van de verkoper") van titel VI (Koop) in boek III van het oud Burgerlijk Wetboek en niet in de dierenwelzijnswet of in het meermaals genoemde koninklijk besluit van 27 april 2007. De wetgever wenst met de ontworpen regeling overigens deels aan te sluiten bij de bepalingen van richtlijn (EU) 2019/771, die reeds middels de bepalingen van het oud Burgerlijk Wetboek in het interne recht werden omgezet.

Er kan bovendien op worden gewezen dat de Raad van State in zijn arrest nr. 247.721 van 8 juni 2020 met betrekking tot de verhouding tussen, enerzijds, federale bepalingen inzake consumentenrecht en, anderzijds, extra kwalitatieve voorwaarden inzake consumentenbescherming die door

⁸ GwH 21 oktober 1998, nr. 105/1998, B.3.2; GwH 15 juli 1999, nr. 95/1999, B.2.2. Zie o.m. ook K. REYBROUCK en S. SOTIAUX, *De federale bevoegdheden*, Antwerpen, Intersentia, 2019, 557-558.

⁹ Zo hebben de instructies als bedoeld in het met artikel 3, 4°, van het voorontwerp gewijzigde artikel 1649ter, § 3, 3°, en in het ontworpen artikel 1649ter, § 9, van het oud Burgerlijk Wetboek (artikel 3, 6°, van het voorontwerp), die de verkoper aan de koper dient te verstrekken, betrekking op de verzorging en gezondheid van het dier.

¹⁰ Artikel 10 van de wet van 14 augustus 1986 luidt: "De Koning kan voorwaarden opleggen aan de verhandeling van dieren met het doel hen te beschermen en hun welzijn te verzekeren.

Deze voorwaarden mogen slechts betrekking hebben op de leeftijd van de te koop aangeboden dieren, de identificatie, de informatie aan de koper, de waarborgen aan de koper en de getuigschriften in verband hiermede, de preventieve behandeling tegen ziekten, de verpakking, de aanbieding en de tentoonstelling voor de verhandeling".

¹¹ RvS 8 juni 2020, nr. 247.721 inzake vzw Animaux Zoo e.a., nr. 32.

la protection du consommateur qui peuvent être fixées par les entités fédérées dans le cadre de leurs compétences, à l'arrêt de la Cour constitutionnelle n° 101/2013 du 9 juillet 2013, qui contient entre autres les considérants suivants:

"B.4. La réserve de compétence de l'autorité fédérale en matière de protection des consommateurs est inscrite à l'article 6, § 1er, VI, alinéa 4, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles afin d'assurer la mise en œuvre des principes énoncés à l'alinéa 3 de la même disposition, qui prévoit:

'En matière économique, les Régions exercent leurs compétences dans le respect des principes de la libre circulation des personnes, biens, services et capitaux et de la liberté de commerce et d'industrie, ainsi que dans le respect du cadre normatif général de l'union économique et de l'unité monétaire, tel qu'il est établi par ou en vertu de la loi, et par ou en vertu des traités internationaux'.

Les travaux préparatoires de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles indiquent à cet égard:

'La sauvegarde de l'union économique et celle de l'unité monétaire passent également par le respect des normes en matière de marchés publics, de protection du consommateur, d'organisation de l'économie et de plafonds d'aides d'expansion économique aux entreprises. Ces normes restent de la compétence de l'autorité nationale. En ces matières, l'autorité nationale a la compétence de déterminer les grands principes par des règles organiques (le cadre général). L'autorité nationale et les Régions sont tenues de respecter le cadre normatif général ainsi déterminé. Toutefois, les Régions peuvent compléter ces principes, y compris par voie normative, afin de mener des politiques adaptées à leurs besoins, pour autant que celles-ci n'aillent pas à l'encontre du cadre normatif défini par l'autorité nationale.'

[...]

— en ce qui concerne la protection des consommateurs, sont visées les normes minimales de sécurité et de qualité des biens et des services; (*Doc. parl.*, Chambre, S.E. 1988, n° 516/1, p. 10).

B.5. L'autorité fédérale est habilitée à fixer les règles générales en matière de protection des consommateurs. Il résulte toutefois des éléments indiqués en B.4 que le législateur spécial a entendu offrir aux régions la faculté de soumettre les matières qui relèvent de leur compétence à des conditions qualitatives supplémentaires concernant la protection des consommateurs, dans le respect des principes économiques inscrits à l'article 6, § 1er, VI, alinéa 3"¹².

3.3. Il se déduit de ce qui précède que le régime en projet concerne une matière de la protection des consommateurs pour laquelle le législateur fédéral est compétent sur la base de l'article 6, § 1er, VI, alinéa 4, 2°, de la loi spéciale du 8 août

de deelstaten binnen hun bevoegdheden kunnen worden vastgesteld, tevens heeft gerefereerd aan het arrest van het Grondwettelijk Hof nr. 101/2013 van 9 juli 2013 dat onder meer de volgende overwegingen bevat:

"B.4. Het bevoegdheidsvoorbereeld ten aanzien van de federale overheid inzake de bescherming van de consument is vervat in artikel 6, § 1, VI, vierde lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen teneinde de uitvoering te verzekeren van de beginselen die zijn opgenomen in het derde lid van dezelfde bepaling, dat luidt:

'In economische aangelegenheden oefenen de Gewesten hun bevoegdheden uit met inachtneming van de beginselen van het vrije verkeer van personen, goederen, diensten en kapitalen en van de vrijheid van handel en nijverheid, alsook met inachtneming van het algemeen normatief kader van de economische unie en de monetaire eenheid, zoals vastgesteld door of krachtens de wet, en door of krachtens de internationale verdragen'.

In de parlementaire voorbereiding van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen wordt in dat opzicht aangegeven:

'De vrijwaring van de economische unie en de monetaire eenheid gebeurt eveneens door naleving van de normen inzake de overheidsopdrachten, de bescherming van de consument, de bedrijfsorganisatie en de maxima inzake economische expansiehulp aan ondernemingen. Deze normen blijven tot de bevoegdheid van de nationale overheid behoren. In deze aangelegenheden heeft de nationale overheid de bevoegdheid om de grote principes vast te leggen in organieke regels (het algemeen kader). Zowel de nationale overheid als de Gewesten zijn gehouden het aldus vastgestelde algemeen normatief kader te eerbiedigen. Nochtans kunnen de Gewesten dit vervolledigen, ook via normatieve weg, teneinde een beleid te voeren aangepast aan hun behoeften voor zover ze niet strijdig zijn met het normatief kader bepaald door de nationale overheid.'

[...]

— met 'de bescherming van de consument' worden de minimanormen bedoeld inzake veiligheid en kwaliteit van produkten en diensten; (*Parl. St.*, Kamer, B.Z. 1988, nr. 516/1, p. 10).

B.5. De federale overheid is ertoe gemachtigd de algemene regels inzake consumentenbescherming vast te stellen. Uit de in B.4 aangegeven elementen blijkt evenwel dat de bijzondere wetgever aan de gewesten de mogelijkheid heeft willen bieden om de aangelegenheden die onder hun bevoegdheid vallen, te onderwerpen aan extra kwalitatieve voorwaarden inzake consumentenbescherming, met inachtneming van de economische beginselen vervat in artikel 6, § 1, VI, derde lid".¹²

3.3. Uit wat voorafgaat valt af te leiden dat de ontworpen regeling een aangelegenheid van consumentenbescherming betreft waarvoor de federale wetgever bevoegd is op grond van artikel 6, § 1, VI, vierde lid, 2°, van de bijzondere wet

¹² *Ibidem.*

¹² *Ibidem.*

1980 et de sa compétence résiduelle en matière de droit civil¹³. En ce qui concerne ce dernier aspect, on peut en effet viser l'article 3.39 du Code civil¹⁴.

Le régime en projet ne peut pas être réputé contraire au principe de proportionnalité en matière de répartition des compétences ou au principe de la loyauté fédérale qui y est associé. En effet, les règles générales en projet concernant la vente d'animaux vivants ne sont pas de nature à rendre impossible ou exagérément difficile l'exercice de la compétence régionale en matière de bien-être des animaux, et il appartient toujours aux régions, dans le cadre de leur sphère de compétence en matière de bien-être des animaux¹⁵, de prévoir des conditions spécifiques supplémentaires pour la vente d'animaux comme, par exemple, une interdiction de la vente de certaines espèces animales.

EXAMEN DU TEXTE

Article 5

4. Dans le texte néerlandais de l'article 5, 7°, de l'avant-projet, on écrira "in paragraaf 5, eerste lid, 4°, worden de woorden ' , of, in voorkomend geval, zonder ernstige overlast voor het dier,' tussen ...".

Article 6

5. À la fin du texte néerlandais de l'article 6 de l'avant-projet, on écrira "... na die waarin ze is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*".

van 8 augustus 1980 en zijn residuaire bevoegdheid inzake burgerlijk recht.¹³ Wat het laatstgenoemde aspect betreft kan immers worden gewezen op het bepaalde in artikel 3.39 van het Burgerlijk Wetboek.¹⁴

De ontworpen regeling kan niet strijdig worden geacht met het bevoegdheidsrechtelijke evenredigheidsbeginsel of met het ermee samenhangende beginsel van de federale loyautet. De ontworpen algemene regels inzake de verkoop van levende dieren zijn immers niet van aard om de gewestelijke bevoegdheidsuitoefening inzake dierenwelzijn onmogelijk of onevenredig moeilijk te maken en het staat nog steeds aan de gewesten om, binnen hun bevoegdheidssfeer inzake dierenwelzijn,¹⁵ te voorzien in extra specifieke voorwaarden inzake de verkoop van dieren zoals bijvoorbeeld in een verbod van verkoop van bepaalde diersoorten.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 5

4. In de Nederlandse tekst van artikel 5, 7°, van het voorontwerp, moet worden geschreven "in paragraaf 5, eerste lid, 4°, worden de woorden ' , of, in voorkomend geval, zonder ernstige overlast voor het dier,' tussen ...".

Artikel 6

5. Aan het einde van de Nederlandse tekst van artikel 6 van het voorontwerp dient te worden geschreven "... na die waarin ze is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*".

¹³ Voir notamment C.C., 21 octobre 2021, n° 148/2021, B. 10.1.
¹⁴ L'article 3.39 du Code civil, tel qu'inséré par la loi du 4 février 2020 'portant le livre 3 'Les biens' du Code civil', s'énonce comme suit: "Les animaux sont doués de sensibilité et ont des besoins biologiques. Les dispositions relatives aux choses corporelles s'appliquent aux animaux, dans le respect des dispositions légales et réglementaires qui les protègent et de l'ordre public".

¹⁵ Sans qu'il faille recourir pour cela à l'article 10 de la loi spéciale du 8 août 1980.

¹³ Zie o.m. GwH 21 oktober 2021, nr. 148/2021, B.10.1.
¹⁴ Artikel 3.39 van het Burgerlijk Wetboek, zoals ingevoegd bij de wet van 4 februari 2020 'houdende boek 3 'Goederen' van het Burgerlijk Wetboek', luidt:
 "Dieren hebben een gevoelsvermogen en hebben biologische noden. De bepalingen met betrekking tot lichamelijke voorwerpen zijn op dieren van toepassing, met inachtneming van de wettelijke en reglementaire bepalingen ter bescherming van dieren en van de openbare orde".
¹⁵ Zonder dat daarvoor een beroep hoeft te worden gedaan op het bepaalde in artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

OBSERVATION FINALE

6. Dans un souci de sécurité juridique et de clarté de l'ordonnancement juridique, mieux vaut mettre à profit le régime en projet pour abroger la disposition transitoire précitée de l'article 23 de la loi du 20 mars 2022, compte tenu du fait que – comme l'a confirmé le délégué –, on peut partir du principe qu'il n'y aura pas de "nouvelles dispositions législatives spécifiques" au cours de la période allant du 1er juin 2022 à la date d'entrée en vigueur envisagée de la loi en projet et que ce n'est que cette dernière loi qui fixera de "nouvelles dispositions législatives spécifiques".

En outre, l'avant-projet devrait aussi, selon le délégué, être complété par une disposition transitoire. On peut marquer son accord sur ce point. En accord avec le délégué, il est proposé de rédiger une telle disposition transitoire comme suit:

"Les contrats relatifs à la vente d'animaux vivants conclus entre un vendeur et un consommateur pendant la période allant du 1er juin 2022 à la date d'entrée en vigueur de la présente loi restent soumis aux articles 1649bis à 1649octies de l'ancien Code civil, tels qu'ils s'énonçaient avant la publication de la loi du 20 mars 2022 modifiant les dispositions de l'ancien Code civil relatives aux ventes à des consommateurs, insérant un nouveau titre VIbis dans le livre III de l'ancien Code civil et modifiant le Code de droit économique".

*

Le greffier,

Wim GEURTS

Le président,

Marnix VAN DAMME

SLOTOPMERKING

6. Ter wille van de rechtszekerheid en de duidelijkheid in het rechtsverkeer wordt de ontworpen regeling het best te baat genomen om de reeds genoemde overgangsbepaling van artikel 23 van de wet van 20 maart 2022 op te heffen, ermee rekening houdend dat er – zoals door de gemachtigde werd bevestigd – mag van worden uitgegaan dat er geen "nieuwe specifieke wettelijke bepalingen" zullen zijn tot stand gekomen in de periode van 1 juni 2022 tot de datum van de beoogde inwerkingtreding van de ontworpen wet en dat pas met deze laatste wet "nieuwe specifieke wettelijke bepalingen" zullen worden vastgesteld.

Daarnaast zou ook het voorontwerp volgens de gemachtigde met een overgangsbepaling moeten worden aangevuld. Hiermee kan worden ingestemd. In samenspraak met de gemachtigde wordt voorgesteld om dergelijke overgangsbepaling te redigeren als volgt:

"De overeenkomsten betreffende de verkoop van levende dieren die tussen een verkoper en een consument werden gesloten in de periode van 1 juni 2022 tot de dag van de inwerkintreding van deze wet, blijven onderworpen aan de artikelen 1649bis tot 1649octies van het oud Burgerlijk Wetboek zoals deze luidden vóór de bekendmaking van de wet van 20 maart 2022 tot wijziging van de bepalingen van het oud Burgerlijk Wetboek met betrekking tot de verkopen aan consumenten, tot invoeging van een nieuwe titel VIbis in boek III van het oud Burgerlijk Wetboek en tot wijziging van het Wetboek van economisch recht".

*

De griffier,

Wim GEURTS

De voorzitter,

Marnix VAN DAMME

PROJET DE LOI

PHILIPPE,

ROI DES BELGES,

À tous, présents et à venir,

SALUT.

Sur la proposition du ministre de l'Économie, du ministre de la Justice et de la Mer du Nord et de la secrétaire d'État à la Protection des consommateurs,

Nous AVONS ARRÊTÉ ET ARRÈTONS:

Le ministre de l'Économie, le ministre de la Justice et de la Mer du Nord et la secrétaire d'État à la Protection des consommateurs sont chargés de présenter en notre nom à la Chambre des représentants le projet de loi dont la teneur suit:

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Art. 2

À l'article 1649bis, de l'ancien Code civil, inséré par la loi du 1er septembre 2004 et remplacé par la loi du 20 mars 2022, les modifications suivantes sont apportées:

1° le paragraphe 1er, 4°, est complété par un c), rédigé comme suit:

“c) tout animal;”

2° dans le paragraphe 1er, le 13° est complété par les mots “en ce compris, si le bien de consommation est un animal, les médicaments”;

3° le paragraphe 1er est complété par les 14° et 15°, rédigés comme suit:

“14° “animal”: organisme vivant multicellulaire, capable de se déplacer et de réagir à son environnement au moyen de sens et qui n'est pas destiné à la consommation humaine, ni utilisé comme appât ou aliment pour animaux;

WETSONTWERP

FILIP,

KONING DER BELGEN,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,

ONZE GROET.

Op de voordracht van de minister van Economie, de minister van Justitie en Noordzee en de staatssecretaris voor Consumentenbescherming,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

De minister van Economie, de minister van Justitie en Noordzee en de staatssecretaris voor Consumentenbescherming zijn ermee belast in onze naam bij de Kamer van volksvertegenwoordigers het ontwerp van wet in te dienen waarvan de tekst hierna volgt:

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 1649bis, van het oud Burgerlijk Wetboek, ingevoegd bij de wet van 1 september 2004 en vervangen bij de wet van 20 maart 2022, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1, 4°, wordt aangevuld met een bepaling onder c), luidende:

“c) elk dier;”

2° in paragraaf 1, wordt de bepaling onder 13° aangevuld met de woorden “, waaronder, indien het consumptiegoed een dier is, medicatie”;

3° paragraaf 1 wordt aangevuld met de bepalingen onder 14° en 15°, luidende:

“14° “dier”: meercellig, levend organisme dat in staat is om te bewegen en te reageren op zijn omgeving door middel van zintuigen en die niet bestemd is voor humaan gebruik, noch dient als aas of dierenvoer;

15° “guérison”: une forme de réparation qui nécessite l’intervention d’un vétérinaire.”;

4° le paragraphe 2 est complété par un alinéa rédigé comme suit:

“Pour l’application de la présente section, les contrats de fourniture d’animaux non encore nés au moment de la conclusion du contrat sont également considérés comme des contrats de vente d’animaux.”;

5° dans le paragraphe 3, le 4° est abrogé.

Art. 3

À l’article 1649ter du même Code, inséré par la loi du 1er septembre 2004 et remplacé par la loi du 20 mars 2022, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le paragraphe 1er, les mots “paragraphes 2 à 8” sont remplacés par les mots “paragraphes 2 à 9”;

2° dans le paragraphe 2, 1°, les mots “en ce compris, si le bien de consommation est un animal, l’âge, le sexe, la race et l’origine de l’animal,” sont insérés entre les mots “autres caractéristiques” et les mots “comme prévu dans le contrat de vente;”;

3° dans le paragraphe 3, 1°, les mots “ou, si le bien de consommation est un animal, être adapté aux finalités auxquelles serviraient normalement des animaux de la même espèce,” sont insérés entre les mots “de même type,” et les mots “compte tenu;”;

4° dans le paragraphe 3, 3°, les mots “en ce compris, si le bien de consommation est un animal, les instructions concernant d’éventuelles vaccinations ultérieures, l’espace de vie, l’alimentation et les soins de l’animal,” sont insérés entre les mots “autres instructions,” et les mots “que le consommateur peut raisonnablement s’attendre”;

5° dans le paragraphe 3, le 4° est complété par les mots “ou, si le bien de consommation est un animal, présenter les qualités et d’autres caractéristiques, en ce compris l’absence de maladies infectieuses et de malformations congénitales et, le cas échéant, la présence des vaccinations requises par la loi ou en vertu de celle-ci, qui sont normales pour des animaux de même espèce et auxquelles le consommateur peut raisonnablement s’attendre eu égard à l’âge, le sexe, la race et l’origine de l’animal”;

15° “genezing”: een vorm van herstelling die de tussenkomst van een dierenarts vergt.”;

4° paragraaf 2 wordt aangevuld met een lid, luidende:

“Voor de toepassing van deze afdeling worden overeenkomsten tot levering van ten tijde van het sluiten van de overeenkomst nog niet geboren dieren eveneens als overeenkomsten voor de verkoop van dieren beschouwd.”;

5° in paragraaf 3 wordt de bepaling onder 4° opgeheven.

Art. 3

In artikel 1649ter van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 1 september 2004 en vervangen bij de wet van 20 maart 2022, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 worden de woorden “paragrafen 2 tot 8” vervangen door de woorden “paragrafen 2 tot 9”;

2° in paragraaf 2, 1°, worden de woorden “waaronder, indien het consumptiegoed een dier is, de leeftijd, het geslacht, het ras en de herkomst van het dier,” ingevoegd tussen de woorden “andere kenmerken,” en de woorden “voldoen aan de koopovereenkomst;”;

3° in paragraaf 3, 1°, worden de woorden “of, indien het consumptiegoed een dier is, geschikt zijn voor de doeleinden waarvoor dieren van dezelfde soort gewoonlijk zouden dienen,” ingevoegd tussen de woorden “worden gebruikt,” en de woorden “rekening houdend;”;

4° in paragraaf 3, 3°, worden de woorden “waaronder, indien het consumptiegoed een dier is, instructies met betrekking tot eventuele verdere vaccinaties, de leefruimte, voeding en verzorging van het dier,” ingevoegd tussen de woorden “andere instructies,” en de woorden “die de consument redelijkerwijs mag verwachten”;

5° in paragraaf 3 wordt de bepaling onder 4° aangevuld met de woorden “, of, indien het consumptiegoed een dier is, de kwaliteiten en andere kenmerken bezitten, waaronder de afwezigheid van infectieziektes en aangeboren afwijkingen en, in voorkomend geval, de aanwezigheid van de door of krachtens de wet vereiste vaccinaties, die voor diezelfde soort dieren normaal zijn en die de consument redelijkerwijs mag verwachten gelet op de leeftijd, het geslacht, het ras en de herkomst van het dier”;

6° l'article est complété par le paragraphe 9 rédigé comme suit:

“§ 9. Si le bien de consommation est un animal, tout défaut résultant d’instructions incorrectes, fournies par le vendeur, concernant les vaccinations ultérieures, l’espace de vie, l’alimentation et les soins de l’animal est réputé être un défaut de conformité.”.

Art. 4

Dans l'article 1649^{quater} du même Code, inséré par la loi du 1er septembre 2004 et modifié par la loi du 20 mars 2022, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le paragraphe 1er, alinéa 1er, les mots “ou, si le bien de consommation est un animal, un an,” sont insérés entre les mots “deux ans” et les mots “à compter de”;

2° le paragraphe 2 est complété par un alinéa rédigé comme suit:

“Par dérogation à l’alinéa 1er, le consommateur doit, si le bien de consommation est un animal, notifier sans délai le défaut de conformité au vendeur, dès que ce défaut s’est manifesté de manière suffisamment évidente.”;

3° le paragraphe 4 est complété par un alinéa, rédigé comme suit:

“Par dérogation à l’alinéa 1er, ce délai est d’un an si le bien de consommation est un animal. De plus, dans ce cas, lors de l’application et de la réfutation de la présomption, il est notamment tenu compte de la période d’incubation des maladies infectieuses, des instructions détaillées concernant les vaccinations ultérieures, l’espace de vie, l’alimentation et les soins de l’animal fournies par le vendeur au consommateur et, le cas échéant, des conclusions d’un examen vétérinaire effectué par un vétérinaire indépendant.”.

Art. 5

Dans l'article 1649^{quinquies} du même Code, inséré par la loi du 1er septembre 2004 et modifié par la loi du 20 mars 2022, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le paragraphe 1er, alinéa 1er, les mots “aux paragraphes 2 et 3” sont remplacés par les mots “aux paragraphes 2, 3 et 3/1”;

6° het artikel wordt aangevuld met een paragraaf 9, luidende:

“§ 9. Indien het consumptiegoed een dier is, wordt elk gebrek dat het gevolg is van verkeerde instructies, verstrekt door de verkoper, met betrekking tot verdere vaccinaties, de leefruimte, voeding en verzorging van het dier, beschouwd als een conformiteitsgebrek.”.

Art. 4

In artikel 1649^{quater} van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 1 september 2004 en gewijzigd bij de wet van 20 maart 2022, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, worden de woorden “, of, indien het consumptiegoed een dier is, één jaar,” ingevoegd tussen de woorden “twee jaar” en de woorden “te rekenen vanaf”;

2° paragraaf 2 wordt aangevuld met een lid, luidende:

“In afwijking van het eerste lid moet de consument, indien het consumptiegoed een dier is, de verkoper onverwijd in kennis stellen van het conformiteitsgebrek zodra dit gebrek zich op een voldoende duidelijke wijze heeft gemanifesteerd.”;

3° paragraaf 4 wordt aangevuld met een lid, luidende:

“In afwijking van het eerste lid bedraagt deze termijn één jaar indien het consumptiegoed een dier is. Bovendien wordt in dat geval bij de toepassing en de weerlegging van het vermoeden in het bijzonder rekening gehouden met de incubatieperiode van infectieziekten, de door de verkoper aan de consument verstrekte gedetailleerde instructies met betrekking tot verdere vaccinaties, de leefruimte, voeding en verzorging van het dier en in voorkomend geval met de conclusies van een veterinaire keuring uitgevoerd door een onafhankelijke dierenarts.”.

Art. 5

In artikel 1649^{quinquies} van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 1 september 2004 en gewijzigd bij de wet van 20 maart 2022, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, worden de woorden “paragrafen 2 en 3” vervangen door de woorden “paragrafen 2, 3 en 3/1”;

2° le paragraphe 1er est complété par un alinéa, rédigé comme suit:

“Sans préjudice de l’alinéa 2, si le bien de consommation est un animal, le vendeur n’est pas responsable de l’aggravation du dommage résultant du fait que le consommateur:

1° a omis d’informer sans délai le vendeur du défaut de conformité après que le défaut se soit manifesté d’une manière suffisamment évidente ou;

2° a omis de mettre l’animal à la disposition du vendeur aussi vite que possible ou de consulter un vétérinaire de son choix, lorsqu’une intervention immédiate d’un vétérinaire était manifestement nécessaire pour la santé de l’animal.”;

3° dans le paragraphe 2, dans l’alinéa unique ancien, devenant l’alinéa 1er, le 3° est complété par les mots “ou l’animal, si le bien de consommation est un animal”;

4° le paragraphe 2 est complété par un alinéa rédigé comme suit:

“Sans préjudice de l’alinéa 1er, le vendeur peut refuser la réparation à titre de remède si celle-ci est manifestement contraire à la santé de l’animal.”;

5° un paragraphe 3/1 est inséré, rédigé comme suit:

“§ 3/1. Par dérogation au paragraphe 3, si le bien de consommation est un animal, la réparation ou le remplacement est régi par le présent paragraphe.

Toute réparation, en ce compris la guérison, ou tout remplacement est effectué:

1° sans frais, étant entendu que, le cas échéant, le coût supporté par le vendeur en vue de la guérison de l’animal ne peut pas dépasser cent trente pour cent du prix de vente de l’animal. Le vendeur informe le consommateur de l’existence de cette limitation tant dans le contrat que lors de l’exercice du droit à la réparation de l’animal. Toutefois, cette limitation ne s’applique pas si le vendeur était de mauvaise foi ou, le cas échéant, n’a pas respecté les conditions de reconnaissance, d’autorisation ou d’élevage requises par ou en vertu de la loi;

2° dans un délai raisonnable à partir du moment où le vendeur a été informé par le consommateur du défaut de conformité, étant entendu que le vendeur doit, le cas

2° paragraaf 1 wordt aangevuld met een lid, luidende:

“Onverminderd het tweede lid is de verkoper, indien het consumptiegoed een dier is, niet verantwoordelijk voor de verergering van de schade die het gevolg is van het feit dat de consument:

1° heeft nagelaten de verkoper onverwijd nadat het gebrek zich op een voldoende duidelijke wijze heeft gemanifesteerd in kennis te stellen van het conformiteitsgebrek of;

2° heeft nagelaten het dier zo snel als mogelijk ter beschikking te stellen van de verkoper dan wel een dierenarts naar keuze te consulteren wanneer voor de gezondheid van het dier een onmiddellijke tussenkomst van een dierenarts duidelijk noodzakelijk was.”;

3° in paragraaf 2, in het vroeger enig lid, dat het eerste lid wordt, wordt de bepaling onder 3° aangevuld met de woorden “of het dier indien het consumptiegoed een dier is”;

4° paragraaf 2 wordt aangevuld met een lid, luidende:

“Onverminderd het eerste lid, kan de verkoper de herstelling als remedie weigeren indien dit manifest in strijd is met de gezondheid van het dier.”;

5° een paragraaf 3/1 wordt ingevoegd, luidende:

“§ 3/1. In afwijking van paragraaf 3 wordt de herstelling of vervanging geregeld door deze paragraaf indien het consumptiegoed een dier is.

Elke herstelling, inclusief genezing, of vervanging wordt verricht:

1° kosteloos, met dien verstande dat de kost die door de verkoper in voorkomend geval moet worden gedragen met het oog op de genezing van het dier niet meer dan honderdertig procent van de aankoopsprijs van het dier kan bedragen. De verkoper wijst de consument zowel in de overeenkomst als bij de uitoefening van het recht op herstelling van het dier op het bestaan van deze beperking. Deze beperking is evenwel niet van toepassing indien de verkoper te kwader trouw was of in voorkomend geval de door of krachtens de wet vereiste erkennings-, vergunnings- of fokkerijvoorraarden niet heeft gerespecteerd;

2° binnen een redelijke termijn na het tijdstip waarop de verkoper door de consument in kennis is gesteld van het conformiteitsgebrek, met dien verstande dat de

échéant, prendre les mesures nécessaires en vue de la guérison de l'animal aussi vite que possible; et

3° sans inconvénient majeur pour le consommateur ou l'animal.

À moins que l'animal ne soit décédé des suites d'un défaut de conformité, le consommateur met, sans délai, l'animal à la disposition du vendeur pour réparation ou remplacement. Le vendeur reprend l'animal à remplacer à ses frais.

Par dérogation à l'alinéa 3, le consommateur peut, si l'intervention immédiate d'un vétérinaire est raisonnablement nécessaire pour la santé de l'animal, soumettre l'animal pour guérison à un vétérinaire de son choix. Le cas échéant, le consommateur a droit à l'indemnisation des frais que le vendeur aurait raisonnablement dû supporter lui-même en vue de la guérison de l'animal si celui-ci lui avait été présenté. Il appartient au vendeur de démontrer, le cas échéant, le caractère déraisonnable des frais réclamés. La limitation et l'exception visées à l'alinéa 2, 1°, sont toujours d'application.

Le consommateur qui souhaite invoquer l'alinéa 4 démontre de manière plausible qu'une intervention immédiate d'un vétérinaire était raisonnablement nécessaire pour la santé de l'animal. Il informe sans délai le vendeur de l'intervention du vétérinaire. À la demande du vendeur, le consommateur fournit les justificatifs pertinents qui justifient les frais engagés.

Le consommateur n'est pas tenu de payer pour l'utilisation ou la jouissance normale de l'animal remplacé pendant la période qui précède le remplacement.

Un remplacement résout automatiquement le contrat de vente existant et crée un nouveau contrat de vente, avec le régime de responsabilité associé tel qu'énoncé dans la présente section.”;

6° dans le paragraphe 5, alinéa 1er, 1°, les mots “, ou, si le bien de consommation est un animal, conformément au paragraphe 3/1, alinéa 2” sont insérés entre les mots “paragraphe 3, alinéas 2 et 3” et les mots “, ou le vendeur”;

7° dans le paragraphe 5, alinéa 1er, le 4° est complété par les mots “, ou le cas échéant, sans inconvénient majeur pour l'animal”;

verkoper in voorkomend geval zo snel als mogelijk de nodige maatregelen dient te nemen met het oog op de genezing van het dier; en

3° zonder ernstige overlast voor de consument of het dier.

Tenzij het dier is overleden als gevolg van een conformiteitsgebrek, stelt de consument het dier bij een herstelling of vervanging onverwijd ter beschikking van de verkoper. De verkoper neemt het te vervangen dier op zijn kosten terug.

In afwijking van het derde lid kan de consument, indien voor de gezondheid van het dier een onmiddellijke tussenkomst van een dierenarts redelijkerwijze noodzakelijk is, het dier voor genezing voorleggen aan een dierenarts naar zijn keuze. In voorkomend geval heeft de consument recht op een schadevergoeding ten behoeve van de kosten die de verkoper redelijkerwijze ook zelf had moeten dragen met het oog op de genezing van het dier indien het dier bij hem zou zijn aangeboden. Het komt aan de verkoper toe om, in voorkomend geval, de onredelijke aard van de ingeroepen kosten aan te tonen. De beperking en de uitzondering bedoeld in het tweede lid, 1°, zijn onverminderd van toepassing.

De consument die zich op het vierde lid wenst te beroepen, maakt aannemelijk dat voor de gezondheid van het dier een onmiddellijke tussenkomst van een dierenarts redelijkerwijze noodzakelijk was. Hij stelt de verkoper onverwijd op de hoogte van de tussenkomst van de dierenarts. Op vraag van de verkoper, bezorgt de consument de relevante bewijsstukken die de gemaakte kosten staven.

De consument is niet gehouden om te betalen voor het normaal gebruik of genot van het vervangen dier tijdens de periode die aan de vervanging voorafgaat.

Een vervanging onbindt automatisch de bestaande koopovereenkomst en doet een nieuwe koopovereenkomst ontstaan, met daarbij horende aansprakelijkheidsregeling zoals vervat in deze afdeling.”;

6° in paragraaf 5, eerste lid, 1°, worden de woorden “, of, indien het consumptiegoed een dier is, overeenkomstig paragraaf 3/1, tweede lid” ingevoegd tussen de woorden “tweede en derde lid” en de woorden “, of de verkoper”;

7° in paragraaf 5, eerste lid, 4°, worden de woorden “, of, in voorkomend geval, zonder ernstige overlast voor het dier,” tussen de woorden “zonder ernstige overlast voor de consument” en de woorden “conform de overeenkomst zal maken.”;

8° le paragraphe 5, alinéa 1er, est complété par les 5° et 6° rédigé comme suit:

“5° si le bien de consommation est un animal et que l’animal est décédé des suites d’un défaut de conformité;

6° si le bien de consommation est un animal et que le coût pour guérir l’animal est plus élevé que cent trente pour cent du prix de vente.”;

9° dans le paragraphe 7, un alinéa rédigé comme suit est inséré entre les alinéas 3 et 4:

“Par dérogation à l’alinéa 3, le consommateur n’est pas tenu de restituer l’animal au vendeur si l’animal est décédé des suites d’un défaut de conformité.”;

10° l’article est complété par les paragraphes 8 et 9 rédigés comme suit:

“§ 8. Si le bien de consommation est un animal, en cas de décès de l’animal des suites d’un défaut de conformité, le vendeur rembourse les frais d’une autopsie indépendante que le consommateur a fait effectuer, pour autant que celle-ci soit nécessaire à la constatation d’un défaut de conformité et qu’elle a effectivement conduit à la constatation d’un défaut de conformité pour lequel le vendeur est responsable en vertu de l’article 1649*quater*. Le consommateur qui souhaite invoquer le présent paragraphe informe préalablement le vendeur de son intention de faire pratiquer une autopsie et de l’identité de l’expert indépendant qu’il envisage de charger de l’autopsie.

§ 9. Le Roi peut, pour les biens de consommation ou les catégories de biens de consommation qu’Il désigne, imposer l’utilisation d’un document d’information standardisé dans lequel les droits et obligations du consommateur tels que définis dans la présente section sont expliqués. Au plus tard au moment de la livraison du bien de consommation, le vendeur fournit au consommateur, sur un support durable, le document d’information standardisé.”.

Art. 6

L’article 23 de la loi du 20 mars 2022 modifiant les dispositions de l’ancien Code civil relatives aux ventes à des consommateurs, insérant un nouveau titre VIbis dans le livre III de l’ancien Code civil et modifiant le Code de droit économique est abrogé.

8° paragraaf 5, eerste lid, wordt aangevuld met de bepalingen onder 5° en 6°, luidende:

“5° indien het consumptiegoed een dier is en het dier overleden is als gevolg van een conformiteitsgebrek;

6° indien het consumptiegoed een dier is en de kostprijs om het dier te genezen hoger is dan honderddertig procent van de aankoopprijs.”;

9° in paragraaf 7 wordt tussen het derde en het vierde lid een lid ingevoegd, luidende:

“In afwijking van het derde lid is de consument niet gehouden om het dier terug te bezorgen aan de verkoper indien het dier is overleden als gevolg van een conformiteitsgebrek.”;

10° het artikel wordt aangevuld met de paragrafen 8 en 9, luidende:

“§ 8. Indien het consumptiegoed een dier is, betaalt de verkoper, in geval van overlijden van het dier als gevolg van een conformiteitsgebrek, de kosten terug van een onafhankelijke autopsie die de consument heeft laten uitvoeren voor zover deze noodzakelijk is voor de vaststelling van een conformiteitsgebrek en deze daadwerkelijk heeft geleid tot de vaststelling van een conformiteitsgebrek waarvoor de verkoper aansprakelijk is met toepassing van artikel 1649*quater*. De consument die zich op deze paragraaf wil beroepen, stelt de verkoper vooraf in kennis van zijn voornemen een autopsie te laten uitvoeren en van de identiteit van de onafhankelijke expert die hij met de autopsie wil belasten.

§ 9. De Koning kan, voor de consumptiegoederen of categorieën van consumptiegoederen die Hij aanwijst, het gebruik van een gestandaardiseerd informatiedocument opleggen waarin de rechten en plichten van de consument zoals bepaald in deze afdeling worden toegelicht. Uiterlijk op het tijdstip van de levering van het consumptiegoed verstrekt de verkoper aan de consument, op een duurzame gegevensdrager, het gestandaardiseerde informatiedocument.”.

Art. 6

Artikel 23 van de wet van 20 maart 2022 tot wijziging van de bepalingen van het oud Burgerlijk Wetboek met betrekking tot de verkopen aan consumenten, tot invoeging van een nieuwe titel VIbis in boek III van het oud Burgerlijk Wetboek en tot wijziging van het Wetboek van economisch recht, wordt opgeheven.

Les contrats relatifs à la vente d'animaux vivants conclus entre un vendeur et un consommateur pendant la période allant du 1er juin 2022 à la date d'entrée en vigueur de la présente loi restent soumis aux articles 1649bis à 1649octies de l'ancien Code civil, tels qu'ils s'énonçaient avant la publication de la loi du 20 mars 2022 modifiant les dispositions de l'ancien Code civil relatives aux ventes à des consommateurs, insérant un nouveau titre VIbis dans le livre III de l'ancien Code civil et modifiant le Code de droit économique.

Art. 7

La présente loi entre en vigueur le premier jour du deuxième mois qui suit celui de sa publication au *Moniteur belge*.

Donné à Bruxelles, le 4 mai 2023

PHILIPPE

PAR LE ROI:

Le ministre de l'Économie,

Pierre-Yves Dermagne

Le ministre de la Justice et de la Mer du Nord,

Vincent Van Quickenborne

La secrétaire d'État à la Protection des consommateurs,

Alexia Bertrand

De overeenkomsten betreffende de verkoop van levende dieren die tussen een verkoper en een consument werden gesloten in de periode van 1 juni 2022 tot de dag van de inwerkintreding van deze wet, blijven onderworpen aan de artikelen 1649bis tot 1649octies van het oud Burgerlijk Wetboek zoals deze luidden vóór de bekendmaking van de wet van 20 maart 2022 tot wijziging van de bepalingen van het oud Burgerlijk Wetboek met betrekking tot de verkopen aan consumenten, tot invoeging van een nieuwe titel VIbis in boek III van het oud Burgerlijk Wetboek en tot wijziging van het Wetboek van economisch recht.

Art. 7

Deze wet treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand na die waarin ze is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

Gegeven te Brussel, 4 mei 2023

FILIP

VAN KONINGSWEGE:

De minister van Economie,

Pierre-Yves Dermagne

De minister van Justitie en Noordzee,

Vincent Van Quickenborne

De staatssecretaris voor Consumentenbescherming,

Alexia Bertrand

COORDINATION DES ARTICLES

Texte de base

Texte adapté au projet de loi

L'ancien Code civil

Art. 1649bis. § 1er. Pour l'application de la présente section, il y a lieu d'entendre par:

1° "consommateur": toute personne physique qui agit à des fins qui n'entrent pas dans le cadre de son activité commerciale, industrielle, artisanale ou libérale;

2° "vendeur": toute personne physique ou morale, qu'elle soit privée ou publique, qui agit, y compris par l'intermédiaire d'une autre personne agissant en son nom ou pour son compte, à des fins qui entrent dans le cadre de son activité commerciale, industrielle, artisanale ou libérale;

3° "producteur": le fabricant d'un bien de consommation, l'importateur d'un bien de consommation dans l'Union ou toute personne qui se présente comme un producteur en apposant sur le bien de consommation son nom, sa marque ou un autre signe distinctif;

4° "bien de consommation":

a) tout objet mobilier corporel; l'eau, le gaz et l'électricité sont des biens de consommation au sens de la présente section lorsqu'ils sont conditionnés dans un volume délimité ou en quantité déterminée;

b) tout bien comportant des éléments numériques, étant tout objet mobilier corporel qui intègre un contenu numérique ou un service numérique ou est interconnecté avec un tel contenu ou un tel service d'une manière telle que l'absence de ce contenu numérique ou de ce service numérique empêcherait ce bien de consommation de remplir ses fonctions;

5° "contenu numérique": des données produites et fournies sous forme numérique;

6° "service numérique":

a) un service permettant au consommateur de créer, de traiter ou de stocker des données sous forme numérique, ou d'y accéder; ou

b) un service permettant le partage de données sous forme numérique qui sont téléversées ou créées par le consommateur ou d'autres utilisateurs de ce service, ou permettant toute autre interaction avec ces données;

Art. 1649bis. § 1er. Pour l'application de la présente section, il y a lieu d'entendre par:

1° "consommateur": toute personne physique qui agit à des fins qui n'entrent pas dans le cadre de son activité commerciale, industrielle, artisanale ou libérale;

2° "vendeur": toute personne physique ou morale, qu'elle soit privée ou publique, qui agit, y compris par l'intermédiaire d'une autre personne agissant en son nom ou pour son compte, à des fins qui entrent dans le cadre de son activité commerciale, industrielle, artisanale ou libérale;

3° "producteur": le fabricant d'un bien de consommation, l'importateur d'un bien de consommation dans l'Union ou toute personne qui se présente comme un producteur en apposant sur le bien de consommation son nom, sa marque ou un autre signe distinctif;

4° "bien de consommation":

a) tout objet mobilier corporel; l'eau, le gaz et l'électricité sont des biens de consommation au sens de la présente section lorsqu'ils sont conditionnés dans un volume délimité ou en quantité déterminée;

b) tout bien comportant des éléments numériques, étant tout objet mobilier corporel qui intègre un contenu numérique ou un service numérique ou est interconnecté avec un tel contenu ou un tel service d'une manière telle que l'absence de ce contenu numérique ou de ce service numérique empêcherait ce bien de consommation de remplir ses fonctions;

c) tout animal;

5° "contenu numérique": des données produites et fournies sous forme numérique;

6° "service numérique":

a) un service permettant au consommateur de créer, de traiter ou de stocker des données sous forme numérique, ou d'y accéder; ou

b) un service permettant le partage de données sous forme numérique qui sont téléversées ou créées par le consommateur ou d'autres utilisateurs de ce service, ou permettant toute autre interaction avec ces données;

7° "compatibilité": la capacité des biens de consommation à fonctionner avec du matériel informatique ou des logiciels avec lesquels des biens de consommation de même type sont normalement utilisés, sans qu'il soit nécessaire de convertir ces biens, le matériel informatique ou les logiciels;

8° "fonctionnalité": la capacité des biens de consommation à remplir leurs fonctions eu égard à leur finalité;

9° "interopérabilité": la capacité des biens de consommation à fonctionner avec du matériel informatique ou des logiciels différents de ceux avec lesquels des biens de consommation de même type sont normalement utilisés;

10° "support durable": tout instrument permettant au consommateur ou au vendeur de stocker des informations qui lui sont adressées personnellement d'une manière permettant de s'y reporter ultérieurement, pendant un laps de temps adapté aux fins auxquelles les informations sont destinées et qui permet la reproduction à l'identique des informations stockées;

11° "garantie commerciale": tout engagement du vendeur ou d'un producteur, également appelé le "garant", à l'égard du consommateur, en plus de ses obligations légales tenant à la garantie de conformité, en vue du remboursement du prix d'achat, du remplacement ou de la réparation du bien de consommation ou de la prestation de tout autre service en relation avec le bien de consommation si ce dernier ne répond pas aux spécifications ou à d'autres critères éventuels non liés à la conformité énoncés dans la déclaration de garantie ou dans la publicité correspondante faite au moment de la conclusion du contrat ou avant celle-ci;

12° "durabilité": la capacité du bien de consommation à maintenir les fonctions et performances requises dans le cadre d'un usage normal;

13° "sans frais": sans les frais nécessaires exposés pour la mise en conformité du bien de consommation, notamment les frais d'envoi, de transport, de main-d'œuvre ou de matériel.

7° "compatibilité": la capacité des biens de consommation à fonctionner avec du matériel informatique ou des logiciels avec lesquels des biens de consommation de même type sont normalement utilisés, sans qu'il soit nécessaire de convertir ces biens, le matériel informatique ou les logiciels;

8° "fonctionnalité": la capacité des biens de consommation à remplir leurs fonctions eu égard à leur finalité;

9° "interopérabilité": la capacité des biens de consommation à fonctionner avec du matériel informatique ou des logiciels différents de ceux avec lesquels des biens de consommation de même type sont normalement utilisés;

10° "support durable": tout instrument permettant au consommateur ou au vendeur de stocker des informations qui lui sont adressées personnellement d'une manière permettant de s'y reporter ultérieurement, pendant un laps de temps adapté aux fins auxquelles les informations sont destinées et qui permet la reproduction à l'identique des informations stockées;

11° "garantie commerciale": tout engagement du vendeur ou d'un producteur, également appelé le "garant", à l'égard du consommateur, en plus de ses obligations légales tenant à la garantie de conformité, en vue du remboursement du prix d'achat, du remplacement ou de la réparation du bien de consommation ou de la prestation de tout autre service en relation avec le bien de consommation si ce dernier ne répond pas aux spécifications ou à d'autres critères éventuels non liés à la conformité énoncés dans la déclaration de garantie ou dans la publicité correspondante faite au moment de la conclusion du contrat ou avant celle-ci;

12° "durabilité": la capacité du bien de consommation à maintenir les fonctions et performances requises dans le cadre d'un usage normal;

13° "sans frais": sans les frais nécessaires exposés pour la mise en conformité du bien de consommation, notamment les frais d'envoi, de transport, de main-d'œuvre ou de matériel en ce compris, si le bien de consommation est un animal, les médicaments:

14° « animal » : organisme vivant multicellulaire, capable de se déplacer et de

réagir à son environnement au moyen de sens et qui n'est pas destiné à la consommation humaine, ni utilisé comme appât ou aliment pour animaux ;

15° « guérison » : une forme de réparation qui nécessite l'intervention d'un vétérinaire.

§ 2. La présente section est applicable aux contrats de vente de biens de consommation conclus entre un consommateur et un vendeur.

Elle s'applique également aux contenus numériques ou aux services numériques qui sont intégrés ou sont interconnectés avec des biens de consommation au sens du paragraphe 1er, 4°, b), et qui sont fournis avec ces biens de consommation dans le cadre du contrat de vente, que ces contenus numériques ou services numériques soient fournis par le vendeur ou par un tiers. En cas de doute sur la question de savoir si la fourniture d'un contenu numérique ou d'un service numérique intégré ou interconnecté fait partie du contrat de vente, ce contenu numérique ou ce service numérique est présumé relever du contrat de vente.

Pour l'application de la présente section, sont également réputés être des contrats de vente les contrats de fourniture de biens de consommation à fabriquer ou à produire.

§ 3. La présente section ne s'applique pas:

1° aux contrats pour la fourniture de contenus numériques ou de services numériques, sous réserve du paragraphe 2, alinéa 2;

2° aux supports matériels servant exclusivement à transporter du contenu numérique;

3° aux biens vendus sur saisie ou de quelque autre manière par autorité de justice;

4° aux contrats relatifs à la vente d'animaux vivants.

Art. 1649ter. § 1er. Pour l'application de l'article 1604, alinéa 1er, le bien de consommation délivré par le vendeur au consommateur n'est réputé conforme au contrat de vente que s'il satisfait aux exigences énoncées aux paragraphes 2 à 8.

réagir à son environnement au moyen de sens et qui n'est pas destiné à la consommation humaine, ni utilisé comme appât ou aliment pour animaux ;

15° « guérison » : une forme de réparation qui nécessite l'intervention d'un vétérinaire.

§ 2. La présente section est applicable aux contrats de vente de biens de consommation conclus entre un consommateur et un vendeur.

Elle s'applique également aux contenus numériques ou aux services numériques qui sont intégrés ou sont interconnectés avec des biens de consommation au sens du paragraphe 1er, 4°, b), et qui sont fournis avec ces biens de consommation dans le cadre du contrat de vente, que ces contenus numériques ou services numériques soient fournis par le vendeur ou par un tiers. En cas de doute sur la question de savoir si la fourniture d'un contenu numérique ou d'un service numérique intégré ou interconnecté fait partie du contrat de vente, ce contenu numérique ou ce service numérique est présumé relever du contrat de vente.

Pour l'application de la présente section, sont également réputés être des contrats de vente les contrats de fourniture de biens de consommation à fabriquer ou à produire.

Pour l'application de la présente section, les contrats de fourniture d'animaux non encore nés au moment de la conclusion du contrat sont également considérés comme des contrats de vente d'animaux.

§ 3. La présente section ne s'applique pas:

1° aux contrats pour la fourniture de contenus numériques ou de services numériques, sous réserve du paragraphe 2, alinéa 2;

2° aux supports matériels servant exclusivement à transporter du contenu numérique;

3° aux biens vendus sur saisie ou de quelque autre manière par autorité de justice;

4° aux contrats relatifs à la vente d'animaux vivants.

Art. 1649ter. § 1er. Pour l'application de l'article 1604, alinéa 1er, le bien de consommation délivré par le vendeur au consommateur n'est réputé conforme au contrat de vente que s'il satisfait aux exigences énoncées aux paragraphes 2 à 9.

§ 2. Afin d'être conforme au contrat de vente, le bien de consommation doit satisfaire aux critères subjectifs de conformité prévus dans le contrat de vente c'est-à-dire qu'il doit, notamment, le cas échéant:

1° correspondre à la description, au type, à la quantité et à la qualité et présenter la fonctionnalité, la compatibilité, l'interopérabilité et d'autres caractéristiques comme prévu dans le contrat de vente;

2° être adapté à la finalité spécifique recherchée par le consommateur, que celui-ci a portée à la connaissance du vendeur au plus tard au moment de la conclusion du contrat de vente et que le vendeur a acceptée;

3° être livré avec tous les accessoires et toutes les instructions, notamment d'installation, comme prévu dans le contrat de vente; et

4° être fourni avec des mises à jour comme prévu dans le contrat de vente.

§ 3. En plus de satisfaire à tous les critères subjectifs de conformité prévus dans le contrat de vente conformément au paragraphe 2, le bien de consommation doit répondre aux critères objectifs de conformité suivants:

1° être adapté aux finalités auxquelles serviraient normalement des biens de consommation de même type, compte tenu, s'il y a lieu, de toute disposition du droit de l'Union et du droit national en vigueur ainsi que de toutes les normes techniques existantes ou, en l'absence de telles normes techniques, des codes de conduite spécifiques applicables au secteur concerné;

2° le cas échéant, présenter la qualité d'un échantillon ou d'un modèle que le vendeur a mis à la disposition du consommateur avant la conclusion du contrat, et correspondre à la description de cet échantillon ou modèle;

3° le cas échéant, être livré avec les accessoires, y compris l'emballage et les instructions d'installation ou autres instructions, que le consommateur peut raisonnablement s'attendre à recevoir; et

§ 2. Afin d'être conforme au contrat de vente, le bien de consommation doit satisfaire aux critères subjectifs de conformité prévus dans le contrat de vente c'est-à-dire qu'il doit, notamment, le cas échéant:

1° correspondre à la description, au type, à la quantité et à la qualité et présenter la fonctionnalité, la compatibilité, l'interopérabilité et d'autres caractéristiques en ce compris, si le bien de consommation est un animal, l'âge, le sexe, la race et l'origine de l'animal, comme prévu dans le contrat de vente;

2° être adapté à la finalité spécifique recherchée par le consommateur, que celui-ci a portée à la connaissance du vendeur au plus tard au moment de la conclusion du contrat de vente et que le vendeur a acceptée;

3° être livré avec tous les accessoires et toutes les instructions, notamment d'installation, comme prévu dans le contrat de vente; et

4° être fourni avec des mises à jour comme prévu dans le contrat de vente.

§ 3. En plus de satisfaire à tous les critères subjectifs de conformité prévus dans le contrat de vente conformément au paragraphe 2, le bien de consommation doit répondre aux critères objectifs de conformité suivants:

1° être adapté aux finalités auxquelles serviraient normalement des biens de consommation de même type, ou, si le bien de consommation est un animal, être adapté aux finalités auxquelles serviraient normalement des animaux de la même espèce, compte tenu, s'il y a lieu, de toute disposition du droit de l'Union et du droit national en vigueur ainsi que de toutes les normes techniques existantes ou, en l'absence de telles normes techniques, des codes de conduite spécifiques applicables au secteur concerné;

2° le cas échéant, présenter la qualité d'un échantillon ou d'un modèle que le vendeur a mis à la disposition du consommateur avant la conclusion du contrat, et correspondre à la description de cet échantillon ou modèle;

3° le cas échéant, être livré avec les accessoires, y compris l'emballage et les instructions d'installation ou autres instructions, en ce compris, si le bien de consommation est un animal, les instructions concernant d'éventuelles vaccinations ultérieures, l'espace de vie, l'alimentation et les soins de l'animal,

4° être en quantité et présenter les qualités et d'autres caractéristiques, y compris en termes de durabilité, de fonctionnalité, de compatibilité et de sécurité, normales pour des biens de consommation de même type et auxquelles le consommateur peut raisonnablement s'attendre, eu égard à la nature des biens de consommation et compte tenu de toute déclaration publique faite par le vendeur ou d'autres personnes situées en amont dans la chaîne de contrats ou pour le compte du vendeur ou de telles personnes, y compris le producteur, en particulier dans les publicités ou sur l'étiquette.

§ 4. Le vendeur n'est pas tenu par les déclarations publiques visées au paragraphe 3, 4°, s'il démontre:

1° qu'il ne connaissait pas la déclaration en cause et n'était pas raisonnablement en mesure de la connaître;

2° que, au moment de la conclusion du contrat de vente, la déclaration publique avait été rectifiée suivant le même procédé, ou suivant un procédé comparable à celui par lequel elle a été faite; ou

3° que la décision d'acheter le bien de consommation n'a pas pu être influencée par la déclaration publique.

§ 5. Dans le cas d'un bien comportant des éléments numériques, le vendeur veille à ce que le consommateur soit informé des mises à jour, y compris des mises à jour de sécurité, qui sont nécessaires au maintien de la conformité de ce bien, et les reçoive au cours de la période:

1° à laquelle le consommateur peut raisonnablement s'attendre, eu égard au type et à la finalité des biens et des éléments numériques et compte tenu des circonstances et de la nature du contrat, lorsque le contrat de vente prévoit une opération de fourniture

que le consommateur peut raisonnablement s'attendre à recevoir; et

4° être en quantité et présenter les qualités et d'autres caractéristiques, y compris en termes de durabilité, de fonctionnalité, de compatibilité et de sécurité, normales pour des biens de consommation de même type et auxquelles le consommateur peut raisonnablement s'attendre, eu égard à la nature des biens de consommation et compte tenu de toute déclaration publique faite par le vendeur ou d'autres personnes situées en amont dans la chaîne de contrats ou pour le compte du vendeur ou de telles personnes, y compris le producteur, en particulier dans les publicités ou sur l'étiquette ou, si le bien de consommation est un animal, présenter les qualités et d'autres caractéristiques, en ce compris l'absence de maladies infectieuses et de malformations congénitales et, le cas échéant, la présence des vaccinations requises par la loi ou en vertu de celle-ci, qui sont normales pour des animaux de même espèce et auxquelles le consommateur peut raisonnablement s'attendre eu égard à l'âge, le sexe, la race et l'origine de l'animal.

§ 4. Le vendeur n'est pas tenu par les déclarations publiques visées au paragraphe 3, 4°, s'il démontre:

1° qu'il ne connaissait pas la déclaration en cause et n'était pas raisonnablement en mesure de la connaître;

2° que, au moment de la conclusion du contrat de vente, la déclaration publique avait été rectifiée suivant le même procédé, ou suivant un procédé comparable à celui par lequel elle a été faite; ou

3° que la décision d'acheter le bien de consommation n'a pas pu être influencée par la déclaration publique.

§ 5. Dans le cas d'un bien comportant des éléments numériques, le vendeur veille à ce que le consommateur soit informé des mises à jour, y compris des mises à jour de sécurité, qui sont nécessaires au maintien de la conformité de ce bien, et les reçoive au cours de la période:

1° à laquelle le consommateur peut raisonnablement s'attendre, eu égard au type et à la finalité des biens et des éléments numériques et compte tenu des circonstances et de la nature du contrat, lorsque le contrat de vente prévoit une opération de fourniture

unique du contenu numérique ou du service numérique; ou

2° indiquée à l'article 1649quater, § 1er, alinéa 2, lorsque le contrat de vente prévoit la fourniture continue du contenu numérique ou du service numérique pendant une période.

§ 6. Lorsque le consommateur n'installe pas dans un délai raisonnable les mises à jour fournies conformément au paragraphe 5, le vendeur n'est pas responsable d'un défaut de conformité résultant uniquement de la non-installation de la mise à jour concernée, à condition que:

1° le vendeur ait informé le consommateur de la disponibilité de la mise à jour et des conséquences de sa non-installation par le consommateur; et

2° la non-installation ou l'installation incorrecte par le consommateur de la mise à jour ne soit pas due à des lacunes dans les instructions d'installation fournies au consommateur.

§ 7. Il n'y a pas de défaut de conformité au sens du paragraphe 3 ou 5 si, au moment de la conclusion du contrat de vente, le consommateur a été spécifiquement informé qu'une caractéristique particulière du bien de consommation s'écartait des critères objectifs de conformité prévus à ces paragraphes et que le consommateur a expressément et séparément accepté cet écart lorsqu'il a conclu le contrat de vente.

§ 8. Tout défaut qui résulte de l'installation incorrecte du bien de consommation est réputé être un défaut de conformité lorsque:

1° l'installation du bien fait partie du contrat de vente et a été effectuée par le vendeur ou sous sa responsabilité, ou;

2° l'installation, qui devait être effectuée par le consommateur, a été effectuée par celui-ci et que l'installation incorrecte est due à des lacunes dans les instructions d'installation fournies par le vendeur ou, dans le cas d'un bien comportant des éléments numériques, fournies par le vendeur ou le fournisseur du contenu numérique ou du service numérique.

unique du contenu numérique ou du service numérique; ou

2° indiquée à l'article 1649quater, § 1er, alinéa 2, lorsque le contrat de vente prévoit la fourniture continue du contenu numérique ou du service numérique pendant une période.

§ 6. Lorsque le consommateur n'installe pas dans un délai raisonnable les mises à jour fournies conformément au paragraphe 5, le vendeur n'est pas responsable d'un défaut de conformité résultant uniquement de la non-installation de la mise à jour concernée, à condition que:

1° le vendeur ait informé le consommateur de la disponibilité de la mise à jour et des conséquences de sa non-installation par le consommateur; et

2° la non-installation ou l'installation incorrecte par le consommateur de la mise à jour ne soit pas due à des lacunes dans les instructions d'installation fournies au consommateur.

§ 7. Il n'y a pas de défaut de conformité au sens du paragraphe 3 ou 5 si, au moment de la conclusion du contrat de vente, le consommateur a été spécifiquement informé qu'une caractéristique particulière du bien de consommation s'écartait des critères objectifs de conformité prévus à ces paragraphes et que le consommateur a expressément et séparément accepté cet écart lorsqu'il a conclu le contrat de vente.

§ 8. Tout défaut qui résulte de l'installation incorrecte du bien de consommation est réputé être un défaut de conformité lorsque:

1° l'installation du bien fait partie du contrat de vente et a été effectuée par le vendeur ou sous sa responsabilité, ou;

2° l'installation, qui devait être effectuée par le consommateur, a été effectuée par celui-ci et que l'installation incorrecte est due à des lacunes dans les instructions d'installation fournies par le vendeur ou, dans le cas d'un bien comportant des éléments numériques, fournies par le vendeur ou le fournisseur du contenu numérique ou du service numérique.

§ 9. Si le bien de consommation est un animal, tout défaut résultant d'instructions incorrectes, fournies par le vendeur, concernant les vaccinations ultérieures, l'espace de vie, l'alimentation et les soins de l'animal est réputé être un défaut de conformité.

Art. 1649quater. § 1er. Le vendeur répond vis-à-vis du consommateur de tout défaut de conformité qui existe lors de la délivrance des biens de consommation et qui apparaît dans un délai de deux ans à compter de celle-ci.

Dans le cas d'un bien comportant des éléments numériques, lorsque le contrat de vente prévoit la fourniture continue du contenu numérique ou du service numérique pendant une période, le vendeur répond également de tout défaut de conformité du contenu numérique ou du service numérique qui survient ou apparaît dans un délai de deux ans à compter du moment où le bien comportant des éléments numériques a été livré. Lorsque le contrat prévoit une fourniture continue pendant plus de deux ans, le vendeur répond de tout défaut de conformité du contenu numérique ou du service numérique qui survient ou apparaît au cours de la période durant laquelle le contenu numérique ou le service numérique est fourni en vertu du contrat de vente.

Les délais prévus aux alinéas 1er et 2 sont suspendus pendant le temps nécessaire à la réparation ou au remplacement du bien, ou en cas de négociations entre le vendeur et le consommateur en vue d'un accord amiable.

Par dérogation aux alinéas 1er et 2, le vendeur et le consommateur peuvent, pour les biens d'occasion, convenir d'un délai inférieur sans que ce délai soit inférieur à un an.

Le vendeur informe le consommateur de ce délai inférieur de manière claire et sans équivoque. Lorsque ce n'est pas le cas, le délai visé à l'alinéa 1er ou 2, le cas échéant, est d'application. La charge de la preuve de cette obligation repose sur le vendeur.

§ 2. Le consommateur est tenu d'informer le vendeur de l'existence du défaut de conformité dans les deux mois à compter du jour où le consommateur a constaté le défaut. Le vendeur

Art. 1649quater. § 1er. Le vendeur répond vis-à-vis du consommateur de tout défaut de conformité qui existe lors de la délivrance des biens de consommation et qui apparaît dans un délai de deux ans ou, si le bien de consommation est un animal, un an, à compter de celle-ci.

Dans le cas d'un bien comportant des éléments numériques, lorsque le contrat de vente prévoit la fourniture continue du contenu numérique ou du service numérique pendant une période, le vendeur répond également de tout défaut de conformité du contenu numérique ou du service numérique qui survient ou apparaît dans un délai de deux ans à compter du moment où le bien comportant des éléments numériques a été livré. Lorsque le contrat prévoit une fourniture continue pendant plus de deux ans, le vendeur répond de tout défaut de conformité du contenu numérique ou du service numérique qui survient ou apparaît au cours de la période durant laquelle le contenu numérique ou le service numérique est fourni en vertu du contrat de vente.

Les délais prévus aux alinéas 1er et 2 sont suspendus pendant le temps nécessaire à la réparation ou au remplacement du bien, ou en cas de négociations entre le vendeur et le consommateur en vue d'un accord amiable.

Par dérogation aux alinéas 1er et 2, le vendeur et le consommateur peuvent, pour les biens d'occasion, convenir d'un délai inférieur sans que ce délai soit inférieur à un an.

Le vendeur informe le consommateur de ce délai inférieur de manière claire et sans équivoque. Lorsque ce n'est pas le cas, le délai visé à l'alinéa 1er ou 2, le cas échéant, est d'application. La charge de la preuve de cette obligation repose sur le vendeur.

§ 2. Le consommateur est tenu d'informer le vendeur de l'existence du défaut de conformité dans les deux mois à compter du jour où le consommateur a constaté le défaut. Le vendeur

et le consommateur peuvent convenir d'un délai plus long.

§ 3. L'action du consommateur se prescrit dans un délai d'un an à compter du jour où il a constaté le défaut de conformité.

§ 4. Sauf preuve contraire, le défaut de conformité qui apparaît dans un délai de deux ans à partir de la délivrance du bien de consommation est présumé exister au moment de la délivrance, sauf lorsque cette présomption n'est pas compatible avec la nature du bien de consommation ou la nature du défaut de conformité, en tenant compte notamment du caractère neuf ou d'occasion du bien de consommation.

§ 4/1. Dans le cas d'un bien comportant des éléments numériques, lorsque le contrat de vente prévoit la fourniture continue du contenu numérique ou du service numérique sur une période, la charge de la preuve quant à la question de savoir si le contenu numérique ou le service numérique était conforme au cours de la période visée au paragraphe 1er, alinéa 2, incombe au vendeur en cas de défaut de conformité qui apparaît au cours de cette période.

§ 5. Les dispositions du présent chapitre relatives à la garantie des défauts cachés de la chose vendue sont applicables à l'échéance des délais prévus au paragraphe 1er.

et le consommateur peuvent convenir d'un délai plus long.

Par dérogation à l'alinéa 1er, le consommateur doit, si le bien de consommation est un animal, notifier sans délai le défaut de conformité au vendeur, dès que ce défaut s'est manifesté de manière suffisamment évidente.

§ 3. L'action du consommateur se prescrit dans un délai d'un an à compter du jour où il a constaté le défaut de conformité.

§ 4. Sauf preuve contraire, le défaut de conformité qui apparaît dans un délai de deux ans à partir de la délivrance du bien de consommation est présumé exister au moment de la délivrance, sauf lorsque cette présomption n'est pas compatible avec la nature du bien de consommation ou la nature du défaut de conformité, en tenant compte notamment du caractère neuf ou d'occasion du bien de consommation.

Par dérogation à l'alinéa 1er, ce délai est d'un an si le bien de consommation est un animal. De plus, dans ce cas, lors de l'application et de la réfutation de la présomption, il est notamment tenu compte de la période d'incubation des maladies infectieuses, des instructions détaillées concernant les vaccinations ultérieures, l'espace de vie, l'alimentation et les soins de l'animal fournies par le vendeur au consommateur et, le cas échéant, des conclusions d'un examen vétérinaire effectué par un vétérinaire indépendant.

§ 4/1. Dans le cas d'un bien comportant des éléments numériques, lorsque le contrat de vente prévoit la fourniture continue du contenu numérique ou du service numérique sur une période, la charge de la preuve quant à la question de savoir si le contenu numérique ou le service numérique était conforme au cours de la période visée au paragraphe 1er, alinéa 2, incombe au vendeur en cas de défaut de conformité qui apparaît au cours de cette période.

§ 5. Les dispositions du présent chapitre relatives à la garantie des défauts cachés de la chose vendue sont applicables à l'échéance des délais prévus au paragraphe 1er.

Art. 1649quinquies. § 1er. Outre des dommages et intérêts le cas échéant, le consommateur a le droit d'exiger du vendeur qui répond d'un défaut de conformité en application de l'article 1649quater, soit la réparation du bien ou son remplacement, dans les conditions prévues aux paragraphes 2 et 3, soit une réduction proportionnelle du prix ou la résolution du contrat, dans les conditions prévues aux paragraphes 5 à 7. Il est toutefois tenu compte, le cas échéant, de l'aggravation du dommage résultant de l'usage du bien par le consommateur après le moment où il a constaté le défaut de conformité ou aurait dû le constater.

Art. 1649quinquies. § 1er. Outre des dommages et intérêts le cas échéant, le consommateur a le droit d'exiger du vendeur qui répond d'un défaut de conformité en application de l'article 1649quater, soit la réparation du bien ou son remplacement, dans les conditions prévues aux paragraphes 2, 3 et 3/1, soit une réduction proportionnelle du prix ou la résolution du contrat, dans les conditions prévues aux paragraphes 5 à 7. Il est toutefois tenu compte, le cas échéant, de l'aggravation du dommage résultant de l'usage du bien par le consommateur après le moment où il a constaté le défaut de conformité ou aurait dû le constater.

Sans préjudice de l'alinéa 2, si le bien de consommation est un animal, le vendeur n'est pas responsable de l'aggravation du dommage résultant du fait que le consommateur :

1° a omis d'informer sans délai le vendeur du défaut de conformité après que le défaut se soit manifesté d'une manière suffisamment évidente ou ;

2° a omis de mettre l'animal à la disposition du vendeur aussi vite que possible ou de consulter un vétérinaire de son choix, lorsqu'une intervention immédiate d'un vétérinaire était manifestement nécessaire pour la santé de l'animal.

§ 2. Dans un premier temps, le consommateur a le droit d'exiger du vendeur la réparation du bien de consommation ou son remplacement, dans les deux cas sans frais, à moins que le recours choisi ne soit impossible ou que, comparé à l'autre, il n'impose des coûts disproportionnés pour le vendeur, compte tenu de l'ensemble des circonstances, dont notamment:

- 1° la valeur du bien de consommation en l'absence de défaut de conformité;
- 2° l'importance du défaut de conformité; et
- 3° la possibilité d'opter pour l'autre recours sans inconvénient majeur pour le consommateur.

§ 2. Dans un premier temps, le consommateur a le droit d'exiger du vendeur la réparation du bien de consommation ou son remplacement, dans les deux cas sans frais, à moins que le recours choisi ne soit impossible ou que, comparé à l'autre, il n'impose des coûts disproportionnés pour le vendeur, compte tenu de l'ensemble des circonstances, dont notamment:

- 1° la valeur du bien de consommation en l'absence de défaut de conformité;
- 2° l'importance du défaut de conformité; et
- 3° la possibilité d'opter pour l'autre recours sans inconvénient majeur pour le consommateur ou l'animal, si le bien de consommation est un animal.

Sans préjudice de l'alinéa 1er, le vendeur peut refuser la réparation à titre de remède si celle-ci est manifestement contraire à la santé de l'animal.

§ 3. Toute réparation ou tout remplacement est effectué:

1° sans frais,

2° dans un délai raisonnable à compter du moment où le vendeur a été informé par le consommateur du défaut de conformité, et

3° sans inconvénient majeur pour le consommateur, compte tenu de la nature du bien de consommation et de l'usage recherché par ce dernier.

Lors d'une réparation ou d'un remplacement, le consommateur met le bien de consommation à la disposition du vendeur. Le vendeur reprend le bien à remplacer à ses frais.

Lorsqu'une réparation nécessite l'enlèvement du bien installé conformément à sa nature et à sa finalité avant l'apparition du défaut de conformité, ou lorsque le bien doit être remplacé, l'obligation de réparer ou de remplacer le bien inclut l'enlèvement du bien non conforme et l'installation du bien de remplacement ou du bien réparé, ou la prise en charge des frais d'enlèvement et d'installation.

Le consommateur n'est pas tenu de payer pour l'utilisation normale qu'il a faite du bien remplacé pendant la période antérieure à son remplacement.

§ 3. Toute réparation ou tout remplacement est effectué:

1° sans frais,

2° dans un délai raisonnable à compter du moment où le vendeur a été informé par le consommateur du défaut de conformité, et

3° sans inconvénient majeur pour le consommateur, compte tenu de la nature du bien de consommation et de l'usage recherché par ce dernier.

Lors d'une réparation ou d'un remplacement, le consommateur met le bien de consommation à la disposition du vendeur. Le vendeur reprend le bien à remplacer à ses frais.

Lorsqu'une réparation nécessite l'enlèvement du bien installé conformément à sa nature et à sa finalité avant l'apparition du défaut de conformité, ou lorsque le bien doit être remplacé, l'obligation de réparer ou de remplacer le bien inclut l'enlèvement du bien non conforme et l'installation du bien de remplacement ou du bien réparé, ou la prise en charge des frais d'enlèvement et d'installation.

Le consommateur n'est pas tenu de payer pour l'utilisation normale qu'il a faite du bien remplacé pendant la période antérieure à son remplacement.

§ 3/1. Par dérogation au paragraphe 3, si le bien de consommation est un animal, la réparation ou le remplacement est régi par le présent paragraphe.

Toute réparation, en ce compris la guérison, ou tout remplacement est effectué :

1° sans frais, étant entendu que, le cas échéant, le coût supporté par le vendeur en vue de la guérison de l'animal ne peut pas dépasser cent trente pour cent du prix de vente de l'animal. Le vendeur informe le consommateur de l'existence de cette limitation tant dans le contrat que lors de l'exercice du droit à la réparation de l'animal. Toutefois, cette limitation ne s'applique pas si le vendeur était de mauvaise foi ou, le cas échéant, n'a pas respecté les conditions de reconnaissance, d'autorisation ou d'élevage requises par ou en vertu de la loi ;

2° dans un délai raisonnable à partir du moment où le vendeur a été informé par le consommateur du défaut de conformité, étant entendu que le vendeur doit, le cas échéant,

prendre les mesures nécessaires en vue de la guérison de l'animal aussi vite que possible ; et
3° sans inconvenient majeur pour le consommateur ou l'animal.

A moins que l'animal ne soit décédé des suites d'un défaut de conformité, le consommateur met, sans délai, l'animal à la disposition du vendeur pour réparation ou remplacement. Le vendeur reprend l'animal à remplacer à ses frais.

Par dérogation à l'alinéa 3, le consommateur peut, si l'intervention immédiate d'un vétérinaire est raisonnablement nécessaire pour la santé de l'animal, soumettre l'animal pour guérison à un vétérinaire de son choix. Le cas échéant, le consommateur a droit à l'indemnisation des frais que le vendeur aurait raisonnablement dû supporter lui-même en vue de la guérison de l'animal si celui-ci lui avait été présenté. Il appartient au vendeur de démontrer, le cas échéant, le caractère déraisonnable des frais réclamés. La limitation et l'exception visées à l'alinéa 2, 1°, sont toujours d'application.

Le consommateur qui souhaite invoquer l'alinéa 4 démontre de manière plausible qu'une intervention immédiate d'un vétérinaire était raisonnablement nécessaire pour la santé de l'animal. Il informe sans délai le vendeur de l'intervention du vétérinaire. A la demande du vendeur, le consommateur fournit les justificatifs pertinents qui justifient les frais engagés.

Le consommateur n'est pas tenu de payer pour l'utilisation ou la jouissance normale de l'animal remplacé pendant la période qui précède le remplacement.

Un remplacement résout automatiquement le contrat de vente existant et crée un nouveau contrat de vente, avec le régime de responsabilité associé tel qu'énoncé dans la présente section.

§ 4. Le vendeur peut refuser de mettre le bien de consommation en conformité conformément au paragraphe 2, si la réparation et le remplacement s'avèrent impossibles ou lorsque cela lui imposerait des coûts qui seraient disproportionnés, compte tenu de l'ensemble des circonstances, dont notamment la valeur qu'aurait le bien de consommation en l'absence de défaut de conformité ou l'importance du

§ 4. Le vendeur peut refuser de mettre le bien de consommation en conformité conformément au paragraphe 2, si la réparation et le remplacement s'avèrent impossibles ou lorsque cela lui imposerait des coûts qui seraient disproportionnés, compte tenu de l'ensemble des circonstances, dont notamment la valeur qu'aurait le bien de consommation en l'absence de défaut de conformité ou l'importance du

défaut de conformité.

§ 5. Le consommateur a le droit d'exiger du vendeur une réduction proportionnelle du prix conformément au paragraphe 6, ou la résolution du contrat de vente conformément au paragraphe 7, dans chacun des cas suivants:

1° le vendeur n'a pas effectué la réparation ou le remplacement ou, le cas échéant, n'a pas effectué la réparation ou le remplacement conformément au paragraphe 3, alinéas 2 et 3, ou le vendeur a refusé de mettre les biens en conformité conformément au paragraphe 4;

2° un défaut de conformité apparaît malgré la tentative du vendeur de mettre les biens en conformité;

3° le défaut de conformité est si grave qu'il justifie une réduction immédiate du prix ou la résolution immédiate du contrat de vente;

4° le vendeur a déclaré, ou il résulte clairement des circonstances, que le vendeur ne procédera pas à la réparation ou le remplacement des biens en vue de leur mise en conformité dans un délai raisonnable ou sans inconvénient majeur pour le consommateur.

Par dérogation à l'alinéa 1er, le consommateur n'a pas le droit d'exiger la résolution du contrat de vente si le défaut de conformité est mineur. La charge de la preuve quant au caractère mineur ou non du défaut de conformité incombe au vendeur;

§ 6. La réduction du prix est proportionnelle à la différence entre la valeur du bien de consommation reçu par le consommateur et la valeur qu'aurait le bien de consommation s'il était conforme au contrat de vente.

§ 7. Le droit à la résolution du contrat de vente s'exerce par une déclaration unilatérale de volonté adressée au vendeur.

En cas de vente de plusieurs biens de consommation, si le défaut de conformité ne porte que sur certains de ceux-ci et s'il existe un motif de résolution du contrat de vente en vertu

défaut de conformité.

§ 5. Le consommateur a le droit d'exiger du vendeur une réduction proportionnelle du prix conformément au paragraphe 6, ou la résolution du contrat de vente conformément au paragraphe 7, dans chacun des cas suivants:

1° le vendeur n'a pas effectué la réparation ou le remplacement ou, le cas échéant, n'a pas effectué la réparation ou le remplacement conformément au paragraphe 3, alinéas 2 et 3, ou, si le bien de consommation est un animal, conformément au paragraphe 3/1, alinéa 2, ou le vendeur a refusé de mettre les biens en conformité conformément au paragraphe 4;

2° un défaut de conformité apparaît malgré la tentative du vendeur de mettre les biens en conformité;

3° le défaut de conformité est si grave qu'il justifie une réduction immédiate du prix ou la résolution immédiate du contrat de vente;

4° le vendeur a déclaré, ou il résulte clairement des circonstances, que le vendeur ne procédera pas à la réparation ou le remplacement des biens en vue de leur mise en conformité dans un délai raisonnable ou sans inconvénient majeur pour le consommateur ou le cas échéant, sans inconvénient majeur pour l'animal.

5° si le bien de consommation est un animal et que l'animal est décédé des suites d'un défaut de conformité ;

6° si le bien de consommation est un animal et que le coût pour guérir l'animal est plus élevé que cent trente pour cent du prix de vente.

Par dérogation à l'alinéa 1er, le consommateur n'a pas le droit d'exiger la résolution du contrat de vente si le défaut de conformité est mineur. La charge de la preuve quant au caractère mineur ou non du défaut de conformité incombe au vendeur;

§ 6. La réduction du prix est proportionnelle à la différence entre la valeur du bien de consommation reçu par le consommateur et la valeur qu'aurait le bien de consommation s'il était conforme au contrat de vente.

§ 7. Le droit à la résolution du contrat de vente s'exerce par une déclaration unilatérale de volonté adressée au vendeur.

En cas de vente de plusieurs biens de consommation, si le défaut de conformité ne porte que sur certains de ceux-ci et s'il existe un motif de résolution du contrat de vente en vertu

du présent article, le consommateur ne peut exercer son droit à la résolution qu'à l'égard des biens non conformes et des biens conformes qu'il a acquis en même temps si l'on ne peut raisonnablement attendre du consommateur qu'il accepte de ne garder que les biens conformes.

Lorsque le consommateur exerce son droit à la résolution du contrat de vente dans son intégralité ou, conformément à l'alinéa 2, à l'égard de certains des biens livrés en vertu du contrat de vente:

1° le consommateur restitue les biens au vendeur aux frais de ce dernier; et

2° le vendeur rembourse au consommateur le prix payé pour les biens dès réception des biens ou de la preuve de leur renvoi fournie par le consommateur.

Pour l'application du paragraphe 6 et du présent paragraphe, tout remboursement au consommateur peut être réduit pour tenir compte de l'usage conforme que celui-ci a eu du bien depuis sa livraison.

du présent article, le consommateur ne peut exercer son droit à la résolution qu'à l'égard des biens non conformes et des biens conformes qu'il a acquis en même temps si l'on ne peut raisonnablement attendre du consommateur qu'il accepte de ne garder que les biens conformes.

Lorsque le consommateur exerce son droit à la résolution du contrat de vente dans son intégralité ou, conformément à l'alinéa 2, à l'égard de certains des biens livrés en vertu du contrat de vente:

1° le consommateur restitue les biens au vendeur aux frais de ce dernier; et

2° le vendeur rembourse au consommateur le prix payé pour les biens dès réception des biens ou de la preuve de leur renvoi fournie par le consommateur.

Par dérogation à l'alinéa 3, le consommateur n'est pas tenu de restituer l'animal au vendeur si l'animal est décédé des suites d'un défaut de conformité.

Pour l'application du paragraphe 6 et du présent paragraphe, tout remboursement au consommateur peut être réduit pour tenir compte de l'usage conforme que celui-ci a eu du bien depuis sa livraison.

§ 8. Si le bien de consommation est un animal, en cas de décès de l'animal des suites d'un défaut de conformité, le vendeur rembourse les frais d'une autopsie indépendante que le consommateur a fait effectuer, pour autant que celle-ci soit nécessaire à la constatation d'un défaut de conformité et qu'elle a effectivement conduit à la constatation d'un défaut de conformité pour lequel le vendeur est responsable en vertu de l'article 1649quater. Le consommateur qui souhaite invoquer le présent paragraphe informe préalablement le vendeur de son intention de faire pratiquer une autopsie et de l'identité de l'expert indépendant qu'il envisage de charger de l'autopsie.

§ 9. Le Roi peut, pour les biens de consommation ou les catégories de biens de consommation qu'il désigne, imposer l'utilisation d'un document d'information standardisé dans lequel les droits et obligations du consommateur tels que définis dans la présente section sont expliqués. Au plus tard au moment de la livraison du bien de consommation, le vendeur fournit au consommateur, sur un support durable, le document d'information standardisé.

COÖRDINATIE VAN DE ARTIKELEN

Basistekst	Tekst aangepast aan het wetsontwerp
	Oud Burgerlijk Wetboek
<p>Art. 1649bis. § 1. Voor de toepassing van deze afdeling wordt verstaan onder:</p> <p>1° "consument": iedere natuurlijke persoon die handelt voor doeleinden buiten zijn handels-, bedrijfs-, ambachts- of beroepsactiviteit;</p> <p>2° "verkoper": iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon, ongeacht of deze privaat of publiek is, die handelt, mede via een andere persoon die namens hem of voor zijn rekening optreedt, in het kader van zijn handels-, bedrijfs-, ambachts- of beroepsactiviteit;</p> <p>3° "producent": een fabrikant van een consumptiegoed, een invoerder van een consumptiegoed naar de Unie, of elke andere persoon die zich als producent voordoet door zijn naam, handelsmerk of enig ander onderscheidend teken op het consumptiegoed aan te brengen;</p> <p>4° "consumptiegoed":</p> <ul style="list-style-type: none"> a) elke roerende lichamelijke zaak; water, gas en elektriciteit zijn consumptiegoederen in de zin van deze afdeling wanneer zij gereed zijn gemaakt voor verkoop in een beperkt volume of in een bepaalde hoeveelheid; b) elk goed met digitale elementen, zijnde elke roerende lichamelijke zaak waarin digitale inhoud of digitale diensten zijn verwerkt of die daarmee onderling verbonden is, op zodanige wijze dat het ontbreken van die digitale inhoud of die digitale dienst ertoe zou leiden dat het consumptiegoed zijn functies niet kan vervullen; <p>5° "digitale inhoud": gegevens die in digitale vorm worden geproduceerd en geleverd;</p> <p>6° "digitale dienst":</p> <ul style="list-style-type: none"> a) een dienst die de consument in staat stelt gegevens in digitale vorm te creëren, te verwerken of op te slaan, of toegang tot die gegevens te krijgen, of b) een dienst die voorziet in de mogelijkheid tot het delen van gegevens in digitale vorm die door de consument of door andere gebruikers van die dienst worden geüpload of gecreëerd of die elke andere interactie met deze gegevens mogelijk maakt; <p>7° "compatibiliteit": het vermogen van de consumptiegoederen om te draaien op</p>	<p>Art. 1649bis. § 1. Voor de toepassing van deze afdeling wordt verstaan onder:</p> <p>1° "consument": iedere natuurlijke persoon die handelt voor doeleinden buiten zijn handels-, bedrijfs-, ambachts- of beroepsactiviteit;</p> <p>2° "verkoper": iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon, ongeacht of deze privaat of publiek is, die handelt, mede via een andere persoon die namens hem of voor zijn rekening optreedt, in het kader van zijn handels-, bedrijfs-, ambachts- of beroepsactiviteit;</p> <p>3° "producent": een fabrikant van een consumptiegoed, een invoerder van een consumptiegoed naar de Unie, of elke andere persoon die zich als producent voordoet door zijn naam, handelsmerk of enig ander onderscheidend teken op het consumptiegoed aan te brengen;</p> <p>4° "consumptiegoed":</p> <ul style="list-style-type: none"> a) elke roerende lichamelijke zaak; water, gas en elektriciteit zijn consumptiegoederen in de zin van deze afdeling wanneer zij gereed zijn gemaakt voor verkoop in een beperkt volume of in een bepaalde hoeveelheid; b) elk goed met digitale elementen, zijnde elke roerende lichamelijke zaak waarin digitale inhoud of digitale diensten zijn verwerkt of die daarmee onderling verbonden is, op zodanige wijze dat het ontbreken van die digitale inhoud of die digitale dienst ertoe zou leiden dat het consumptiegoed zijn functies niet kan vervullen; <p>c) elk dier;</p> <p>5° "digitale inhoud": gegevens die in digitale vorm worden geproduceerd en geleverd;</p> <p>6° "digitale dienst":</p> <ul style="list-style-type: none"> a) een dienst die de consument in staat stelt gegevens in digitale vorm te creëren, te verwerken of op te slaan, of toegang tot die gegevens te krijgen, of b) een dienst die voorziet in de mogelijkheid tot het delen van gegevens in digitale vorm die door de consument of door andere gebruikers van die dienst worden geüpload of gecreëerd of die elke andere interactie met deze gegevens mogelijk maakt; <p>7° "compatibiliteit": het vermogen van de consumptiegoederen om te draaien op</p>

hardware of software die doorgaans voor consumptiegoederen van hetzelfde type worden gebruikt, zonder dat die goederen, hardware of software moeten worden omgezet;

8° "functionaliteit": het vermogen van de consumptiegoederen om hun functies te vervullen met betrekking tot het doel ervan;

9° "interoperabiliteit": het vermogen van de consumptiegoederen om te functioneren met hardware of software die verschilt van die welke waarmee consumptiegoederen van hetzelfde type gewoonlijk worden gebruikt;

10° "duurzame gegevensdrager": ieder hulpmiddel dat de consument of de verkoper in staat stelt om persoonlijk aan hem gerichte informatie op te slaan op een wijze die deze informatie toegankelijk maakt voor toekomstig gebruik gedurende een periode die past bij het doel waarvoor de informatie is bestemd, en die een ongewijzigde weergave van de opgeslagen informatie mogelijk maakt;

11° "commerciële garantie": iedere verbintenis van de verkoper of een producent, ook de "garant" genoemd, om boven hetgeen hij wettelijk verplicht is uit hoofde van het recht op conformiteit, aan de consument de betaalde prijs terug te betalen of het consumptiegoed op enigerlei wijze te vervangen, herstellen of onderhouden, wanneer dit niet voldoet aan de specificaties of aan enige andere vereisten die geen verband houden met de conformiteit, die vermeld zijn in de garantieverklaring of in de desbetreffende reclameboodschappen ten tijde van of vóór de sluiting van de overeenkomst;

12° "duurzaamheid": de geschiktheid van het consumptiegoed om zijn vereiste functies en prestaties bij normaal gebruik te behouden;

13° "kosteloos": vrij van de noodzakelijke kosten die zijn gemaakt om het consumptiegoed conform te maken, met name de kosten van verzending, vervoer, werkuren of materiaal.

hardware of software die doorgaans voor consumptiegoederen van hetzelfde type worden gebruikt, zonder dat die goederen, hardware of software moeten worden omgezet;

8° "functionaliteit": het vermogen van de consumptiegoederen om hun functies te vervullen met betrekking tot het doel ervan;

9° "interoperabiliteit": het vermogen van de consumptiegoederen om te functioneren met hardware of software die verschilt van die welke waarmee consumptiegoederen van hetzelfde type gewoonlijk worden gebruikt;

10° "duurzame gegevensdrager": ieder hulpmiddel dat de consument of de verkoper in staat stelt om persoonlijk aan hem gerichte informatie op te slaan op een wijze die deze informatie toegankelijk maakt voor toekomstig gebruik gedurende een periode die past bij het doel waarvoor de informatie is bestemd, en die een ongewijzigde weergave van de opgeslagen informatie mogelijk maakt;

11° "commerciële garantie": iedere verbintenis van de verkoper of een producent, ook de "garant" genoemd, om boven hetgeen hij wettelijk verplicht is uit hoofde van het recht op conformiteit, aan de consument de betaalde prijs terug te betalen of het consumptiegoed op enigerlei wijze te vervangen, herstellen of onderhouden, wanneer dit niet voldoet aan de specificaties of aan enige andere vereisten die geen verband houden met de conformiteit, die vermeld zijn in de garantieverklaring of in de desbetreffende reclameboodschappen ten tijde van of vóór de sluiting van de overeenkomst;

12° "duurzaamheid": de geschiktheid van het consumptiegoed om zijn vereiste functies en prestaties bij normaal gebruik te behouden;

13° "kosteloos": vrij van de noodzakelijke kosten die zijn gemaakt om het consumptiegoed conform te maken, met name de kosten van verzending, vervoer, werkuren of materiaal, waaronder, indien het consumptiegoed een dier is, medicatie;

14° "dier": meercelig, levend organisme dat in staat is om te bewegen en te reageren op zijn omgeving door middel van zintuigen en die niet bestemd is voor humane consumptie, noch dient als aas of dierenvoer;

15° "genezing": een vorm van herstelling die de tussenkomst van een dierenarts vergt.

§ 2. Deze afdeling is van toepassing op overeenkomsten voor de verkoop van consumptiegoederen gesloten tussen een consument en een verkoper.

Zij is eveneens van toepassing op digitale inhoud of digitale diensten die zijn verwerkt in of onderling verbonden met consumptiegoederen in de zin van paragraaf 1, 4°, b), en die worden meegeleverd met de consumptiegoederen op grond van een koopovereenkomst, ongeacht of die digitale inhoud of de digitale dienst wordt geleverd door de verkoper of een derde. Bij twijfel of de levering van verwerkte of onderling verbonden digitale inhoud of een verwerkte of onderling verbonden digitale dienst deel uitmaakt van de koopovereenkomst, wordt de digitale inhoud of digitale dienst geacht onder de koopovereenkomst te vallen.

Voor de toepassing van deze afdeling worden overeenkomsten tot levering van te vervaardigen of voort te brengen consumptiegoederen eveneens als koopovereenkomsten beschouwd.

§ 3. Deze afdeling is niet van toepassing op:
1° overeenkomsten voor het leveren van digitale inhoud of digitale diensten onder voorbehoud van paragraaf 2, tweede lid;

2° materiële gegevensdragers die uitsluitend als drager van digitale inhoud dienen;

3° goederen die execatoriaal of anderszins gerechtelijk worden verkocht;

4° overeenkomsten met betrekking tot de verkoop van levende dieren.

Art. 1649ter. § 1. Voor de toepassing van artikel 1604, eerste lid, wordt het door de verkoper aan de consument geleverde consumptiegoed geacht slechts in overeenstemming met de koopovereenkomst te zijn indien het voldoet aan de in de paragrafen 2 tot 9 gestelde eisen.

§ 2. Voor conformiteit met de koopovereenkomst, moet het consumptiegoed voldoen aan de subjectieve conformiteitsvereisten die in de koopovereenkomst zijn vastgesteld, met andere

§ 2. Deze afdeling is van toepassing op overeenkomsten voor de verkoop van consumptiegoederen gesloten tussen een consument en een verkoper.

Zij is eveneens van toepassing op digitale inhoud of digitale diensten die zijn verwerkt in of onderling verbonden met consumptiegoederen in de zin van paragraaf 1, 4°, b), en die worden meegeleverd met de consumptiegoederen op grond van een koopovereenkomst, ongeacht of die digitale inhoud of de digitale dienst wordt geleverd door de verkoper of een derde. Bij twijfel of de levering van verwerkte of onderling verbonden digitale inhoud of een verwerkte of onderling verbonden digitale dienst deel uitmaakt van de koopovereenkomst, wordt de digitale inhoud of digitale dienst geacht onder de koopovereenkomst te vallen.

Voor de toepassing van deze afdeling worden overeenkomsten tot levering van te vervaardigen of voort te brengen consumptiegoederen eveneens als koopovereenkomsten beschouwd.

Voor de toepassing van deze afdeling worden overeenkomsten tot levering van ten tijde van het sluiten van de overeenkomst nog niet geboren dieren eveneens als overeenkomsten voor de verkoop van dieren beschouwd.

§ 3. Deze afdeling is niet van toepassing op:
1° overeenkomsten voor het leveren van digitale inhoud of digitale diensten onder voorbehoud van paragraaf 2, tweede lid;

2° materiële gegevensdragers die uitsluitend als drager van digitale inhoud dienen;

3° goederen die execatoriaal of anderszins gerechtelijk worden verkocht;

4° overeenkomsten met betrekking tot de verkoop van levende dieren.

Art. 1649ter. § 1. Voor de toepassing van artikel 1604, eerste lid, wordt het door de verkoper aan de consument geleverde consumptiegoed geacht slechts in overeenstemming met de koopovereenkomst te zijn indien het voldoet aan de in de paragrafen 2 tot 9 gestelde eisen.

§ 2. Voor conformiteit met de koopovereenkomst, moet het consumptiegoed voldoen aan de subjectieve conformiteitsvereisten die in de koopovereenkomst zijn vastgesteld, met andere

woorden, moet het met name, voor zover van toepassing:

1° wat betreft de beschrijving, het type, de hoeveelheid en kwaliteit, functionaliteit, compatibiliteit, interoperabiliteit en andere kenmerken voldoen aan de koopovereenkomst;

2° geschikt zijn voor elk bijzonder door de consument gewenst gebruik dat de consument aan de verkoper uiterlijk bij de sluiting van de koopovereenkomst heeft meegedeeld en dat de verkoper heeft aanvaard;

3° worden geleverd samen met alle toebehoren en instructies, met inbegrip van installatie-instructies, als bepaald in de koopovereenkomst, en

4° van updates worden voorzien als bepaald in de koopovereenkomst.

§ 3. Naast het voldoen aan subjectieve conformiteitsvereisten die overeenkomstig paragraaf 2 in de koopovereenkomst zijn vastgesteld, moet het consumptiegoed voldoen aan de volgende objectieve conformiteitsvereisten:

1° geschikt zijn voor de doeleinden waarvoor consumptiegoederen van hetzelfde type gewoonlijk zouden worden gebruikt, rekening houdend, in voorkomend geval, met bestaand Unie- en nationaal recht, bestaande technische normen, of, bij ontstentenis van zulke technische normen, toepasselijke sectorspecifieke gedragscodes;

2° in voorkomend geval, beschikken over de kwaliteit van en beantwoorden aan de beschrijving van een monster of model, dat de verkoper aan de consument vóór de sluiting van de overeenkomst ter beschikking heeft gesteld;

3° in voorkomend geval, samen met de toebehoren, waaronder verpakking, installatie-instructies of andere instructies, die de consument redelijkerwijs mag verwachten, worden geleverd, en

woorden, moet het met name, voor zover van toepassing:

1° wat betreft de beschrijving, het type, de hoeveelheid en kwaliteit, functionaliteit, compatibiliteit, interoperabiliteit en andere kenmerken, waaronder, indien het consumptiegoed een dier is, de leeftijd, het geslacht, het ras en de herkomst van het dier, voldoen aan de koopovereenkomst;

2° geschikt zijn voor elk bijzonder door de consument gewenst gebruik dat de consument aan de verkoper uiterlijk bij de sluiting van de koopovereenkomst heeft meegedeeld en dat de verkoper heeft aanvaard;

3° worden geleverd samen met alle toebehoren en instructies, met inbegrip van installatie-instructies, als bepaald in de koopovereenkomst, en

4° van updates worden voorzien als bepaald in de koopovereenkomst.

§ 3. Naast het voldoen aan subjectieve conformiteitsvereisten die overeenkomstig paragraaf 2 in de koopovereenkomst zijn vastgesteld, moet het consumptiegoed voldoen aan de volgende objectieve conformiteitsvereisten:

1° geschikt zijn voor de doeleinden waarvoor consumptiegoederen van hetzelfde type gewoonlijk zouden worden gebruikt, of, indien het consumptiegoed een dier is, geschikt zijn voor de doeleinden waarvoor dieren van dezelfde soort gewoonlijk zouden dienen, rekening houdend, in voorkomend geval, met bestaand Unie- en nationaal recht, bestaande technische normen, of, bij ontstentenis van zulke technische normen, toepasselijke sectorspecifieke gedragscodes;

2° in voorkomend geval, beschikken over de kwaliteit van en beantwoorden aan de beschrijving van een monster of model, dat de verkoper aan de consument vóór de sluiting van de overeenkomst ter beschikking heeft gesteld;

3° in voorkomend geval, samen met de toebehoren, waaronder verpakking, installatie-instructies of andere instructies, waaronder, indien het consumptiegoed een dier is, instructies met betrekking tot eventuele verdere vaccinaties, de leefruimte, voeding en verzorging van het dier, die de consument redelijkerwijs mag verwachten, worden geleverd, en

4° de hoeveelheid hebben en de kwaliteiten en andere kenmerken bezitten, onder meer met betrekking tot duurzaamheid, functionaliteit, compatibiliteit en beveiliging die voor hetzelfde type consumptiegoederen normaal zijn en die de consument redelijkerwijs mag verwachten, gelet op de aard van de consumptiegoederen en rekening houdend met publieke mededelingen die zijn gedaan door of namens de verkoper of andere personen in eerdere schakels van de overeenkomstenketen, waaronder de producent, in het bijzonder in reclameboodschappen of op de etikettering.

§ 4. De verkoper is niet gebonden door de in paragraaf 3, 4°, bedoelde publieke mededelingen indien hij aantoont dat:

1° de bedoelde mededeling hem niet bekend was en hem redelijkerwijs niet bekend kon zijn;

2° de publieke mededeling ten tijde van de sluiting van de koopovereenkomst op dezelfde of vergelijkbare wijze was gerecificeerd als waarop ze was afgelegd, of

3° de beslissing tot aankoop van het consumptiegoed niet door de publieke mededeling beïnvloed kon zijn.

§ 5. In het geval van een goed met digitale elementen, zorgt de verkoper ervoor dat de updates, waaronder beveiligingsupdates, die nodig zijn om de conformiteit van het goed te behouden, aan de consument worden gemeld en geleverd, gedurende de periode:

1° die de consument redelijkerwijs kan verwachten, gezien de aard en het doel van de goederen en de digitale elementen, en rekening houdend met de omstandigheden en de aard van de overeenkomst, wanneer de koopovereenkomst voorziet in één enkele levering van de digitale inhoud of digitale dienst, of

2° die in artikel 1649quater, § 1, tweede lid, is bepaald, indien de koopovereenkomst voorziet

4° de hoeveelheid hebben en de kwaliteiten en andere kenmerken bezitten, onder meer met betrekking tot duurzaamheid, functionaliteit, compatibiliteit en beveiliging die voor hetzelfde type consumptiegoederen normaal zijn en die de consument redelijkerwijs mag verwachten, gelet op de aard van de consumptiegoederen en rekening houdend met publieke mededelingen die zijn gedaan door of namens de verkoper of andere personen in eerdere schakels van de overeenkomstenketen, waaronder de producent, in het bijzonder in reclameboodschappen of op de etikettering, of, indien het consumptiegoed een dier is, de kwaliteiten en andere kenmerken bezitten, waaronder de afwezigheid van infectieziektes en aangeboren afwijkingen en, in voorkomend geval, de aanwezigheid van de door of krachtens de wet vereiste vaccinaties, die voor diezelfde soort dieren normaal zijn en die de consument redelijkerwijs mag verwachten gelet op de leeftijd, het geslacht, het ras en de herkomst van het dier.

§ 4. De verkoper is niet gebonden door de in paragraaf 3, 4°, bedoelde publieke mededelingen indien hij aantoont dat:

1° de bedoelde mededeling hem niet bekend was en hem redelijkerwijs niet bekend kon zijn;

2° de publieke mededeling ten tijde van de sluiting van de koopovereenkomst op dezelfde of vergelijkbare wijze was gerecificeerd als waarop ze was afgelegd, of

3° de beslissing tot aankoop van het consumptiegoed niet door de publieke mededeling beïnvloed kon zijn.

§ 5. In het geval van een goed met digitale elementen, zorgt de verkoper ervoor dat de updates, waaronder beveiligingsupdates, die nodig zijn om de conformiteit van het goed te behouden, aan de consument worden gemeld en geleverd, gedurende de periode:

1° die de consument redelijkerwijs kan verwachten, gezien de aard en het doel van de goederen en de digitale elementen, en rekening houdend met de omstandigheden en de aard van de overeenkomst, wanneer de koopovereenkomst voorziet in één enkele levering van de digitale inhoud of digitale dienst, of

2° die in artikel 1649quater, § 1, tweede lid, is bepaald, indien de koopovereenkomst voorziet

in een continue levering van de digitale inhoud of de digitale dienst gedurende een periode.

§ 6. Wanneer de consument verzuimt de overeenkomstig paragraaf 5 verstrekte updates binnen een redelijke termijn te installeren, is de verkoper niet aansprakelijk voor een conformiteitsgebrek als dat uitsluitend het gevolg is van de afwezigheid van de betrokken update,

mits:

1° de verkoper de consument in kennis heeft gesteld van de beschikbaarheid van de update en de gevolgen indien de consument die niet installeert,

en

2° het niet of verkeerd installeren door de consument van de update niet te wijten was aan tekortkomingen in de aan de consument verstrekte installatie-instructies.

§ 7. Er is geen sprake van een conformiteitsgebrek in de zin van de paragrafen 3 of 5 wanneer de consument ten tijde van de sluiting van de koopovereenkomst er uitdrukkelijk van in kennis werd gesteld dat een specifiek kenmerk van het consumptiegoed afweek van de in die paragrafen gestelde objectieve conformiteitsvereisten, en de consument die afwijking bij de sluiting van de koopovereenkomst uitdrukkelijk en afzonderlijk heeft aanvaard.

§ 8. Elk gebrek dat het gevolg is van een verkeerde installatie van het consumptiegoed, wordt beschouwd als een conformiteitsgebrek, wanneer:

1° de installatie van het goed deel uitmaakt van de koopovereenkomst en is uitgevoerd door de verkoper of onder diens verantwoordelijkheid, of

2° de installatie, die bestemd was om te worden uitgevoerd door de consument, door hem werd gedaan en de verkeerde installatie te wijten was aan tekortkomingen in de installatie-instructies die werden verstrektdoor de verkoper, of, in geval van een goed met digitale elementen, door de verkoper of de leverancier van de digitale inhoud of digitale dienst.

in een continue levering van de digitale inhoud of de digitale dienst gedurende een periode.

§ 6. Wanneer de consument verzuimt de overeenkomstig paragraaf 5 verstrekte updates binnen een redelijke termijn te installeren, is de verkoper niet aansprakelijk voor een conformiteitsgebrek als dat uitsluitend het gevolg is van de afwezigheid van de betrokken update,

mits:

1° de verkoper de consument in kennis heeft gesteld van de beschikbaarheid van de update en de gevolgen indien de consument die niet installeert,

en

2° het niet of verkeerd installeren door de consument van de update niet te wijten was aan tekortkomingen in de aan de consument verstrekte installatie-instructies.

§ 7. Er is geen sprake van een conformiteitsgebrek in de zin van de paragrafen 3 of 5 wanneer de consument ten tijde van de sluiting van de koopovereenkomst er uitdrukkelijk van in kennis werd gesteld dat een specifiek kenmerk van het consumptiegoed afweek van de in die paragrafen gestelde objectieve conformiteitsvereisten, en de consument die afwijking bij de sluiting van de koopovereenkomst uitdrukkelijk en afzonderlijk heeft aanvaard.

§ 8. Elk gebrek dat het gevolg is van een verkeerde installatie van het consumptiegoed, wordt beschouwd als een conformiteitsgebrek, wanneer:

1° de installatie van het goed deel uitmaakt van de koopovereenkomst en is uitgevoerd door de verkoper of onder diens verantwoordelijkheid, of

2° de installatie, die bestemd was om te worden uitgevoerd door de consument, door hem werd gedaan en de verkeerde installatie te wijten was aan tekortkomingen in de installatie-instructies die werden verstrektdoor de verkoper, of, in geval van een goed met digitale elementen, door de verkoper of de leverancier van de digitale inhoud of digitale dienst.

§ 9. Indien het consumptiegoed een dier is, wordt elk gebrek dat het gevolg is van verkeerde instructies, verstrektdoor de verkoper, met betrekking tot verdere vaccinaties, de leefruimte, voeding en verzorging van het dier, beschouwd als een conformiteitsgebrek.

Art. 1649quater. § 1. De verkoper is jegens de consument aansprakelijk voor elk conformiteitsgebrek dat bestaat bij de levering van de consumptiegoederen en dat zich manifesteert binnen een termijn van twee jaar te rekenen vanaf voornoemde levering.

In het geval van een goed met digitale elementen, wanneer de koopovereenkomst voorziet in continue levering van de digitale inhoud of de digitale dienst gedurende een periode, is de verkoper ook aansprakelijk voor elk conformiteitsgebrek van de digitale inhoud of de digitale dienst dat zich voordoet of aan het licht komt binnen twee jaar na het tijdstip waarop het goed met digitale elementen werd geleverd. Indien de overeenkomst voorziet in continue levering gedurende meer dan twee jaar, is de verkoper aansprakelijk voor elk conformiteitsgebrek van de digitale inhoud of digitale dienst dat zich voordoet of kenbaar wordt in de periode gedurende welke de digitale inhoud of digitale dienst volgens de koopovereenkomst moet worden geleverd.

De termijnen bedoeld in het eerste en tweede lid worden opgeschorst tijdens de periode vereist voor de herstelling of de vervanging van het goed of in geval van onderhandelingen tussen de verkoper en de consument met het oog op een minnelijke schikking.

In afwijking van het eerste en tweede lid kunnen de verkoper en de consument voor de tweedehandsgoederen een kortere termijn overeenkomen zonder dat die termijn korter dan één jaar mag zijn.

De verkoper informeert de consument op duidelijke en ondubbelzinnige wijze over deze kortere termijn. Wanneer dit niet het geval is, is naargelang van het geval de in het eerste of tweede lid bedoelde termijn van toepassing. De bewijslast van deze verplichting rust op de verkoper.

§ 2. De consument moet de verkoper op de hoogte brengen van het conformiteitsgebrek binnen de twee maanden vanaf de dag waarop de consument het gebrek heeft vastgesteld. De verkoper en de consument kunnen een langere termijn overeenkomen.

Art. 1649quater. § 1. De verkoper is jegens de consument aansprakelijk voor elk conformiteitsgebrek dat bestaat bij de levering van de consumptiegoederen en dat zich manifesteert binnen een termijn van twee jaar, **of, indien het consumptiegoed een dier is, één jaar,** te rekenen vanaf voornoemde levering.

In het geval van een goed met digitale elementen, wanneer de koopovereenkomst voorziet in continue levering van de digitale inhoud of de digitale dienst gedurende een periode, is de verkoper ook aansprakelijk voor elk conformiteitsgebrek van de digitale inhoud of de digitale dienst dat zich voordoet of aan het licht komt binnen twee jaar na het tijdstip waarop het goed met digitale elementen werd geleverd. Indien de overeenkomst voorziet in continue levering gedurende meer dan twee jaar, is de verkoper aansprakelijk voor elk conformiteitsgebrek van de digitale inhoud of digitale dienst dat zich voordoet of kenbaar wordt in de periode gedurende welke de digitale inhoud of digitale dienst volgens de koopovereenkomst moet worden geleverd.

De termijnen bedoeld in het eerste en tweede lid worden opgeschorst tijdens de periode vereist voor de herstelling of de vervanging van het goed of in geval van onderhandelingen tussen de verkoper en de consument met het oog op een minnelijke schikking.

In afwijking van het eerste en tweede lid kunnen de verkoper en de consument voor de tweedehandsgoederen een kortere termijn overeenkomen zonder dat die termijn korter dan één jaar mag zijn.

De verkoper informeert de consument op duidelijke en ondubbelzinnige wijze over deze kortere termijn. Wanneer dit niet het geval is, is naargelang van het geval de in het eerste of tweede lid bedoelde termijn van toepassing. De bewijslast van deze verplichting rust op de verkoper.

§ 2. De consument moet de verkoper op de hoogte brengen van het conformiteitsgebrek binnen de twee maanden vanaf de dag waarop de consument het gebrek heeft vastgesteld. De verkoper en de consument kunnen een langere termijn overeenkomen.

In afwijking van het eerste lid moet de consument, indien het consumptiegoed een dier is, de verkoper onverwijld in kennis stellen van het conformiteitsgebrek zodra dit gebrek zich op een voldoende duidelijke wijze heeft gemanifesteerd.

§ 3. De rechtsvordering van de consument verjaart na verloop van één jaar vanaf de dag waarop hij het conformiteitsgebrek heeft vastgesteld.

§ 4. Manifesteert zich een gebrek aan overeenstemming binnen een termijn van twee jaar vanaf de levering van het consumptiegoed, dan geldt tot bewijs van het tegendeel het vermoeden dat dit gebrek bestond op het tijdstip van levering, tenzij dit vermoeden onverenigbaar is met de aard van het consumptiegoed of met de aard van het conformiteitsgebrek, door onder andere rekening te houden met het feit of het consumptiegoed nieuw dan wel tweedehands is.

§ 3. De rechtsvordering van de consument verjaart na verloop van één jaar vanaf de dag waarop hij het conformiteitsgebrek heeft vastgesteld.

§ 4. Manifesteert zich een gebrek aan overeenstemming binnen een termijn van twee jaar vanaf de levering van het consumptiegoed, dan geldt tot bewijs van het tegendeel het vermoeden dat dit gebrek bestond op het tijdstip van levering, tenzij dit vermoeden onverenigbaar is met de aard van het consumptiegoed of met de aard van het conformiteitsgebrek, door onder andere rekening te houden met het feit of het consumptiegoed nieuw dan wel tweedehands is.

In afwijking van het eerste lid bedraagt deze termijn één jaar indien het consumptiegoed een dier is. Bovendien wordt in dat geval bij de toepassing en de weerlegging van het vermoeden in het bijzonder rekening gehouden met de incubatieperiode van infectieziekten, de door de verkoper aan de consument verstrekte gedetailleerde instructies met betrekking tot verdere vaccinaties, de leefruimte, voeding en verzorging van het dier en in voorkomend geval met de conclusies van een veterinaire keuring uitgevoerd door een onafhankelijke dierenarts.

§ 4/1. In het geval van een goed met digitale elementen, indien de koopovereenkomst voorziet in de continue levering van de digitale inhoud of de digitale dienst gedurende een periode, ligt de bewijslast met betrekking tot de vraag of de digitale inhoud of digitale dienst conform was tijdens de in paragraaf 1, tweede lid, bedoelde periode, bij de verkoper wegens een conformiteitsgebrek dat aan het licht komt binnen die periode.

§ 5. De bepalingen in dit hoofdstuk met betrekking tot de vrijwaring voor de verborgen gebreken van de verkochte zaak zijn van toepassing na het verstrijken van de termijnen bedoeld in paragraaf 1.

§ 4/1. In het geval van een goed met digitale elementen, indien de koopovereenkomst voorziet in de continue levering van de digitale inhoud of de digitale dienst gedurende een periode, ligt de bewijslast met betrekking tot de vraag of de digitale inhoud of digitale dienst conform was tijdens de in paragraaf 1, tweede lid, bedoelde periode, bij de verkoper wegens een conformiteitsgebrek dat aan het licht komt binnen die periode.

§ 5. De bepalingen in dit hoofdstuk met betrekking tot de vrijwaring voor de verborgen gebreken van de verkochte zaak zijn van toepassing na het verstrijken van de termijnen bedoeld in paragraaf 1.

Art. 1649quinquies. § 1. Naast desgevallend schadevergoeding, heeft de consument het recht van de verkoper die met toepassing van artikel 1649quater aansprakelijk is voor een conformiteitsgebrek te eisen, hetzij de herstelling of de vervanging van het goed onder de voorwaarden bedoeld in paragrafen 2 en 3, hetzij een evenredige vermindering van de prijs of de ontbinding van de overeenkomst, overeenkomstig de voorwaarden bepaald in paragrafen 5 tot 7.

Desgevallend wordt er evenwel rekening gehouden met de verergering van de schade voortvloeiend uit het gebruik van het goed door de consument na het ogenblik waarop hij het conformiteitsgebrek heeft vastgesteld of zou hebben moeten vaststellen.

Art. 1649quinquies. § 1. Naast desgevallend schadevergoeding, heeft de consument het recht van de verkoper die met toepassing van artikel 1649quater aansprakelijk is voor een conformiteitsgebrek te eisen, hetzij de herstelling of de vervanging van het goed onder de voorwaarden bedoeld in paragrafen 2, 3 en 3/1, hetzij een evenredige vermindering van de prijs of de ontbinding van de overeenkomst, overeenkomstig de voorwaarden bepaald in paragrafen 5 tot 7.

Desgevallend wordt er evenwel rekening gehouden met de verergering van de schade voortvloeiend uit het gebruik van het goed door de consument na het ogenblik waarop hij het conformiteitsgebrek heeft vastgesteld of zou hebben moeten vaststellen.

Onverminderd het tweede lid is de verkoper, indien het consumptiegoed een dier is, niet verantwoordelijk voor de verergering van de schade die het gevolg is van het feit dat de consument:

1° heeft nagelaten de verkoper onverwijd nadat het gebrek zich op een voldoende duidelijke wijze heeft gemanifesteerd in kennis te stellen van het conformiteitsgebrek of;

2° heeft nagelaten het dier zo snel als mogelijk ter beschikking te stellen van de verkoper dan wel een dierenarts naar keuze te consulteren wanneer voor de gezondheid van het dier een onmiddellijke tussenkomst van een dierenarts duidelijk noodzakelijk was.

§ 2. In eerste instantie heeft de consument het recht om van de verkoper de kosteloze herstelling van het consumptiegoed of de kosteloze vervanging ervan te eisen, tenzij de gekozen remedie onmogelijk is of in vergelijking met de andere remedies voor de verkoper onevenredige kosten met zich mee zou brengen, rekening houdend met alle omstandigheden, zoals met name:

1° de waarde die het consumptiegoed zonder het conformiteitsgebrek zou hebben;

2° de omvang van het conformiteitsgebrek, en

3° de mogelijkheid om te kiezen voor de andere remedie zonder ernstige overlast voor de consument.

§ 2. In eerste instantie heeft de consument het recht om van de verkoper de kosteloze herstelling van het consumptiegoed of de kosteloze vervanging ervan te eisen, tenzij de gekozen remedie onmogelijk is of in vergelijking met de andere remedies voor de verkoper onevenredige kosten met zich mee zou brengen, rekening houdend met alle omstandigheden, zoals met name:

1° de waarde die het consumptiegoed zonder het conformiteitsgebrek zou hebben;

2° de omvang van het conformiteitsgebrek, en

3° de mogelijkheid om te kiezen voor de andere remedie zonder ernstige overlast voor de consument of het dier indien het consumptiegoed een dier is.

Onverminderd het eerste lid, kan de verkoper de herstelling als remedie weigeren indien dit

§ 3. Elke herstelling of vervanging wordt verricht:

1° kosteloos,

2° binnen een redelijke termijn na het tijdstip waarop de verkoper door de consument in kennis is gesteld van het conformiteitsgebrek, en

3° zonder ernstige overlast voor de consument, rekening houdend met de aard van het consumptiegoed en het doel waarvoor de consument het goed heeft gekocht.

Bij een herstelling of vervanging stelt de consument het consumptiegoed ter beschikking van de verkoper. De verkoper neemt het te vervangen goed op zijn kosten terug.

Wanneer een herstelling de verwijdering vergt van het goed dat op een wijze die in overeenstemming is met zijn aard en doel was geïnstalleerd voordat het conformiteitsgebrek duidelijk werd, of wanneer dit goed moet worden vervangen, omvat de verplichting tot herstelling of vervanging van het goed de verwijdering van het niet-conforme goed en de installatie van het vervangende goed of het herstelde goed, of het betalen van de kosten van die verwijdering of installatie.

De consument is niet gehouden om te betalen voor het normaal gebruik van het vervangen goed tijdens de periode die aan de vervanging voorafgaat.

manifest in strijd is met de gezondheid van het dier.

§ 3. Elke herstelling of vervanging wordt verricht:

1° kosteloos,

2° binnen een redelijke termijn na het tijdstip waarop de verkoper door de consument in kennis is gesteld van het conformiteitsgebrek, en

3° zonder ernstige overlast voor de consument, rekening houdend met de aard van het consumptiegoed en het doel waarvoor de consument het goed heeft gekocht.

Bij een herstelling of vervanging stelt de consument het consumptiegoed ter beschikking van de verkoper. De verkoper neemt het te vervangen goed op zijn kosten terug.

Wanneer een herstelling de verwijdering vergt van het goed dat op een wijze die in overeenstemming is met zijn aard en doel was geïnstalleerd voordat het conformiteitsgebrek duidelijk werd, of wanneer dit goed moet worden vervangen, omvat de verplichting tot herstelling of vervanging van het goed de verwijdering van het niet-conforme goed en de installatie van het vervangende goed of het herstelde goed, of het betalen van de kosten van die verwijdering of installatie.

De consument is niet gehouden om te betalen voor het normaal gebruik van het vervangen goed tijdens de periode die aan de vervanging voorafgaat.

§ 3/1. In afwijking van paragraaf 3 wordt de herstelling of vervanging geregeld door deze paragraaf indien het consumptiegoed een dier is.

Elke herstelling, inclusief genezing, of vervanging wordt verricht:

1° kosteloos, met dien verstande dat de kost die door de verkoper in voorkomend geval moet worden gedragen met het oog op de genezing van het dier niet meer dan honderdertig procent van de aankoopsprijs van het dier kan bedragen. De verkoper wijst de consument zowel in de overeenkomst als bij de uitoefening van het recht op herstelling van het dier op het bestaan van deze beperking. Deze beperking is evenwel niet van toepassing indien de verkoper te kwader trouw was of in voorkomend geval de door krachtens de wet

vereiste erkennings-, vergunnings- of fokkerijvoorraarden niet heeft gerespecteerd;
2° binnen een redelijke termijn na het tijdstip waarop de verkoper door de consument in kennis is gesteld van het conformiteitsgebrek, met dien verstande dat de verkoper in voorkomend geval zo snel als mogelijk de nodige maatregelen dient te nemen met het oog op de genezing van het dier; en

3° zonder ernstige overlast voor de consument of het dier.

Tenzij het dier is overleden als gevolg van een conformiteitsgebrek, stelt de consument het dier bij een herstelling of vervanging onverwijd ter beschikking van de verkoper. De verkoper neemt het te vervangen dier op zijn kosten terug.

In afwijking van het derde lid kan de consument, indien voor de gezondheid van het dier een onmiddellijke tussenkomst van een dierenarts redelijkerwijze noodzakelijk is, het dier voor genezing voorleggen aan een dierenarts naar zijn keuze. In voorkomend geval heeft de consument recht op een schadevergoeding ten belope van de kosten die de verkoper redelijkerwijze ook zelf had moeten dragen met het oog op de genezing van het dier indien het dier bij hem zou zijn aangeboden. Het komt aan de verkoper toe om, in voorkomend geval, de onredelijke aard van de ingeroepen kosten aan te tonen. De beperking en de uitzondering bedoeld in het tweede lid, 1°, zijn onverminderd van toepassing.

De consument die zich op het vierde lid wenst te beroepen, maakt aannemelijk dat voor de gezondheid van het dier een onmiddellijke tussenkomst van een dierenarts redelijkerwijze noodzakelijk was. Hij stelt de verkoper onverwijd op de hoogte van de tussenkomst van de dierenarts. Op vraag van de verkoper, bezorgt de consument de relevante bewijsstukken die de gemaakte kosten staven.

De consument is niet gehouden om te betalen voor het normaal gebruik of genot van het vervangen dier tijdens de periode die aan de vervanging voorafgaat.

Een vervanging ontbindt automatisch de bestaande koopovereenkomst en doet een nieuwe koopovereenkomst ontstaan, met

daarbij horende aansprakelijkheidsregeling zoals vervat in deze afdeling.

§ 4. De verkoper kan weigeren om het consumptiegoed conform te maken overeenkomstig paragraaf 2 als herstelling en vervanging onmogelijk zijn of voor de verkoper onevenredige kosten met zich zouden brengen, rekening houdend met alle omstandigheden, zoals met name de waarde die het consumptiegoed zonder het conformiteitsgebrek zou hebben of de omvang van het conformiteitsgebrek.

§ 5. De consument heeft het recht van de verkoper een evenredige prijsvermindering te eisen overeenkomstig paragraaf 6 dan wel de ontbinding van de koopovereenkomst overeenkomstig paragraaf 7 in elk van de volgende gevallen:

1° de verkoper heeft de herstelling of vervanging niet voltooid of, indien van toepassing, niet voltooid overeenkomstig paragraaf 3, tweede en derde lid, of de verkoper heeft geweigerd de goederen conform te maken overeenkomstig paragraaf 4;

2° er blijkt een conformiteitsgebrek te zijn ondanks de poging van de verkoper om de goederen conform te maken;

3° het conformiteitsgebrek is zo ernstig dat een onmiddellijke prijsvermindering of ontbinding van de koopovereenkomst gerechtvaardigd is;

4° de verkoper heeft verklaard of uit de omstandigheden blijkt duidelijk dat de verkoper de goederen door middel van herstelling of vervanging niet binnen een redelijke termijn of zonder ernstige overlast voor de consument conform de overeenkomst zal maken.

§ 4. De verkoper kan weigeren om het consumptiegoed conform te maken overeenkomstig paragraaf 2 als herstelling en vervanging onmogelijk zijn of voor de verkoper onevenredige kosten met zich zouden brengen, rekening houdend met alle omstandigheden, zoals met name de waarde die het consumptiegoed zonder het conformiteitsgebrek zou hebben of de omvang van het conformiteitsgebrek.

§ 5. De consument heeft het recht van de verkoper een evenredige prijsvermindering te eisen overeenkomstig paragraaf 6 dan wel de ontbinding van de koopovereenkomst overeenkomstig paragraaf 7 in elk van de volgende gevallen:

1° de verkoper heeft de herstelling of vervanging niet voltooid of, indien van toepassing, niet voltooid overeenkomstig paragraaf 3, tweede en derde lid, of, indien het consumptiegoed een dier is, overeenkomstig paragraaf 3/1, tweede lid, of de verkoper heeft geweigerd de goederen conform te maken overeenkomstig paragraaf 4;

2° er blijkt een conformiteitsgebrek te zijn ondanks de poging van de verkoper om de goederen conform te maken;

3° het conformiteitsgebrek is zo ernstig dat een onmiddellijke prijsvermindering of ontbinding van de koopovereenkomst gerechtvaardigd is;

4° de verkoper heeft verklaard of uit de omstandigheden blijkt duidelijk dat de verkoper de goederen door middel van herstelling of vervanging niet binnen een redelijke termijn of zonder ernstige overlast voor de consument, of, in voorkomend geval, zonder ernstige overlast voor het dier, conform de overeenkomst zal maken.

5° indien het consumptiegoed een dier is en het dier overleden is als gevolg van een conformiteitsgebrek;

6° indien het consumptiegoed een dier is en de kostprijs om het dier te genezen hoger is dan honderddertig procent van de aankoopprijs.

In afwijking van het eerste lid heeft de consument niet het recht de koopovereenkomst te ontbinden indien het conformiteitsgebrek gering is. Het is aan de verkoper om te bewijzen dat het conformiteitsgebrek gering is;

In afwijking van het eerste lid heeft de consument niet het recht de koopovereenkomst te ontbinden indien het conformiteitsgebrek gering is. Het is aan de verkoper om te bewijzen dat het conformiteitsgebrek gering is;

§ 6. De prijsvermindering moet evenredig zijn aan het verschil tussen de waarde van het door de consument ontvangen consumptiegoed en de waarde die het consumptiegoed zou hebben gehad indien dit conform de koopovereenkomst was geweest.

§ 7. Het recht om de koopovereenkomst te ontbinden wordt uitgeoefend door middel van een eenzijdige wilsverklaring aan de verkoper.

In het geval van de verkoop van meerdere consumptiegoederen kan de consument, indien het conformiteitsgebrek slechts betrekking heeft op enkele ervan en indien er een grond is voor ontbinding van de koopovereenkomst krachtens dit artikel, zijn ontbindingsrecht alleen uitoefenen voor de niet-conforme goederen en de conforme goederen die hij op hetzelfde moment heeft verworven indien van de consument niet redelijkerwijs kan worden verwacht dat hij alleen de conforme goederen zal willen houden.

Wanneer de consument een koopovereenkomst in haar geheel of, overeenkomstig het tweede lid, slechts ten aanzien van een deel van de krachtens de koopovereenkomst geleverde goederen ontbindt:

1° zendt de consument de goederen terug naar de verkoper op kosten van de verkoper, en

2° betaalt de verkoper de consument de voor de goederen betaalde prijs terug bij ontvangst van de goederen of bij ontvangst van het door de consument verstrekte bewijs dat hij de goederen heeft teruggezonden.

Voor de toepassing van paragraaf 6 en de huidige paragraaf kan elke terugbetaling aan de consument worden verminderd teneinde rekening te houden met het conforme gebruik dat deze van het goed heeft gehad sinds de levering ervan.

§ 6. De prijsvermindering moet evenredig zijn aan het verschil tussen de waarde van het door de consument ontvangen consumptiegoed en de waarde die het consumptiegoed zou hebben gehad indien dit conform de koopovereenkomst was geweest.

§ 7. Het recht om de koopovereenkomst te ontbinden wordt uitgeoefend door middel van een eenzijdige wilsverklaring aan de verkoper.

In het geval van de verkoop van meerdere consumptiegoederen kan de consument, indien het conformiteitsgebrek slechts betrekking heeft op enkele ervan en indien er een grond is voor ontbinding van de koopovereenkomst krachtens dit artikel, zijn ontbindingsrecht alleen uitoefenen voor de niet-conforme goederen en de conforme goederen die hij op hetzelfde moment heeft verworven indien van de consument niet redelijkerwijs kan worden verwacht dat hij alleen de conforme goederen zal willen houden.

Wanneer de consument een koopovereenkomst in haar geheel of, overeenkomstig het tweede lid, slechts ten aanzien van een deel van de krachtens de koopovereenkomst geleverde goederen ontbindt:

1° zendt de consument de goederen terug naar de verkoper op kosten van de verkoper, en

2° betaalt de verkoper de consument de voor de goederen betaalde prijs terug bij ontvangst van de goederen of bij ontvangst van het door de consument verstrekte bewijs dat hij de goederen heeft teruggezonden.

In afwijkung van het derde lid is de consument niet gehouden om het dier terug te bezorgen aan de verkoper indien het dier is overleden als gevolg van een conformiteitsgebrek.

Voor de toepassing van paragraaf 6 en de huidige paragraaf kan elke terugbetaling aan de consument worden verminderd teneinde rekening te houden met het conforme gebruik dat deze van het goed heeft gehad sinds de levering ervan.

§ 8. Indien het consumptiegoed een dier is, betaalt de verkoper, in geval van overlijden van het dier als gevolg van een conformiteitsgebrek, de kosten terug van een onafhankelijke autopsie die de consument heeft laten uitvoeren voor zover deze noodzakelijk is voor de vaststelling van een

conformiteitsgebrek en deze daadwerkelijk heeft geleid tot de vaststelling van een conformiteitsgebrek waarvoor de verkoper aansprakelijk is met toepassing van artikel 1649quater. De consument die zich op deze paragraaf wil beroepen, stelt de verkoper vooraf in kennis van zijn voornemen een autopsie te laten uitvoeren en van de identiteit van de onafhankelijke expert die hij met de autopsie wil belasten.

§ 9. De Koning kan, voor de consumptiegoederen of categorieën van consumptiegoederen die Hij aanwijst, het gebruik van een gestandaardiseerd informatiedocument opleggen waarin de rechten en plichten van de consument zoals bepaald in deze afdeling worden toegelicht. Uiterlijk op het tijdstip van de levering van het consumptiegoed verstrekt de verkoper aan de consument, op een duurzame gegevensdrager, het gestandaardiseerde informatiedocument.